

Informace
o činnosti daňové správy
České republiky

za rok 2011

OBSAH

I.	Úvod.....	43
II.	Daňové řízení	45
1.	Vývoj daňových příjmů.....	45
2.	Daňové nedoplatky.....	57
3.	Další postupy.....	66
4.	Daňové úlevy.....	69
5.	Opravné prostředky	72
6.	Sankce	75
7.	Daňové subjekty	77
III.	Ostatní agendy.....	78
1.	Platby a vratky daní a poplatků.....	78
2.	Realizace převodů oprávněným příjemcům.....	79
3.	Cenová kontrola	80
4.	Finanční kontrola.....	81
5.	Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně	83
6.	Státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi.....	88
IV.	Mezinárodní spolupráce	88
V.	Vztahy s veřejností a svobodný přístup k informacím.....	98
VI.	Informatika	101
VII.	Personalistika a vzdělávání	107
VIII.	Hospodaření	114
IX.	Kontrolní a dohlídková činnost.....	121
X.	Závěr.....	123
	Seznam zkratk použitých v textu.....	123

I. ÚVOD

Dnem 1. ledna 2011 nabyla účinnosti novela zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a tímto dnem byla zřízena soustava územních finančních orgánů (ÚFO), kterou tvoří Generální finanční ředitelství (GFR), finanční ředitelství (8 FR) a finanční úřady (199 FÚ). Došlo tak k významné změně, kdy byla vytvořena samostatná daňová správa, kde Generální finanční ředitelství se stalo účetní jednotkou a celostátním zastřešujícím orgánem daňové správy, které je podřízené Ministerstvu financí (MF). Byla tak vytvořena základní podmínka pro další reorganizaci a modernizaci daňové správy.

Stávající systém daňové správy se doposud osvědčil, splnil požadavky na něj kladené, ale s ohledem na neustálý vývoj nelze očekávat jeho neměnnost. Proto se ani daňová správa nemohla vyhnout dalšímu procesu modernizace a zvyšování efektivity. S ohledem na poznatky z dlouhodobého fungování daňové správy byl ze strany MF i samotné daňové správy dlouhodobě identifikován potenciál k optimalizaci, zejména v oblastech majících přímý vztah k organizačnímu uspořádání české daňové správy a k definování jejich kompetencí.

Snahy o reformu daňové správy probíhají v České republice již řadu let. V roce 2008 byl vládou schválen materiál „Program Projektů vytvoření jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů“ neboli tzv. Projekt JIM. Projekt JIM předpokládá vytvoření jednoho výběrního místa pro daně a veřejnoprávní pojištění na bázi orgánů daňové správy. Projekt JIM předpokládá dosažení cílového stavu postupnými kroky, proto bylo nejdříve přistoupeno k vytvoření samostatné daňové správy podřízené MF bez integrace výběru ostatních příjmů, což je přechodná fáze před vytvořením JIM.

Novelou zákona o územních finančních orgánech došlo s účinností od 1. ledna 2012 k vytvoření Specializovaného finančního úřadu (SFÚ). V roce 2011 proběhly organizační a přípravné práce, aby tento úřad mohl bezproblémově zahájit od roku 2012 svou činnost. Tento krok představuje významné zkvalitnění výkonu daňové kontroly, resp. správy daní jako celku, a ukazuje cestu k dalšímu omezení výskytu daňových úniků. Vytvoření SFÚ lze současně chápat jako projev segmentace při konstituování soustavy orgánů daňové správy.

S ohledem na potřebu modernizace daňové správy byl v roce 2011 schválen zákon o Finanční správě České republiky, který nabude účinnosti od 1. ledna 2013. Základními pilíři nové právní úpravy jsou zejména nahrazení současného zákona o ÚFO novým zákonem reflektujícím aktuální legislativní standardy, vytvoření Finanční správy České republiky jako jednotné centrálně řízené soustavy orgánů podřízené MF, zachování GFR a koncepce jediné účetní jednotky pro celou integrovanou soustavu daňové správy, reorganizace orgánů daňové správy na regionální a lokální úrovni v podobě transformace současných 8 FR a 199 FÚ na 14 „krajských“ finančních úřadů (FÚ) se sídly totožnými se sídly současných krajů a na jejich územní pracoviště, a SFÚ pro velké a specifické daňové subjekty s územní působností na celém území ČR. Tímto krokem dojde k vytvoření dvoustupňové soustavy orgánů pro výkon správy daní. Finanční správa České republiky splňuje parametry budoucí soustavy orgánů JIM.

Od 1. 1. 2011 nabyly účinnosti nové procesní zákon upravující správu daní - zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „DŘ“), proto velká pozornost byla věnována opatřením k aplikaci této zásadní právní úpravy do praxe územních finančních orgánů, hlavně odborného proškolení zaměstnanců územních finančních orgánů a zajištění aktualizace vnitřního elektronického informačního systému ADIS. Rovněž tak se daňová správa musela vypořádat se zvýšeným zájmem veřejnosti o zodpovídání dotazů související s novou

právní úpravou při správě daní - vzrostl počet telefonických, písemných i elektronických dotazů daňových subjektů. V oblasti daně z přidané hodnoty (DPH) bylo zásadním momentem zavedení režimu přenesení daňové povinnosti pro vybrané komodity, jehož hlavním cílem je zamezit daňových únikům.

I v roce 2011 bylo prioritou v činnosti české daňové správy poskytovat služby široké daňové veřejnosti, se snahou o zvýšení úrovně dobrovolného plnění daňových povinností a zlepšení obrazu české daňové správy. Napříč celou republikou byla v období pro podávání daňového přiznání k dani z příjmů organizována celoplošná informační kampaň o všech možnostech a službách, které daňová správa poskytuje veřejnosti, aby splnění jejich daňových povinností bylo co nejjednodušší.

Česká daňová správa i přesto, že celosvětová finanční krize znatelně ovlivnila hospodářské možnosti jednotlivých států, usilovala o nepřerušeni kontinuity navazování a prohlubování vzájemných vztahů s partnerskými daňovými správami. Kromě plnění povinností, které vyplývají z členství české daňové správy v mezinárodních organizacích daňových správ, byla pozornost české daňové správy věnována i mezinárodním bilaterálním vztahům.

II. DAŇOVÉ ŘÍZENÍ

1. VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ

Základní údaje o daňových povinnostech a inkasu za rok 2011 podává **Tabulka č. 1**.

Porovnáme-li celkové inkaso daní staré a nové daňové soustavy u FÚ za rok 2011 s rokem 2010 zjistíme, že došlo k růstu výnosu z vybraných daní a odvodů o částku 12 700 mil. Kč, což představuje meziroční růst inkasa ve výši 2,32 % (celkové inkaso v roce 2010 bylo ve výši 548 477 mil. Kč). Při meziročním srovnání výnosu jednotlivých daní došlo k největšímu nárůstu inkasa u daně z přidané hodnoty (o 31 992 mil. Kč), u daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti (o 7 531 mil. Kč) a u daně darovací (o 4 141 mil. Kč). Podstatným výnosem, který se na inkasu v roce 2011 podílel částkou 5 939 mil. Kč a který se na meziročním růstu inkasa podílel 46,76 % byl „odvod z elektřiny ze slunečního záření“ zavedený s účinností od 1. ledna 2011, a to v souladu se zákonem č. 402/2010 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie. Správa spotřebních daní přešla od roku 2004 do kompetence celních úřadů, FÚ spravují jen zbytek starších případů.

Tabulka č. 1

(v mil. Kč)

Druh příjmu	Daňová povinnost sl. 1	Inkaso sl. 2	Rozdíl sl. 2 - sl. 1	Výtěžnost (%) sl. 2 / sl. 1
DPH - daňová povinnost	541 462	532 438	-9 023	98,33
DPH - nadměrný odpočet a vrácení daně *	-254 533	-257 250	-2 717	101,07
DPH - CELKEM	286 928	275 188	-11 740	95,91
Daně spotřební - daňová povinnost	-170	2	172	*)
Daně spotřební - vrácení daně	0	0	0	0,00
Daně spotřební - CELKEM	-170	2	172	*)
Daň z příjmů právnických osob	111 365	109 312	-2 053	98,16
Daň z příjmů srážkou § 36	20 057	19 848	-209	98,96
Daň silniční	5 299	5 187	-111	97,90
Daň dědická	76	78	2	102,55
Daň darovací	4 269	4 279	10	100,23
Daň z převodu nemovitostí	6 900	7 362	462	106,69
Daň z příjmů fyz. osob z přiznání	2 920	2 939	19	100,65
Daň z příjmů fyz. osob - záv. činnost	118 302	119 373	1 071	100,91
Daň z nemovitostí	8 676	8 568	-108	98,75
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	5 939	5 939	0	100,01
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	2 792	3 109	317	111,36
CELKEM NOVÉ DANĚ	573 352	561 184	-12 168	97,88
Daň z příjmů obyvatelstva	-8	1	9	*)
Ostatní zruš. daně	-333	-9	324	2,73
CELKEM STARÉ DANĚ	-341	-8	333	2,27
CELKEM	573 012	561 176	-11 835	97,93

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

*) „výtěžnost“ nelze stanovit neboť je hodnota daňové povinnosti záporná

a) Daň z příjmů právnických osob - z příznání

Celkový výnos daně z příjmů právnických osob (dále „DPPO“) z příznání dosáhl za rok 2011 dosáhl **109,3 mld. Kč**, a proti roku 2010 byl zaznamenán pokles o **5,4 mld. Kč**.

Vývoj inkasa daně z příjmů právnických osob z příznání v letech 2007 až 2011 je uveden v **Tabulce č. 2**.

Tabulka č. 2 (v mil. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové inkaso	155 674	173 590	110 543	114 746	109 312	95,3	-5 434
Předepsáno	155 325	172 620	107 995	115 368	111 365	96,5	-4 003
Výtěžnost (%)	100,2	100,6	102,4	99,5	98,2	-	-

Zatím nejvyššího inkasa **DPPO** z příznání bylo dosaženo v roce 2008, a to **173,6 mld. Kč**. V následujících letech se již začaly projevovat dopady hospodářské krize na českou ekonomiku a začaly působit legislativní změny přijaté zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, zejména postupné snižování sazby daně z 24 % pro zdaňovací období započatá v roce 2007, až na 19 % pro zdaňovací období započatá v roce 2010. Naproti tomu se v inkasu DPPO začala příznivě projevovat postupná realizace protikrizových opatření vlády České republiky a rozhodnutí správců daně o stanovení záloh na daň jinak, zejména klesajícím objemem tzv. „vratek“ daně na základě zrealnění výše záloh na daň.

Přehled o počtu kladně vyřízených žádostí o stanovení záloh jinak v roce 2011 v porovnání s rokem 2010 v působnosti jednotlivých finančních ředitelství vyplývá z **Tabulky č. 3**.

Vývoj podaných žádostí o stanovení záloh jinak a jejich územní rozložení se odráží i v meziročním srovnání vývoje inkasa DPPO v působnosti jednotlivých finančních ředitelství, jak vyplývá z **Tabulky č. 4**.

Tabulka č. 3 (v mil. Kč)

Finanční ředitelství	Stanovení záloh jinak				Rozdíl 11-10	
	2010		2011		počet	částka
	počet	částka	počet	částka		
pro hl. m. Prahu	3 937	5 404	2 832	8 516	-1 105	3 112
v Praze	1 072	1 427	717	1 514	-355	87
v Českých Budějovicích	684	689	421	230	-263	-459
v Plzni	996	976	573	393	-423	-583
v Ústí nad Labem	1 068	1 206	616	590	-452	-616
v Hradci Králové	887	512	502	393	-385	-119
v Brně	2 824	2 336	1 528	1 368	-1 296	-968
v Ostravě	2 102	3 554	996	986	-1 106	-2 568
CELKEM	13 570	16 104	8 185	13 909	-5 385	-2 195

Tabulka č. 4

(v mil.Kč)

Finanční ředitelství	Inkaso daně z příjmů PO - z přiznání (stav za rok)				
	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
pro hl.m. Prahu	59 832	64 462	53 540	83,1	-10 922
v Praze	7 974	7 996	9 886	123,6	1 890
v Českých Budějovicích	2 518	2 691	3 200	118,9	509
v Plzni	5 048	5 331	5 145	96,5	-186
v Ústí nad Labem	6 284	7 142	7 951	111,3	809
v Hradci Králové	4 552	4 975	5 414	108,8	439
v Brně	14 283	13 264	13 862	104,5	598
v Ostravě	10 052	8 886	10 514	118,3	1 628
CELKEM	110 543	114 746	109 312	95,3	-5 434

Z uvedené tabulky jsou rovněž patrné rozdíly v dopadech doznívající ekonomické krize v teritoriálním rozložení inkasa DPPO z přiznání. Meziroční pokles byl zaznamenán pouze v působnosti FŘ pro hl. m. Prahu a FŘ v Plzni, zatímco v působnosti ostatních finančních ředitelství došlo k nárůstu inkasa.

Pokles inkasa v působnosti FŘ pro hl.m. Prahu je v rozhodující míře vyvolán především koncentrací velkých daňových subjektů s významným podílem na celorepublikovém objemu inkasa DPPO. U některých z těchto daňových subjektů, jejichž předmětem činnosti je výroba a rozvod elektrické energie, provozování energovodů, stavební výroba, developerská činnost, velkoobchod a maloobchod, poskytování služeb mobilních operátorů, informační technologie apod., došlo v roce 2010 k výraznému poklesu účetních výsledků hospodaření, které mělo za následek snížení daňové povinnosti splatné v roce 2011, vznik vratitelných přeplatků z vyúčtování záloh a meziročního přechodu z daňové povinnosti do daňové ztráty.

Obecně lze konstatovat, že meziroční pokles celorepublikového inkasa DPPO z přiznání v roce 2011 o 5,4 mld. Kč, byl způsoben především doznívajícími dopady světové hospodářské krize na českou ekonomiku, které se nepříznivě projeví v daňové povinnosti za zdaňovací období započatá v roce 2010, splatné až v roce 2011.

K poklesu došlo též u vyměřené DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2010 oproti DPPO vyměřené za zdaňovací období započatá v roce 2009, a to o 11,3 mld. Kč. Z analýzy údajů z přiznání k DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2010, za která konec lhůty po podání daňových přiznání spadal do roku 2011, v porovnání s údaji z přiznání k DPPO za ZO započatá v roce 2009, vyplynulo následující:

Důsledky světové hospodářské krize se do celkové daňové povinnosti za zdaňovací období započatá v roce 2010 projeví dalším meziročním poklesem celorepublikového úhrnu účetních výsledků hospodaření o 329,5 mld. Kč (z 531,5 mld. Kč na 202,0 mld. Kč), přičemž z hlediska jeho vnitřní struktury celorepublikový objem zisků meziročně poklesl o 34,4 mld. Kč (ze 792,3 mld. Kč na 757,9 mld. Kč), při současném meziročním nárůstu celorepublikového úhrnu účetních ztrát o 314,6 mld. Kč (z 260,7 mld. Kč na 575,4 mld. Kč).

Meziroční pokles celorepublikového úhrnu zisků o 34,4 mld. Kč, se projevil výpadkem inkasa DPPO, vyčísleným s použitím 19% daňové sazby, v částce 6,5 mld. Kč. Dopad meziročního nárůstu účetních ztrát se v inkasu DPPO projeví až prostřednictvím odečtu daňových ztrát od základu daně, a to nejdříve za zdaňovací období započatá v roce 2011. V úhrnu s nevyužitými daňovými ztrátami z předchozích zdaňovacích období zbývá k uplatnění odečtu od základu daně nejvýše v pěti následujících zdaňovacích obdobích částka 649,0 mld. Kč.

Naproti tomu po očištění o vliv poklesu celorepublikového úhrnu zisků došlo k nárůstu celorepublikového úhrnu základu daně ve výši 18,5 mld. Kč (-15,9 mld. Kč -34,4 mld. Kč), který vedl k částečnému zvýšení inkasa v částce **3,5 mld. Kč**.

Při vykázaném celorepublikovém úhrnu základů DPPO před snížením o odčitatelné položky a položky snižující základ daně za ZO započatá v roce 2010 ve výši **694,0 mld. Kč**, činil dopad snížení sazby daně z 20 % na 19 % dalších **6,9 mld. Kč**.

Meziroční nárůst odečtu daňových ztrát od základu daně o **13,5 mld. Kč** (ze **60,3 mld. Kč** na **73,8 mld. Kč**) se projevil poklesem inkasa o **2,6 mld. Kč**.

Meziroční nárůst odečtu nákladů na realizaci projektů výzkumu a vývoje od základu daně o **1,7 mld. Kč** (z **5,3 mld. Kč** na **7,0 mld. Kč**) měl za následek pokles inkasa o **0,3 mld. Kč**.

K meziročnímu poklesu inkasa o dalších **0,7 mld. Kč** došlo v důsledku nárůstu uplatněných slev na dani (z **3,5 mld. Kč** na **4,2 mld. Kč**).

Pro úplnost je vhodné uvést, že u prvního sta poplatníků s největším objemem inkasa **DPPO** došlo v roce 2011 v porovnání s rokem 2010 k dalšímu poklesu celkového objemu inkasa, a to o **6,9 mld. Kč** (z 57,7 mld. Kč na 50,8 mld. Kč, t.j. o 12,0 %). Zároveň se meziročně snížil i podíl těchto poplatníků na celkovém objemu inkasa **DPPO** z přiznání z 50,3 % na 46,5 %. Podstatně se u této skupiny poplatníků změnila i struktura inkasa podle odvětví, v němž se na jedné straně zvýšil podíl peněžnictví a pojišťovnictví, zatímco u ostatních odvětví jejich podíl stagnoval (výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepla, stavební výroba) nebo se snížil (telekomunikace, těžební a zpracovatelský průmysl).

b) Daň z příjmů fyzických osob - z přiznání

U daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání byl **zaznamenán meziroční pokles inkasa o 5 048 mil. Kč**.

Vývoj inkasa na dani z příjmů fyzických osob v letech 2007 - 2011 ukazuje **Tabulka č. 5**.

Tabulka č. 5 (v mil. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové inkaso	17 003	17 749	5 565	7 987	2 939	36,8	5 048
Předepsáno	17 150	18 065	2 618	10 439	2 920	28,0	7 519
Výtěžnost (%)	99,2	98,3	212,6	76,5	100,7	-	-

Poslední významnější inkaso na tomto druhu příjmu bylo zaznamenáno v roce 2005 (26 583 mil. Kč). Po zavedení jednotné sazby daně, daňového zvýhodnění na dítě, zrušení minimálního základu daně a transformaci nezdanitelných částí základu daně na slevy na dani kleslo inkaso v roce 2008 téměř o jednu třetinu (17 749 mil. Kč). Po zvýšení výdajových paušálů, zavedení paušálu na dopravu a mimořádných daňových odpisů kleslo inkaso v roce 2011 až pod hranici 3 000 mil. Kč. To znamená, že v **průběhu 7 let kleslo inkaso na této dani téměř o 83 %** a z hlediska příjmů veřejných rozpočtů se stalo zanedbatelnou položkou.

Pokud nedojde k systémovým změnám v konstrukci daně, nelze očekávat obrat k pozitivnímu vývoji. Přestože je výnos daně nízký, pracnost správy daně naopak stoupá. Proto podle inkasa nelze hodnotit činnost správců daně.

V důsledku ekonomických ztrát vzniklých v krizových letech 2008 - 2010 a možnosti

odpočtu daňových ztrát z minulých let od základu daně ani v kalendářním roce 2011 významně neklesl počet daňových poplatníků, kteří po podání přiznání vykázali přeplatek na dani a žádali správce daně o jeho vrácení. Řadě podnikatelů se nepodařilo dosáhnout příznivých výsledků a proto v roce 2011 žádali o stanovení záloh na daň jinak než by vyplývalo podle jejich poslední známé daňové povinnosti.

Přehled o počtu kladně vyřízených žádostí o stanovení záloh na daň jinak a výpadek inkasa z tohoto titulu za jednotlivá finanční ředitelství poskytuje **Tabulka č. 6**.

Ke konci dubna 2011 se inkaso daně dostalo do záporných hodnot. To si vyžádalo mimořádná opatření ve smyslu kompenzace výnosu oprávněným příjemcům z jiných sdílených daní. Tento postup znamenal další administrativní zátěž pro správce daně, neboť o každé takové kompenzaci musel být příjemce (obec nebo kraj) vyrozuměn, popř. muselo být dohodnuto časové rozložení kompenzace.

Dopad **zavedení institutu mimořádných odpisů** pro hmotný majetek pořízený v období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 na inkaso daně je zřejmý z **Tabulky č. 7**.

Po snížení zákonných limitů pro **výdaje stanovené procentem z příjmů** na základě tzv. „Janotova balíčku“ se jejich objem stabilizoval. To dokumentuje **Tabulka č. 8**.

Z ostatních vlivů nelegislativního charakteru, které ještě prohloubily pokles inkasa lze uvést **stoupající počet vyživovaných dětí**, na které osoby samostatně výdělečně činné čerpají daňové zvýhodnění. Vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění za zdaňovací období roků 2008 - 2010 ukazuje **Tabulka č. 9**.

V důsledku klesající životní úrovně se stále větší počet fyzických osob (včetně zaměstnanců) pokouší podnikat nebo pronajímat nemovitosti. Tím **roste počet daňových přiznání, které musí správci daně zkontrolovat a zpracovat**. Vývoj počtu podaných přiznání za zdaňovací období roků 2008 - 2010 ukazuje **Tabulka č. 10**.

Tabulka č. 6

Finanční ředitelství	Zálohy jinak na DPFO 2011	
	Počet rozhodnutí	Výpadek inkasa v mil. Kč
pro hl. m. Prahu	1 264	321,1
v Praze	794	92,1
v Českých Budějovicích	336	49,2
v Plzni	383	56,6
v Ústí nad Labem	535	88,9
v Hradci Králové	459	60,9
v Brně	1 098	104,6
v Ostravě	832	132,0
CELKEM	5 701	905,4

Tabulka č. 7

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové odpisy podle přiznání k DPFO	19 402	20 766	64 396	310,1	43 630

Tabulka č. 8

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Výdaje % z příjmů dle přiznání k DPFO (jen § 7)	57 887	97 083	97 606	100,5	523

Tabulka č. 9

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové zvýhodnění podle přiznání k DPFO	9 101	9 457	10 669	112,8	1 212

Tabulka č. 10

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Počet podaných přiznání k DPFO	1 738 337	1 789 630	1 831 349	102,3	41 719

Pracovníci daňové správy již několik let zajišťují servis poplatníkům v době podávání daňových přiznání tím, že po dohodě se zástupci měst a obcí navštěvují vybrané obce a přímo na místě vybírají daňová přiznání a odpovídají na dotazy poplatníků. Ke zvýšení komfortu přispívá i prodloužení pracovní doby na finančních úřadech v tomto období.

Přestože se stále zdokonaluje aparát pro elektronické podání daňových přiznání (EPO) a tento způsob by na straně územních finančních orgánů přinesl snížení pracnosti, zatím tuto možnost využívá poměrně malý počet poplatníků. **V roce 2011 bylo na dani z příjmů fyzických osob elektronicky podáno přes 23 tisíc daňových přiznání.** Z toho jen necelých 9 tisíc přiznání mělo zaručený elektronický podpis.

Obtížnost správy daně zvyšuje také stoupající počet zahraničních daňových subjektů (nerezidentů), kteří uplatňují nárok na nezdanitelné části základu daně, slevy na dani nebo daňové zvýhodnění, přičemž možnosti kontroly splnění podmínek pro poskytnutí uvedených daňových úlev (90 % příjmů ze zdrojů na území ČR, příjem manželky, společná domácnost, vyživované děti) jsou omezené a celý proces je časově náročný.

Z důvodů shora uvedených a bez ohledu na činnost správců daně se stále zvyšuje počet daňových přiznání s přiznanou daní ve výši 0 Kč. Podle posledních údajů se více než 997 747 výdělečně činných fyzických osob, tj. 54,5 % poplatníků daně z příjmů FO nepodílí na daňových příjmech veřejných rozpočtů státu, ačkoli na výdajích plynoucích z těchto rozpočtů se nepochybně podílí. To zakládá nerovnost, která může narušit sociální smír ve společnosti.

c) **Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků**

V roce 2011 došlo k mírnému přírůstku inkasa na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Bylo vybráno 119 373 mil. Kč, což je o 7 531 mil. Kč více než v roce 2010.

Vývoj inkasa na DPFO ze závislé činnosti a z funkčních požitků v letech 2007 - 2011 ukazuje **Tabulka č. 11.**

Tabulka č. 12 poskytuje **přehled o vývoji předepsaných záloh na DPFO ze závislé činnosti a z funkčních požitků v letech 2008 - 2011.**

Tabulka č. 11

(v mil. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové inkaso	126 388	115 180	111 042	111 842	119 373	106,7	7 531
Předepsáno	125 031	115 239	110 616	111 491	118 302	106,1	6 811
Výtěžnost (%)	101,1	99,9	100,4	100,3	100,9	-	-

Tabulka č. 12

(v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Předepsané zálohy na DPFO ze závislé činnosti	121 295	119 268	121 662	129 300	106,3	7 638

Přírůstek inkasa lze přičíst na vrub mírnému zvýšení zaměstnanosti oproti roku 2010 spojenému s vyšším objemem vyplacených mezd, dočasnému snížení slevy na poplatníka, tzv. povodňové stokoruně (pouze pro rok 2011) a rostoucímu počtu zaměstnanců, kteří vedle příjmů ze závislé činnosti mají ještě jiné příjmy a tak „ponechávají“ sražené zálohy na daň ze své mzdy na účtu této daně, ačkoli roční vypořádání daně a **nárokování přeplatků na dani** provádějí přes daňové přiznání, tj. **přes účet osob samostatně výdělečně činných**, kde chybí inkasní část.

Růst objemu vyplacených mezd dokládá vývoj úhrnu předepsaných záloh na daň (**Tabulka č. 12**).

Vývoj počtu zaměstnanců (s příjmy dle § 6 ZDP) podávajících daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob ukazuje **Tabulka č. 13**.

Na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti roste objem čerpaného daňového zvýhodnění na vyživované dítě ve formě daňového bonusu.

Přehled o vývoji daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům v letech 2009 - 2011 podává **Tabulka č. 14**.

Tabulka č. 13

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-11
Počet zaměstnanců, kteří podali přiznání	962 220	987 462	1 014 872	102,8	962 220

Tabulka č. 14

(v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové bonusy poukázané zaměstnavatelům na DPFO ze závislé činnosti	1 194	3 107	3 471	3 643	104,9	172

Ze šetření správců daně vyplývá, že nezanedbatelná skupina zaměstnavatelů prezentuje daňové bonusy na děti jako vlastní benefit, ačkoli jsou bonusy hrazeny z rozpočtů státu. Díky tomu si zaměstnavatelé snižují náklady na pracovní sílu, neboť v řadě případů vyplácejí jen minimální mzdu s tím, že daňový bonus deklarují jako kompenzaci výpadku čisté mzdy. Neznalým zaměstnancům, které zajímá pouze čistá mzda, tak zaměstnavatelé tvrdí, že část mzdy dostávají jako daňový bonus. Správci daně mají za to, že právě u nízko příjmových zaměstnanců klesají oficiálně vykázané mzdy, aby zaměstnavatelé „dosáhli“ na daňový bonus. Zástupci orgánů daňové správy již několik let neúspěšně brojí proti daňovým bonusům, neboť se domnívají, že negativní dopady této daňové podpory (administrativní náročnost v důsledku častých chyb

ve výkazech, spekulace zaměstnavatelů v souvislosti s bonusy a výpadek inkasa veřejných rozpočtů z titulu bonusů) převažují nad pozitivním záměrem, pro který byla zavedena.

V rozporu se záměrem zákonodárce se stále častěji objevují případy, kdy ten z rodičů, který má nadprůměrné příjmy neuplatňuje daňové zvýhodnění na vyživované děti a druhý z rodičů má pracovní úvazek sjednaný tak, aby dosáhl těsně nad šestinásobek minimální mzdy a mohl čerpat maximální daňový bonus. Toto faktické nemorální zneužití nástroje prioritně cíleného na nízkopříjmové osoby je z hlediska zákonnosti nepostizitelné.

Existují také signály o rostoucím objemu „černých mezd,“ tj. mezd neevidovaných a nezdaněných, vyplácených vedle oficiálně vykázaných mezd. Také tento vliv má zcela nepochybně negativní dopad na inkaso daně. Jeho výši však nelze kvantifikovat, neboť výplata „černých mezd“ se velmi obtížně prokazuje.

Byly zjištěny i případy, kdy měl zaměstnanec souběžně dva zaměstnavatele, u každého podepsal „Prohlášení k dani“ a uplatňoval slevu na poplatníka za stejné období dvakrát. Správci daně zachytí takové protiprávní jednání pouze náhodně.

Rovněž obtížně odhalitelné jsou případy, kdy jeden rodič - zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na děti u zaměstnavatele a druhý rodič - OSVČ prostřednictvím příznání.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že ani na této dani podle výše inkasa daně nelze hodnotit činnost správců daně.

Správci daně v roce 2011 zkontrolovali a zaevidovali více než 380 tisíc vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Elektronicky podaných vyúčtování bylo téměř 23 tisíc. Z toho vyúčtování se zaručeným elektronickým podpisem bylo více než 16 tisíc.

d) Daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby

Dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby podléhají příjmy fyzických i právnických osob. Daň je evidována odděleně podle vlastníka příjmů. Ve srovnání s předchozím rokem byl **v roce 2011 zaznamenán mírný přírůstek celkového inkasa o 550 mil. Kč.** Z toho část daně vybíraná z příjmů právnických osob vykázala pokles ve výši 319 mil. Kč a část daně vybíraná z příjmů fyzických osob vykázala přírůstek ve výši 869 mil. Kč.

Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby v letech 2007 až 2011 ukazuje **Tabulka č. 15.**

U daně z příjmů právnických osob byl na regionální úrovni meziroční vývoj inkasa diferencovaný oběma směry, jak vyplývá z **Tabulka č. 16.**

Tabulka č. 15

(v mil. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové inkaso	15 700	19 299	19 189	19 298	19 848	102,9	550
Předepsáno	15 254	19 222	18 972	19 515	20 057	102,8	542
Výtěžnost (%)	97,2	99,6	98,9	98,9	99,0	-	-
Z inkasa daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby tvoří							
Daň příjmů FO	8 583	10 378	10 131	10 185	11 054	108,5	869
Daň příjmů PO	7 117	8 921	9 058	9 113	8 794	96,5	-319

Tabulka č. 16

(v mil. Kč)

Finanční ředitelství	Inkaso daně z příjmů PO - vybírané srážkou (stav za rok)				
	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
pro hl. m. Prahu	6 696	6 569	6 332	96,4	-237
v Praze	752	683	643	94,1	-40
v Českých Budějovicích	96	68	82	120,6	14
v Plzni	391	410	367	89,5	-43
v Ústí nad Labem	252	446	244	54,7	-202
v Hradci Králové	140	113	176	155,8	63
v Brně	424	514	508	98,8	-6
v Ostravě	308	309	441	142,7	132
CELKEM	9 059	9 113	8 794	96,5	-319

U daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou nabylo dnem 1. 1. 2010 účinnosti daňové osvobození příjmů z licenčních poplatků, které bylo rozhodujícím důvodem meziročního poklesu inkasa o 0,3 mld. Kč (z 9,1 mld. Kč na 8,8 mld. Kč). I přes diferencovaný vývoj inkasa v působnosti jednotlivých finančních ředitelství si v roce 2011 největší podíl na celkovém inkasu udržela daň sražená z dividend a podílů na zisku, nepodléhajících osvobození od daně, jejichž příjemci jsou především subjekty kolektivního investování, penzijní fondy nebo stát z titulu své majetkové účasti na obchodních společnostech, vyplacených ze zisku po zdanění vytvořeného do konce roku 2010, jehož výše byla příznivě ovlivněna poklesem míry zdanění příjmů právnických osob.

Přírůstek inkasa na dani z příjmů fyzických osob vybírané srážkou v roce 2011 vyvolal nárůst počtu krátkodobých pracovních příležitostí s výdělkem do 5 000 Kč měsíčně.

Pozitivně se projevilo také zdanění výsluhového příspěvku a odbytného u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů (§ 36 odst. 2 písm.v) ZDP).

e) Daň silniční

Na inkasu daně silniční za rok 2011 (5 187 mil. Kč, daň silniční je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury) je také nadále patrný negativní vliv přetrvávající celosvětové hospodářské krize. Pokračuje mírné oživení ekonomiky, což je patrné na navýšení inkasa o 87 mil. Kč oproti roku 2010. Meziroční nárůst byl způsoben zejména celorepublikovými kontrolními akcemi zaměřenými na správnost vyměření daně silniční u specifických kategorií vozidel. Určitý vliv může mít i obměna vozového parku podnikatelů (výkonnějšími vozy zdaňovanými vyššími sazbami daně). Pozitivní dopady celkového oživení trhu by se snad měly projevit zvýšením inkasa daně silniční i v budoucnu.

Přehled inkasa daně silniční od r. 2007 podává **Tabulka č. 17**.

Tabulka č. 17

(v mil. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové inkaso	5 915	6 002	4 796	5 100	5 187	101,7	87
Předepsáno	5 811	6 073	4 950	5 210	5 299	101,7	89
Výtěžnost (%)	101,8	98,8	96,8	97,9	97,9	-	-

f) Daň z přidané hodnoty

Na dani z přidané hodnoty bylo za rok 2011 dosaženo inkasa ve výši 275,4 mld. Kč (z toho celní úřady 0,2 mld. Kč). Proti předchozímu roku došlo k navýšení o 5,8 mld. Kč, tzn. o 2,2 %.

Příjmem státního rozpočtu je částka 191,9 mld. Kč (69,68 % celkového inkasa) a z celkového rozpočtem stanovené částky (195,1 mld. Kč) je to 98,4 %.

I když nebylo dosaženo plánované úrovně, tak procentní plnění bylo v rámci daní vybíraných finančními úřady nadprůměrné a z rozpočtově významných daní nejvyšší, čímž opět došlo ke zvýšení podílu inkasa daně z přidané hodnoty na celkových daňových příjmech.

Z vývoje inkasa v průběhu roku 2011 je patrné, že se nepodařilo udržet poměrně příznivý vývoj z 1. pololetí (dosaženo 48,7 % plánovaného inkasa). Pro srovnání - v roce 2010 dosáhlo inkaso vůči rozpočtu hodnoty 99,6 %, přičemž v pololetí to bylo pouze 46,9 %.

Inkaso v uplynulých letech ovlivňoval zejména rychlejší nárůst hodnoty nadměrných odpočtů než vlastní daňové povinnosti, přičemž ale meziroční nárůst vykazovaly obě tyto hodnoty. V roce 2009 došlo u obou ukazatelů k poklesu a i když v roce 2010 pokles nepokračoval, nedosáhly tyto hodnoty úrovně roku 2008. **Až v roce 2011 přesáhla celková vlastní daňová povinnost její úroveň z roku 2008.**

Z legislativního hlediska nejvýznamnější změnou pro rok 2011 je zavedení režimu přenesení daňové povinnosti pro dodání zlata, dodání zboží uvedeného v příloze č. 5 (šroty a odpady), převod povolenek na emise skleníkových plynů, a od 1. 1. 2012 se rozšiřuje i na stavební práce. V rámci tohoto režimu má povinnost přiznat a zaplatit daň plátce, pro kterého bylo uvedené zdanitelné plnění v tuzemsku uskutečněno (odběratel).

Dále pokračuje pokles daně z přidané hodnoty vrácené plátcům v jiných členských státech EU a zahraničním osobám povinným k dani (§§ 82 a 83 ZDPH) - v roce 2011 vráceno 2,3 mld. Kč (2010 - 3 mld. Kč, 2009 - 4,9 mld. Kč).

Z regionálního hlediska se do celkového inkasa nejvíce promítá vývoj na FŘ pro hlavní město Prahu vzhledem k jeho podstatnému podílu na celkovém inkasu. Na rozdíl od roku 2010, kdy přírůstek inkasa proti roku 2009 na tomto FŘ činil 14,5 mld. Kč, je v roce 2011 tento přírůstek podstatně nižší - pouze 2,4 mld. Kč (1,7 %). Přesto zůstal zachován zásadní podíl tohoto FŘ na celkovém inkasu (54,4 %).

Pozitivní vývoj proběhl zejména na FŘ v Ostravě - nárůst o 2,7 mld. Kč (15,9 %) a na FŘ v Ústí nad Labem - nárůst o 2,3 mld. Kč (9,9 %). Nejvýznamnější propad je zaznamenán, stejně jako v loňském roce, u FŘ v Praze.

Tabulka č. 18

(v mil. Kč)

Vývoj inkasa DPH finančními úřady v letech 2007 až 2011							
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Předepsáno	468 205	513 761	469 655	507 763	541 462	106,6	33 699
Daň. inkaso	475 743	516 563	470 240	500 446	532 438	106,4	31 992
Výtěžnost (%)	101,6	100,5	100,0	98,6	98,3	-	-
Nadměrný odpočet	-239 899	-261 624	-216 777	-230 865	-257 250	111,4	-26 385
CELKEM	235 844	254 939	253 463	269 582	275 188	102,1	5 607

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 19

(v mil. Kč)

Daň přiznaná a vyměřená	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Rozdíl mezi přiznanou a vyměřen. daní	3 758	9 009	239,7	5 251
Vyměřeno dle dodateč. daň. přiznání	-372	202	-	574
Dodatečně vyměřeno z kontroly	2 029	6 776	334	4 747
CELKEM	5 415	15 987	-	10 572

g) Daň z nemovitostí

V roce 2011 došlo oproti předchozímu roku k mírnému nárůstu výše předepsané daně o 5 mil. Kč, zároveň se však inkaso daně z nemovitostí snížilo z 8 747 na 8 568 mil. Kč, tj. o 179 mil. Kč.

Přehled vývoje inkasa daně z nemovitostí od roku 2007 poskytuje **Tabulka č. 20**.

Tabulka č. 20

(v mil. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové inkaso	5 123	5 195	6 361	8 747	8 568	98,0	-179
Předepsáno	5 023	5 104	6 318	8 671	8 676	100,1	5
Výtěžnost (%)	102,0	101,8	100,7	100,9	98,8	-	-

Výše předepsané daně odpovídá skutečnosti, že pro rok 2011 nedošlo ke změnám sazeb daně ani k plošným změnám koeficientů. Mírné zvýšení je zejména výsledkem zvýšení počtu obcí, které pro nemovitosti na svém území stanovily místní koeficient. V roce 2011 se počet těchto obcí zvýšil z 284 na 299, což je však pouze 4,8 % z celkového počtu 6 243 obcí v České republice. Je proto nutno konstatovat, že obce této možnosti zvýšení svých příjmů využívají jen minimálně.

Příčinou snížení inkasa daně z nemovitostí je zčásti nárůst objemu nedoplatků o cca. 50 mil. Kč oproti roku 2010, především však dodatečné snížení a následné vrácení daně za předchozí zdaňovací období na základě některých soudních rozhodnutí ve věci daně ze staveb, zejména v působnosti FŘ v Ostravě, kde takto došlo ke snížení inkasa o cca. 120 mil. Kč. Poměr inkasa daně z nemovitostí u jednotlivých finančních ředitelství se oproti předchozím zdaňovacím obdobím zásadně nezměnil, s výjimkou výše zmíněného FŘ v Ostravě.

h) Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

Za rok 2011 inkaso **daně z převodu nemovitostí** pokleslo o 91 mil. Kč na částku 7 362 mil. Kč, tj. na 98,8 % výnosu daně v roce 2010. To lze považovat za stabilizaci oproti výraznému poklesu v roce 2009, který částečně přetrvával i v roce 2010. Nadále se projevuje krize na trhu s nemovitostmi jak snížením počtu převodů nemovitostí tak především snížením cen nemovitostí. Výnos daně z převodu nemovitostí tvoří v objemu celkových příjmů těchto majetkových daní stabilně nejvýznamnější podíl, v roce 2011 cca 62,8 %. Snížení výnosu daně z převodu nemovitostí v objemu celkových příjmů majetkových daní z 97 % v roce 2010 na 62,8 % v roce 2011 není zapříčiněno výrazným poklesem inkasa této daně, ale je zapříčiněno výrazným nárůstem daně darovací v souvislosti s legislativní změnou spočívající ve zdanění bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů.

Přehled inkasa za roky 2007 - 2011 podává **Tabulka č. 21.**

Tabulka č. 21 (v mil. Kč)

Daň z převodu nemovitostí							
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové inkaso	9 774	9 950	7 809	7 453	7 362	98,8	-91
Předepsáno	8 933	10 106	7 936	7 299	6 900	94,5	-399
Výtěžnost (%)	109,4	98,5	96,3	102,1	106,7	-	-

U inkasa **daně darovací** sice pokračoval očekávaný pokles u standardních bezúplatných nabytí majetku způsobený novelou zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a z převodu nemovitostí (dále jen „novela zákona“), na základě které jsou od daně darovací s účinností od 1. 1. 2008 zcela osvobozena bezúplatná nabytí majetku mezi osobami zařazenými v I. a II. skupině. Ovšem celkový výnos daně darovací vzrostl o 4 141 mil. Kč v souvislosti s novelou zákona, na základě které je od 1. 1. 2011 předmětem daně darovací bezúplatné nabytí povolenek na emise skleníkových plynů. Výnos daně darovací tak tvoří v objemu celkových příjmů těchto majetkových daní 36,5 %.

Přehled inkasa za roky 2007 - 2011 podává **Tabulka č. 22.**

Tabulka č. 22 (v mil. Kč)

Daň darovací							
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové inkaso	692	345	162	138	4 279	3 100,7	4 141
Předepsáno	720	299	157	137	4 269	3 116,1	4 132
Výtěžnost (%)	96,1	115,4	109,5	100,7	100,2	-	-

Výše inkasa **daně dědické** se stále snižuje, od roku 2008 klesla pod 100 mil. Kč a v roce 2011 činí 78 mil. Kč (index 89,7 %). Z důvodu osvobození osob I. skupiny, do níž patří příbuzní v řadě přímé a manželé, od této daně, je výnos dlouhodobě nízký. Novela zákona ještě rozšířila toto osvobození od 1. 1. 2008 i na osoby patřící do II. skupiny.

Přehled inkasa za roky 2007 - 2011 podává **Tabulka č. 23.**

Tabulka č. 23

(v mil. Kč)

Daň dědická							
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové inkaso	109	115	88	87	78	89,7	-9
Předepsáno	108	119	86	86	76	88,4	-10
Výtěžnost (%)	100,9	96,6	98,9	101,2	102,6	-	-

2. DAŇOVÉ NEDOPLATKY

a) Vývoj daňových nedoplatků

Nedoplatek je částka daně, která není uhrazená a uplynul již den její splatnosti. Součástí vykazovaných nedoplatků je rovněž příslušenství daně ale nezahrnuje posečkanou a odepsanou daň. Celkový objem daňových nedoplatků evidovaných FÚ k 31. 12. 2011 byl 118,8 mld. Kč, z toho na druzích příjmů nové daňové soustavy od 1. 1. 1993 (dále jen „nové daně“) dosáhl výše 117,0 mld. Kč a na druzích příjmů staré daňové soustavy do 31. 12. 1992 (dále jen „staré daně“) dosáhl výše 1,8 mld. Kč.

Tabulka č. 24 udává za roky 2007 až 2011 údaje o celkovém objemu daňových nedoplatků evidovaných FÚ, dále pak údaje o pohybu meziročních indexů, a to v rozdělení na druhy příjmů staré a nové daně. Meziroční nárůst celkových daňových nedoplatků za rok 2011 byl 11,7 %.

Tabulka č. 25 udává objem daňových nedoplatků po jednotlivých daních nebo skupin daní za roky 2007 až 2011. V meziročním srovnání došlo v roce 2011 k nárůstu hodnoty celkových daňových nedoplatků o 12,4 mld. Kč.

Největší nárůst objemu celkových daňových nedoplatků vykazuje daň z přidané hodnoty (11 388 mil. Kč), daň z příjmů právnických osob (1 604 mil. Kč) a daň silniční (175 mil. Kč). Naopak největší pokles objemu daňového nedoplatku zaznamenala skupina „ostatní zrušené daně“ (-325 mil. Kč), skupina „ostatní příjmy, odvody, pokuty a poplatky“ (-91 mil. Kč) a daň z příjmu fyzických osob podávajících daňové přiznání (-80 mil. Kč). U ostatních typů daní je meziroční růst objemu celkových daňových nedoplatků zanedbatelný. Z hlediska vývoje hodnot celkových daňových nedoplatků je u daně z přidané hodnoty a daně silniční trvale rostoucí tendence. U ostatních daní se až na výjimky projevuje klesající trend vývoje hodnot celkových daňových nedoplatků.

Graf č. 1 znázorňuje podíl FÚ v rámci působnosti jednotlivých finančních ředitelství na celkovém objemu daňových nedoplatků k 31. 12. 2011.

Největší podíl na celkovém objemu daňových nedoplatků je evidován na FÚ v působnosti FŘ pro hlavní město Prahu (43,4 %) a na FÚ v působnosti FŘ v Brně (18,4 %). K nejvyššímu meziročnímu nárůstu daňových nedoplatků došlo na FÚ v rámci působnosti FŘ pro hlavní město Prahu (o 11 658 mil. Kč) a FŘ v Brně (o 955 mil. Kč). U FÚ v rámci působnosti FŘ pro hlavní město Prahu ovlivnil růst daňových nedoplatků nejvíce růst daňových nedoplatků daně z přidané hodnoty (o 9 269 mil. Kč) a daně z příjmů právnických osob (o 2 088 mil. Kč). Meziroční pokles daňových nedoplatků byl zaznamenán na FÚ v rámci působnosti FŘ v Ostravě (-519 mil. Kč) a na FÚ v rámci působnosti FŘ v Ústí nad Labem (-230 mil. Kč).

Tabulka č. 24

(v mld. Kč)

Druh příjmu	Vývoj výše nedoplatků evidovaných územními finančními orgány								
	2007	2008	Index (%) 08/07	2009	Index (%) 09/08	2010	Index (%) 10/09	2011	Index (%) 11/10
Staré daně	3,6	2,7	74,3	2,3	85,3	2,2	93,7	1,8	81,8
Nové daně	97,5	97,9	100,4	96,1	98,3	104,2	108,4	117,0	112,3
CELKEM	101,1	100,5	99,4	98,4	97,9	106,4	108,1	118,8	111,7

Tabulka č. 25

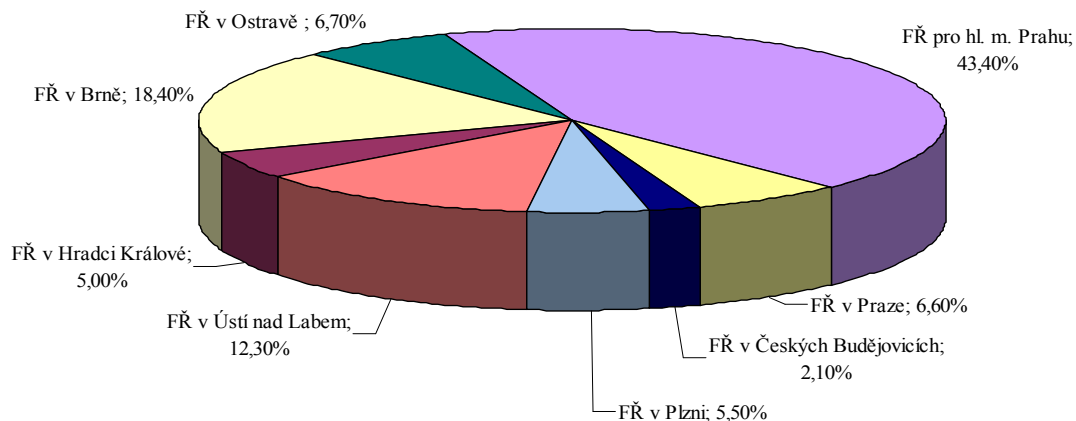
(v mil. Kč)

Druh příjmu	2007	2008	2009	2010	2011
Daň z přidané hodnoty	44 056	45 631	48 019	57 337	68 725
Daně spotřební	2 568	2 067	1 560	1 106	935
Daň z příjmů právnických osob	18 742	17 672	16 668	17 505	19 109
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	318	306	304	311	358
Daň silniční	1 106	1 129	1 249	1 346	1 521
Daň dědická	9	11	10	10	10
Daň darovací	240	181	171	172	159
Daň z převodu nemovitostí	3 991	3 846	3 503	3 270	3 209
Daň z příjmů fyz. osob - podnikat.	14 886	15 085	14 340	14 364	14 284
Daň z příjmů fyz. osob ze záv. čin.	4 571	4 338	4 099	4 053	3 974
Daň z nemovitostí	1 015	938	902	901	954
Ost. příjmy, odvody, pokuty a popl.	5 990	6 647	5 324	3 857	3 766
Daň z příjmů obyvatelstva	215	43	23	19	10
Ostatní zrušené daně	3 391	2 636	2 277	2 134	1 809
CELKEM	101 100	100 531	98 448	106 387	118 821
MEZIROČNÍ PŘÍRŮSTEK	-4 254	-569	-2 083	7 939	12 434

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Graf č. 1

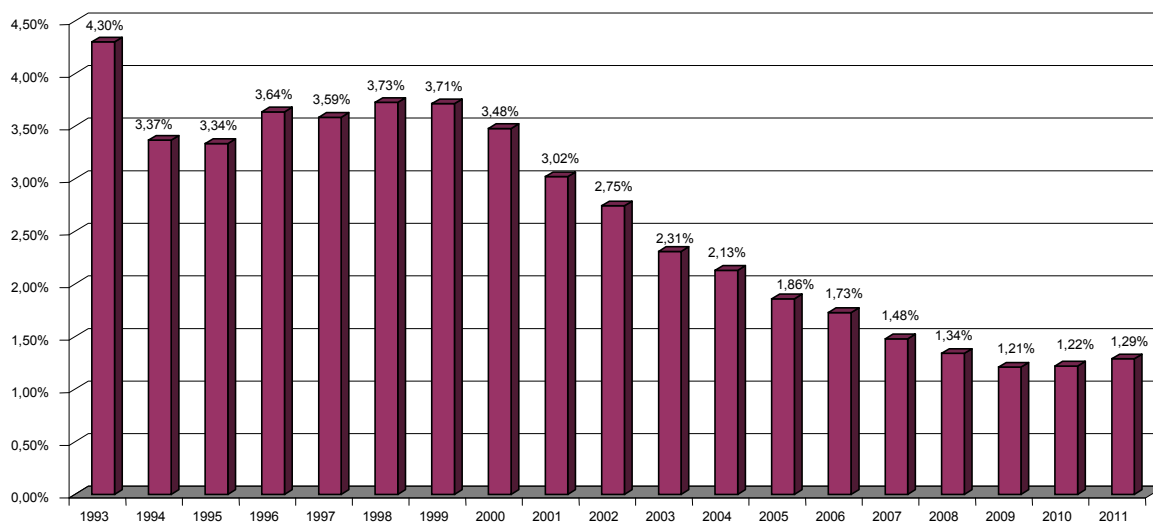
Podíl na celkovém objemu nedoplatků za FŘ za rok 2011

Graf č. 2 znázorňuje podíl kumulovaných celkových daňových nedoplatků nových daní evidovaných u FÚ ke kumulovanému inkasu nových daní za období 1993 až 2011.

Graf č. 2

Podíl kumulovaných celkových daňových nedoplatků nových daní evidovaných u FÚ ke kumulovanému inkasu nových daní

b) Vymáhání daňových nedoplatků

Oblast zajištění daní a pohledávek na daních a příslušenství daní

Tabulka č. 26 uvádí údaje z oblasti zajištění úhrady na nesplatnou daň nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem a zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva za období od roku 2007 do roku 2011.

Z údajů v **Tabulce č. 26** vyplývá, že jak v roce 2011, tak v předchozích letech byl počet vydaných rozhodnutí o zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň poměrně nízký. V roce 2011 byl sice zaznamenán mírný nárůst počtu vydaných zajišťovacích příkazů (v porovnání s předchozím rokem o 9 rozhodnutí), oproti minulému roku se však snížila celková částka zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň, a to ze 2 578 mil. Kč v roce 2010 na 1 877 mil. Kč v roce 2011, tedy o 701 mil. Kč. I v roce 2011 byla územními finančními orgány realizována opatření k důslednějšímu prověřování obchodních transakcí s pohonnými hmotami a zajištění úhrady souvisejících daňových povinností, zejména v souvislosti s hrozícím rizikem neuhrazení či krácení DPH na výstupu. Podobný vývoj byl v roce 2011 zaznamenán u zajištění daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní zástavním právem. Ve srovnání s rokem 2010 došlo v roce 2011 k nárůstu u počtu rozhodnutí o zřízení zástavního práva (o 916 rozhodnutí na 11 676 rozhodnutí). U celkové částky zajištěných daňových pohledávek se oproti roku 2010 došlo ke snížení o 1 050 mil. Kč (z 8 729 mil. Kč v roce 2010 a 7 679 mil. Kč v roce 2011).

Řízení o zajištění úhrady nesplatné nebo dosud nestanovené daně bylo i v roce 2011 ovlivněno častým uplatňováním odvolání daňových subjektů proti vydaným zajišťovacím příkazům. Podaná odvolání byla navíc v mnoha případech neúplná a na následné výzvy správce daně k doplnění podání bylo daňovými subjekty reagováno často až těsně před uplynutím

stanovené třicetidenní lhůty pro jejich vyřízení.

Údaje v tabulce potvrzují, že institut zajištění daňových pohledávek zástavním právem byl územními finančními orgány aktivně využíván jak v minulých letech, tak i v roce 2011 a je finančními úřady považován za významný nástroj k vyšší vymahatelnosti daňových nedoplatků.

Tabulka č. 26

ZSDP a DŘ Ukazatel	2007	2008	2009	2010	2011
Zajištění dle § 71 ZSDP a § 167 a § 168 DŘ					
počet rozhodnutí	102	72	81	100	109
částka (v mil. Kč)	1 386	6 187	481	2 578	1 877
Zástavní právo dle § 72 ZSDP a § 170 DŘ					
počet rozhodnutí	8 885	9 053	9 042	10 760	11 676
částka (v mil. Kč)	5 062	6 412	6 696	8 729	7 679

Údaje jsou uvedeny souhrnně za daně staré daňové soustavy platné do 31. 12. 1992 a nové daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Oblast vymáhání daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2011 se vztahuje na činnost územních finančních orgánů v postavení správce daně podle § 10 DŘ. Správce daně zaznamenává podle ustanovení § 149 DŘ evidenci vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností, a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů.

Základní agregované údaje, které z dlouhodobějšího pohledu (období let 2007 až 2011) charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány, sděluje následující **Tabulka č. 27**.

Tabulka č. 27

Rok *)	Nedoplatky vymáhané		Nedoplatky vymožené	
	Počet případů	Částka (mld. Kč)	Počet případů	Částka (mld. Kč)
2007	1 811 163	68,477	471 228	6,054
2008	2 237 389	67,382	521 621	6,334
2009	2 997 730	68,011	553 470	5,999
2010	3 996 484	71,166	614 493	7,012
2011	3 475 900	83,367	214 479	5,754

Údaje jsou uvedeny sumárně za daně staré daňové soustavy platné do 31. 12. 1992 a nové daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Z údajů v **Tabulce č. 27** vyplývá, že vývoj v této oblasti je provázen **meziročním růstem počtu případů vymáhaných i vymožených daňových pohledávek** evidovaných územními finančními orgány České republiky. Charakteristickým rysem tohoto vývoje je poměrně vyrovnaná míra plynulosti růstu dosahovaných hodnot objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků v průběhu sledovaného období. V porovnání s rokem 2010 došlo v roce 2011 k mírnému poklesu počtu případů vymáhaných nedoplatků avšak s nárůstem jejich celkové částky, která je přibližně o 12 mld. Kč vyšší než v předchozím roce. Celkový počet případů u vymožených nedoplatků oproti tendenci minulých let poměrně výrazně poklesl, a to včetně

jejich objemu, kdy celková částka vymožených nedoplatků je tak srovnatelná se situací v roce 2009 při výrazně vyšším počtu případů v roce 2009. Při hodnocení těchto uvedených výsledků je třeba brát v úvahu, že jednotlivé případy daňových řízení se v běžném roce mnohdy nedaří ukončit a přecházejí do roku 2012. Procento úspěšnosti, s přihlédnutím ke způsobu vykazování evidence nedoplatků, vykazuje jistou míru stability sledovaných hodnot. Z dlouhodobého hlediska byly výsledky roku 2011, zejména v průběhu první poloviny roku 2011, výrazně poznamenány přechodem na novou daňovou procesní úpravu (DŘ) a nutnými souvisejícími změnami ve stávajícím vnitřním informačním systému daňové správy (ADIS). Přitom technické komplikace, související s implementací ustanovení DŘ do informačního systému zapříčinily, zejména v první polovině roku 2011, omezení jeho funkčnosti.

Ke dni 31. 12. 2011 byly územními finančními orgány evidovány kumulované daňové pohledávky v celkové výši **118,8 mld. Kč**, z toho objem nedoplatků vymáhaných činil **83,4 mld. Kč**. Podíl vymáhaných daňových nedoplatků k celkovému objemu daňových nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány k 31. 12. 2011, se ve srovnání s rokem 2010 zvýšil o 3,3 procentního bodu na **70,2 %**. Ve srovnání s předchozím rokem je tak **patrný nárůst objemu vymáhaných daňových nedoplatků o 12,2 mld. Kč** (index 2011/2010 = 117,1 %). Rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných daňových nedoplatků a daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání (tj. **35,4 mld. Kč**) je srovnatelný s výsledkem roku 2010 (**35,2 mld. Kč**) a tvoří jej daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům finančních úřadů do konce roku 2011 s evidovanými žádostmi daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku či rozložení úhrady daně na splátky, o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto. Dílem se jedná i o nedoplatky, které jsou předmětem řízení o odvolání a dosud nedokončených vytýkacích řízení, resp. nedokončených řízení o odstranění pochybností.

Pro objektivní posouzení vývoje daňových nedoplatků ve vymáhání lze využít i srovnání hodnot podílu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu kumulovaných daňových nedoplatků evidovaných za sledované období. V uplynulých letech byly u tohoto ukazatele dosaženy tyto hodnoty - v roce 2007 = 67,7 %, v roce 2008 = 67,0 %, v roce 2009 = 69,0 %, v roce 2010 = 66,9 % a v roce 2011 = 70,2 %. Tento údaj ukazuje procento nedoplatků, které bylo z celkového objemu daňových nedoplatků vymáháno vymáhacími útvary finančních úřadů ve sledovaném období.

Přetrvávajícím problémem je částečná vymahatelnost některých daňových nedoplatků či jejich nedobytnost. To se projevuje v provádění **odpisů daňových nedoplatků pro nedobytnost**. V průběhu let 1996 až 2011 bylo finančními úřady za splnění zákony stanovených podmínek odepsáno celkem **151,1 mld. Kč** nedobytných daňových nedoplatků, přičemž pro rok 2011 činila tato částka **8,9 mld. Kč**.

Z vývoje ukazatele objemu vymožených daňových nedoplatků za období příslušného roku je patrné, že v průběhu roku 2011 byla finančními úřady ve srovnání s rokem 2010 vymožena o **1,2 mld. Kč** nižší částka daňových nedoplatků a činila celkem **5,8 mld. Kč** (index 2011/2010 = **82,1 %**). Z porovnání ukazatele podílu vymožených nedoplatků za příslušný rok k celkovému objemu vymáhaných daňových nedoplatků k 31. 12. příslušného roku lze konstatovat, že z dlouhodobého hlediska jde o vývoj pozitivní, přičemž výkyv výsledků v roce 2011 byl způsoben dočasnými vlivy, aktuálně souvisejícími s přechodem na DŘ a s ním provázanou nutností výrazných změn v informačním systému ADIS. V uplynulých letech byly u tohoto ukazatele zaznamenány následující hodnoty - v roce 2007 = 8,8 %, v roce 2008 = 9,4 %, v roce 2009 = 8,8 %, v roce 2010 = 9,8 % a v roce 2011 pokles na 6,9 %.

Rozhodující objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je stejně jako v uplynulých letech evidován na daních **nové daňové soustavy**, platné od 1. 1. 1993. Na této kategorii daní bylo k 31. 12. 2011 finančními úřady vymáháno **82,6 mld. Kč**, což odpovídá

99,0 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 bylo na daních nové daňové soustavy vymoženo **5,7 mld. Kč**. Naopak u **daní staré daňové soustavy**, platné do 31. 12. 1992, jsou výsledné hodnoty vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků výrazně nižší, což je důsledkem postupného snižování celkové částky daňových nedoplatků evidovaných na daních staré daňové soustavy v přecházejícím období (k 31. 12. 2011 bylo vymáháno celkem pouze **0,8 mld. Kč**, což je o 0,3 mld. Kč méně ve srovnání se stavem v roce 2010).

Již tradičně je každoročně dosažen největší objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků, evidovaných na daních nové daňové soustavy, na **daní z přidané hodnoty**. K 31. 12. 2011 bylo finančními úřady na této dani evidováno ve vymáhání **47,3 mld. Kč**, což je o 10 mld. Kč více, než v roce předchozím a během roku 2011 bylo vymoženo celkem **3,2 mld. Kč**. Stejně jako v předcházejících letech byl vyšší objem vymáhaných daňových nedoplatků evidován také na **daních z příjmů**, přičemž k 31. 12. 2011 činila jejich celková hodnota, evidovaná ve vymáhání, **25,7 mld. Kč**. Tato částka je srovnatelná s rokem 2010 (o 0,2 mld. Kč méně než v roce 2010). V rámci období roku 2011 bylo na daních z příjmů vymoženo **1,9 mld. Kč** daňových nedoplatků, což je o 0,4 mld. Kč více, než v roce předchozím. Na **daní z nemovitostí a na daních dědické, darovací a z převodu nemovitostí** evidovaly finanční úřady ve vymáhání k 31. 12. 2011 **3,1 mld. Kč**, z tohoto objemu bylo v průběhu roku 2011 vymoženo téměř **0,4 mld. Kč** daňových nedoplatků, což, ve srovnání s rokem 2010, dokumentuje rovnovážný stav. Na **daní silniční** bylo k 31. 12. 2011 evidováno ve vymáhání **1,2 mld. Kč**, z nichž bylo v průběhu roku 2011 vymoženo **0,1 mld. Kč**.

Z porovnání objemu vymáhaných daní a objemu vymáhaného příslušenství daní je patrné, že výsledky roku 2011 v zásadě nevybočují z dlouhodobého stavu. Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků (83,4 mld. Kč) bylo k 31. 12. 2011 finančními úřady za sledované období vymáháno na **daních 65,9 mld. Kč**, tj. **79,0 %** a na **příslušenství daní 17,5 mld. Kč**, tj. **21,0 %**.

Dlouhodoběji jsou územní finanční orgány úspěšnější při vymáhání nedoplatků, jejichž výše se pohybuje v řádu do 1 mil. Kč, případně do 10 mil. Kč. Již z dřívějších analýz vyplývá, že nedoplatky nad 10 mil. Kč jsou vymahatelné jen z části nebo jsou již v mnoha případech zcela nedobytné. Z údajů, předložených územními finančními orgány, je patrné, že dle kvalifikovaného odhadu činil celkový objem **nedobytných daňových pohledávek** k 31. 12. 2011 částku **62,8 mld. Kč**, což odpovídá **52,9 %** z celkové kumulované hodnoty daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány za sledované období (**118,8 mld. Kč**). Z tohoto objemu bylo na **daních** vykázáno **41,8 mld. Kč**, tj. 66,6 % nedobytných daňových pohledávek a na **příslušenství daní 21,0 mld. Kč**, tj. 33,4 %. Na daních staré daňové soustavy je podíl nedobytných daňových pohledávek dlouhodobě výrazně vyšší, přičemž většina těchto pohledávek je, vzhledem k době jejich vzniku (před rokem 1993), již v podstatě nevymahatelná.

Mezi **základní příčiny nedobytnosti** daňových pohledávek patří zejména nemajetnost a předluženost dlužníků, nemožnost dohledání majetku dlužníků, úmrtí dlužníka a předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, zvyšující se počet společností, které se dostávají do likvidace, přičemž mnohé z nich zůstávají dlouhodobě neřešeny. Vliv na nevymahatelnost pohledávek mají také účelové převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatku, přičemž řada těchto subjektů je nekontaktních a bez příjmů, dále vykazování fiktivní ekonomické činnosti společností, které nevlastní žádný majetek apod. Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je často i nepřiměřené doměření daňových povinností podle pomůcek daňovým subjektům, které jsou již bez majetku nebo před insolvenčním řízením. Výše nedobytných pohledávek je v poměrně velké míře ovlivňována daňovými nedoplatky uplatněnými v konkurzních a insolvenčních řízeních a nedoplatky

obchodních společností v likvidaci (dlouhá doba jejich trvání a často nízká výtěžnost pro správce daně). Příčiny nevymahatelnosti pohledávek lze v posledním roce spatřovat také v narůstající platební neschopnosti daňových subjektů z důvodu hospodářské recese, které se v inkasu daňových příjmů projevují opožděně.

K vymáhání daňových nedoplatků využívají finanční úřady všech zákonných prostředků. Výrazný objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků byl finančními úřady dosažen **úkony v daňové exekuci**, kdy při evidovaném objemu vymáhaných daňových nedoplatků k 31. 12. 2011 v hodnotě **16,2 mld. Kč** bylo v průběhu roku 2011 vymoženo **3,4 mld. Kč**.

I po účinnosti DŘ je nadále nejefektivnějším a nejvíce využívaným exekučním prostředkem daňová exekuce **příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb**. Tímto způsobem daňové exekuce bylo finančními úřady v roce 2011 vymáháno bezmála **21,0 mld. Kč** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období a vymoženo bylo **2,6 mld. Kč**. Efektivita tohoto exekučního prostředku byla vedle patrného poklesu volných finančních prostředků na účtech daňových subjektů v důsledku hospodářské recese ovlivňována i skutečností, že tímto exekučním prostředkem nelze postihnout peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech u bank v případech, že daňový subjekt není majitelem účtu, na němž jsou deponovány peněžní prostředky, například z jeho podnikatelské činnosti.

Prostřednictvím **nového institutu daňové exekuce postižením jiných majetkových práv** lze od účinnosti DŘ postihnout jiné právo dlužníka, které má majetkovou hodnotu, není spojeno s osobou povinného a je převoditelné na jiného (tj. např. obchodní podíly na společnosti, členská práva a povinnosti v družstvu a také finanční prostředky na bankovních účtech, které nevlastní dlužník). Celkový objem daňových nedoplatků, evidovaných ve vymáhání k 31. 12. 2011 uvedeným novým způsobem daňové exekuce, činil **75 mil. Kč**, přičemž vymoženo bylo v rámci roku 2011 **17 mil. Kč**.

V poměrně velké míře je finančními úřady stále využívána při vymáhání daňových nedoplatků **exekuce na srážku ze mzdy**. K 31. 12. 2011 bylo ve vymáhání u této formy daňové exekuce evidováno **5 mld. Kč** daňových nedoplatků a vymoženo cca **0,2 mld. Kč**. Efektivita těchto exekucí je negativně ovlivňována omezenými možnostmi správce daně včas zjistit a reagovat na změny zaměstnavatele dlužníka. Dlužníci se častými změnami zaměstnavatele snaží „bránit“ výkonu daňové exekuce. Někteří zaměstnavatelé také stále ještě vyplácí zaměstnancům část sjednané mzdy ve vykazované minimální výši a zbývající část v hotovosti, popřípadě celou částku pouze v hotovosti, nezřídka bez záznamu v mzdové evidenci. Důsledkem hospodářské recese je vedle růstu nezaměstnanosti v některých regionech České republiky i pokles výtěžnosti exekucí na srážku ze mzdy.

Relativně nízká úroveň efektivity vymáhání daňových nedoplatků přetrvává u mobiliárních exekucí. K 31. 12. 2011 bylo finančními úřady evidováno ve vymáhání prostřednictvím daňové exekuce **prodejem movitých věcí 1,1 mld. Kč**, což je srovnatelné s údaji předchozího roku. Vymoženo v průběhu roku 2011 bylo **0,14 mld. Kč**. O něco vyšší částka daňových nedoplatků byla k 31. 12. 2011 evidována u exekucí na **prodej nemovitostí**, a to **1,4 mld. Kč**, vymoženo tímto způsobem bylo **71 mil. Kč**. Nízká výtěžnost exekucí v případě movitých věcí je ovlivněna poklesem zájmu potenciálních zájemců o nabízené věci v místech konání dražeb, zejména však poklesem hodnoty věcí prodávaných v dražbě. Movitý majetek dlužníků je často prakticky neprodejný, případně předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů. Také poptávka po věcech použitých je i přes minimální ceny nízká. V posledních letech si stále více daňových subjektů pořizuje majetek formou finančního leasingu nebo na úvěr, který je zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva ve prospěch jeho poskytovatele. Přínosem pro efektivitu daňových exekucí prodejem movitých věcí jsou případy exekučního zabavení a následné dražby minerálních olejů (pohonných hmot). Daňové exekuce prodejem nemovitostí

vykazují tradičně nízkou efektivitu zejména vlivem skutečnosti, že řada nemovitostí, které by mohly být postiženy touto exekucí, je zatížena zástavními právy dalších věřitelů s přednostním právem na uspokojení pohledávky, a to zejména ze strany poskytovatelů platebních služeb. Nařízení daňové exekuce na prodej nemovitostí však zůstává nadále významným prostředkem vymáhání daňových nedoplatků, neboť řada dlužníků již po vydání exekučního příkazu na prodej nemovitosti uhradí pohledávku dobrovolně, aby zabránila prodeji nemovitosti v dražbě v rámci daňové exekuce.

Dle stavu v evidenci daní je ke dni 31. 12. 2011 vykazována kumulovaná částka daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených insolvenčních řízení v hodnotě **16,5 mld. Kč**. Došlé platby z insolvenčních řízení k 31. 12. 2011 pouze za rok 2011 činily celkem **284,4 mil. Kč**. Stále přetrvává trend nižší efektivity těchto řízení z hlediska výtěžnosti. Míra uspokojení do insolvenčních řízení přihlášených daňových pohledávek je dlouhodobě na nižší úrovni oproti výsledkům dosaženým finančními úřady při vymáhání pohledávek vlastními úkony. Předmětem insolvenčního řízení je řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka (daňového subjektu) soudním řízením některým ze stanovených způsobů tak, aby došlo k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem (např. správce daně) nebo hrozícím úpadkem a k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkových věřitelů, popřípadě k oddlužení dlužníka. Dosažené výsledky finančních úřadů korespondují s celkovou nízkou výtěžností pohledávek přihlášených věřiteli do insolvenčních řízení. S nízkou výtěžností pohledávek v insolvenci souvisí nejen délka trvání insolvenčních řízení, ale i hodnota majetku dlužníka a následná likvidita majetkové podstaty.

I v roce 2011 byl patrný nárůst počtu zahájených insolvenčních řízení. Vzestup byl především zaznamenán u fyzických osob, nepodnikatelů, kdy řešením dlužníkového úpadku je oddlužení (jako sanační forma řešení úpadku). U podnikatelských subjektů byl největší podíl nárůstu zahájených insolvenčních řízení zaznamenán z následujících důvodů:

- úbytek zakázek a prodlužující se lhůty splatnosti fakturovaných částek,
- zhoršená platební morálka v obchodně právních vztazích a narůstající druhotná platební neschopnost.

V platebním styku dochází k záměrnému zpoždování plateb za již splatné závazky, kdy obchodní společnosti zdržováním svých plateb si tímto postupem nahrazují krátkodobý obchodní úvěr u bank. Tím dochází k druhotné platební nekázní až k platební neschopnosti podnikatelských subjektů. K zaplacení některých splatných faktur dochází mnohdy až na základě hrozby nebo po podání žalobního návrhu. To vše za současného poklesu zakázek menšího rozsahu a zhoršení platební morálky i u OSVČ. Stále platí, že návrh na zahájení insolvenčního řízení je často podáván až v okamžiku, kdy dlužník již nevlastní žádný mobiliární či jiný likvidní majetek. Přihlášené pohledávky jsou tak uspokojovány v minimální míře z důvodu nemajetnosti dlužníků. V období před prohlášením insolvenčního řízení je proto potřebné zaměřit pozornost správců daně na **včasně zajištění daňových pohledávek**, zvýšit četnost šetření solventnosti a majetkových poměrů u tzv. „rizikových“ daňových subjektů, tyto subjekty sledovat a využívat signální informace o platební morálce jednotlivých subjektů a jejich možném úpadku.

Finančními úřady je pozitivně hodnocen insolvenční rejstřík, ve kterém jsou zveřejňovány veškeré úkony a události jednotlivých fází insolvenčního řízení. Jeho obsah je přehledný s maximem informací o daňových subjektech a stavu řízení v daném čase. I přes zdlouhavý přenos a nutnou průběžnou kontrolu přenášených dat se osvědčilo přebírání údajů z insolvenčního rejstříku Ministerstva spravedlnosti a jejich následné zasílání na jednotlivé finanční úřady prostřednictvím IS ADIS. Pozitivním krokem bylo doplnění úlohy ADIS o insolvenční řízení, což významnou měrou zrychlilo i zjednodušilo zpracování přihlášek. GŘR doporučuje, aby podle potřeb správců daně bylo na rozvoji této úlohy ADIS pokračováno i v následujících letech.

Pro vyšší efektivitu informačního systému by se měl zlepšit jeho uživatelský komfort.

GFŘ připravilo pro finanční úřady v polovině roku 2011 metodiku k insolvenčnímu řízení, jež mapuje řízení od podání přihlášky až po ukončení řízení a ujednocuje postup správců daně. K tématu insolvenčního řízení v souběhu s řízením daňovým rovněž GFŘ organizovalo v roce 2011 odborný seminář pro finanční ředitelství.

Efektivita výběru daní a vymáhání daňových pohledávek byla i v roce 2011 **negativně ovlivňována** celou řadou **faktorů**:

- Vývoj daňových nedoplatků, stejně jako jejich vymáhání, významně ovlivnily **dopady hospodářské recese**, které se v příjmech veřejných rozpočtů projevují se zpožděním. Výrazným způsobem vzrostl počet daňových subjektů, jejichž daňové nedoplatky byly v důsledku neplnění splatných daňových povinností předány k vymáhání poprvé, přičemž v letech předchozích byla jejich platební morálka ve většině případů bez problémů. V průběhu minulého roku pokračoval růst druhotné platební neschopnosti, která vedla v mnoha případech k omezení či k ukončení podnikatelské činnosti některých daňových subjektů. Stejně jako v posledních letech i v roce 2011 docházelo k nárůstu počtu případů vydání exekučních příkazů a následných dražebních jednání u správců daně, jako tomu bylo i u soudních exekutorů. Nárůst nezaměstnanosti se silně projevil v omezování počtu prováděných exekucí na srážku ze mzdy a zejména v jejich výtěžnosti.
- Narůstá počet daňových dlužníků (fyzických i právnických osob) v **platební neschopnosti** a v **předlužení**. Závazky těchto subjektů však nesměřují pouze vůči správci daně, ale i vůči dalším orgánům či podnikatelským subjektům nebo občanům. U fyzických osob se jedná často o osoby sociálně slabé, nemajetné a s obtížně zjistitelným nebo nepostižitelným příjmem. Tyto fyzické osoby většinou nejsou schopny podat návrh na oddlužení v insolvenčním řízení, natož podmínky oddlužení plnit. U právnických osob se do postavení největších dlužníků stále častěji dostávají obchodní společnosti, jejichž statutární orgány tvoří osoby **nekontaktní**, zejména cizinci, kteří na sebe pouze formálně a za úplatu přebírají účast v obchodních společnostech, bez faktických znalostí a schopností tuto funkci vykonávat a bez dostatečné informovanosti o skutečném ekonomickém stavu obchodní společnosti (zejména o pohledávkách a závazcích).
- Přibývají případy, kdy **daňoví dlužníci** (zejména obchodní společnosti) **utlumí, resp. ukončí podnikatelské aktivity**, aniž by uhradili své povinnosti vůči veřejným rozpočtům, a v některých případech nadále pokračují v podnikatelských aktivitách v nově zřízených obchodních společnostech se stejným předmětem činnosti. Přitom i tyto společnosti **zanechávají následně nevymahatelné pohledávky v řádech milionů Kč. Přesto není takové jednání osob, vzhledem k nedostatku legislativních překážek, stále vyloučeno**. Vymození daňového nedoplatku je v těchto případech téměř nemožné. Na tuto skutečnost upozorňují finanční úřady opakovaně již několik let. Požadavky finančních úřadů se týkají zejména **on-line zpřístupnění centrálního registru účtů vedených u bank a přístupu do evidence zdravotních pojišťoven**.
- Přetrvávajícím jevem, který ovlivňuje efektivitu výběru daní a vymáhání daňových nedoplatků, je stále se zvyšující počet **nekontaktních daňových subjektů** a související trend stěhování některých daňových subjektů do velkých městských aglomerací s cílem vyhnout se případné daňové kontrole, eventuálně vymáhání daní. U fyzických osob se jedná zejména o dlužníky, kteří jsou přihlášení k pobytu na tzv. „ohlašovací administrativní adrese“, tj. na adrese obecního či městského úřadu, jedná se však o pobyt pouze formální. U právnických osob jde o obchodní společnosti bez funkčního statutárního orgánu, příp. s nekontaktním statutárním orgánem, bez reálného sídla, resp. se sídlem, kde jsou na jedné adrese za úplatu registrovány desítky či stovky dalších podnikatelských subjektů. U jednotlivých správců daně navrhuje GFŘ zajistit včasné předávání zjištěných informací

od jednotlivých útvarů správce daně specialistům analyzujícím tyto informace na vymáhacích odděleních.

- Nabytí účinnosti nového právního předpisu DŘ a jeho nutná návazná implementace do stávajícího informačního systému daňové správy (ADIS) s sebou přinesla množství problémů, které negativně ovlivnily objem vymáhaných daňových nedoplatků zejména v 1. pololetí roku 2011. V uvedeném období informační systém ADIS neumožňoval plné využití všech potřebných funkcí úlohy vymáhání a do odstranění těchto komplikací byli pracovníci finančních úřadů ve své činnosti v oblasti vymáhání omezeni.

Činnost vymáhacích útvarů finančních úřadů je limitována výší finančních prostředků rozdělovaných v rámci rozpočtů územních finančních orgánů. Stávající rozsah rozpočtových prostředků neumožňuje vytvářet podmínky pro odpovídající plat ani pro zlepšení materiálně technické vybavenosti pro zajištění řádného výkonu činnosti pracovníků vymáhacích oddělení, zejména při práci v terénu. Nevyhovující je dosud vybavenost mobilní výpočetní technikou, dalšími technickými prostředky a skladovými prostory při provádění daňových exekucí.

3. DALŠÍ POSTUPY

a) Vyhledávací činnost

Vyhledávací činnost je od 1. 1. 2011 vymezena v ustanovení § 78 DŘ. Správce daně v rámci vyhledávací činnosti vyhledává důkazní prostředky a daňové subjekty a zjišťuje plnění jejich povinností při správě daní před zahájením řízení i v jeho průběhu. Zjišťování skutečností rozhodných pro správu daně probíhá i bez vědomí daňových subjektů.

V rámci vyhledávací činnosti je využíváno rozsáhlých externích a interních zdrojů informací, např. sdělení jiných oddělení finančního úřadu a dále jiných orgánů státní správy a samosprávy, informace získané z výpovědí osob zúčastněných na správě daní, příp. dostupných externích zdrojů vč. sdělovacích prostředků. Pro vyhledávací činnost v podmínkách daňové správy jsou využívány moderní IT technologie pro získávání a vyhodnocování informací.

Výsledky vyhledávací činnosti se promítají v dalších postupech správce daně, zejména v daňových kontrolách, kde napomáhají k zefektivnění řízení. Vyhledávací činnost má nepochybně svůj význam i v rámci preventivního působení správce daně. Výrazně napomáhá též při přípravě plánu kontrolní činnosti finančních úřadů.

b) Místní šetření

Místní šetření je standardním institutem, kterým si správce daně opatřuje důkazní prostředky a efektivně získává potřebné informace. Procesní úpravou je vymezeno v ustanoveních § 80 až 84 DŘ.

Údaje nezbytné pro správu daní jsou tímto postupem získávány pracovníky všech oddělení finančních úřadů. Stále však zůstává zachován trend míry největšího využití pracovníky kontrolních oddělení. Místní šetření je prováděno dle konkrétních potřeb jednotlivých místně příslušných správců daně (např. v rámci vyhledávací činnosti, v průběhu postupu k odstranění pochybností).

c) Postup k odstranění pochybností

Postup k odstranění pochybností je správcem daně prováděn podle ustanoveních § 89 až § 90 DŘ. Jedná se o ucelený soubor úkonů, který od 1. 1. 2011 nahradil vytýkáací řízení. Stejně však jako původní platná právní úprava je využíván na odstranění pochybnosti správce daně o správnosti, průkaznosti, úplnosti nebo pravdivosti daňového tvrzení.

K nejčastějším důvodům pro zahájení postupu k odstranění pochybností patří zejména daňová přiznání podaná bez povinných příloh, nesoulad v údajích vykázaných v daňových přiznáních a v přílohách k daňovým přiznáním, chybně vykázané ztráty z minulých let, chybné rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby, pochybnosti správce daně o oprávněném uplatnění zaplacených úroků z úvěru na bytové potřeby, chybně vykázaný základ daně, chybné sazby daně, nesoulad údajů v daňovém přiznání a v souhrnném hlášení. Dále také v návaznosti na oprávněnost osvobozených plnění ve vazbě na výpočet koeficientu pro krácení odpočtu, nároku na odpočet daně, apod.

V roce 2011 došlo k nepatrnému snížení počtu postupů k odstranění pochybností, oproti počtu vytýkáacích řízení v roce 2010. Pokles byl způsoben změnou v aplikaci tohoto procesního ustanovení a také činností pracovníků správce daně, kteří značnou část zjištěných nesrovnalostí v daňových přiznáních (součtové chyby, chybně vyplněné řádky, nevyplněné řádky, nevyplněné přílohy nebo chybějící přílohy) řeší s daňovým subjektem neformálně - osobním jednáním na základě předchozího telefonického upozornění, zasláním SMS, e-mailem případně místním šetřením, což přispívá k co nejmenšímu zatěžování daňových subjektů a zároveň k úsporám i na straně správce daně.

Tabulka č. 28 ukazuje výsledky postupu k odstranění pochybností (§ 89 DŘ) v roce 2011.

Tabulka č. 28

Daň	Počet ukončených	Počet ukončených s rozdílem	Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností (v tis. Kč)		
			Daňové povinnosti	Nadměrného odpočtu	Ztráty
z přidané hodnoty	14 864	6 779	6 968 133	-2 141 840	-
z příjmů PO	1 031	353	333 258	-	-231 747
z příjmů FO	4 400	1 213	16 716	-	-28 534
CELKEM	20 295	8 345	7 318 107	-2 141 840	-260 282

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé tis. Kč.

d) Daňová kontrola

Kontrolní činnost za rok 2011 je významně poznamenána přechodem na novou procesní normu - DŘ. První polovina roku byla věnována též řešení a vyjasňování procesních postupů a jejich aplikace do praxe. I přes důslednou přípravu na nové procesní postupy bylo velice složité provádět úkony s takovou samozřejmostí, jako za platnosti ZSDP.

V roce 2011 bylo oproti roku 2010 zaznamenáno snížení počtu daňových kontrol o **22 348**, což je soustředěním pozornosti na náročnější, hlubší, efektivnější a cílenější kontroly zejména tam, kde očekáváme fiskální efekt. Rovněž v případě doměrku z daňových kontrol došlo k poklesu oproti roku 2010, a to o částku **1 584 870 493 Kč**. Na pokles celkové výše doměřené daně za rok

2011 má velký vliv postup správce daně, kdy při zjištěných nedostatcích v rámci daňové kontroly jedné daně a jednoho zdaňovacího období, které měly dopad i na další zdaňovací období, případně na jinou daň, se daňová kontrola nerozšířila, popř. nezačala, ale daňový subjekt byl vyzván k podání dodatečných daňových přiznání.

Další skutečností negativně ovlivňující výsledky kontrolní činnosti je bezesporu nezbytná aplikace v čase se měnícího právního názoru na základě judikátů. Také neustále se zvyšující náročnost důkazního řízení a úkonů s ním spojených negativně ovlivňuje kontrolní činnost. Ukončování daňových kontrol je stále obtížnější, protože ze strany daňových subjektů nebo jejich zástupců je stále častěji využívána taktika prodlužování do doby uplynutí prekluzivní lhůty (stížnosti, žádosti o prodloužení lhůty, změny statutárních orgánů daňových subjektů nebo jejich zástupců v průběhu kontroly, návrhy svědků místo dokazování, neomluvená nepřítomnost na jednání, případně v den jednání doručená omluva pro dlouhodobou nemoc).

Běžným postupem využívaným správcem daně při daňových kontrolách je aplikace metod e-Audit, kdy pracovníci kontrolních oddělení stále častěji využívají analytický software IDEA. Tento způsob přináší zvýšení produktivity daňových kontrol a značné snížení délky trvání samotné kontrolní činnosti.

V současné době jsou největší doměrky u daňových subjektů z neprokázaných, ale do daňově účinných nákladů zúčtovaných služeb, z fiktivních plnění od nekontaktních nebo neexistujících firem, dále z pochybení v účetních postupech s dopadem do daňové povinnosti. Důkazní řízení je v tomto směru velmi náročné jak na čas, tak na způsob jeho vedení, neboť je postaveno na dožádáních, ať už tuzemských či mezinárodních, místních šetřeních, výzvách k poskytnutí údajů správci daně a na svědeckých výpovědích.

Mimo jiné je kontrolní činnost zaměřována též na převodní ceny a svoji úlohu mají též tzv. multilaterální daňové kontroly. Multilaterální kontroly mohou v určitém okamžiku zahrnovat i časově souběžné kontroly prováděné ve dvou či více členských státech Evropské unie. V poslední době se multilaterální kontroly zaměřují především na oblast velkých daňových úniků u daně z přidané hodnoty.

Přehled o počtu a výsledcích daňových kontrol za rok 2011 ukazuje **Tabulka č. 29**.

Tabulka č. 29

Druh příjmu	Počet subjektů *	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol (v Kč)
Daň z přidané hodnoty	534 904	13 710	3 879 254 200
Daň z příjmů PO	484 715	7 809	2 200 423 054
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	1 072 971	10 095	443 473 437
Daň z příjmů FO - závislá činnost	500 397	5 683	127 954 194
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	412 895	1 966	9 747 700
Daň z nemovitostí	3 991 993	4 022	7 522 497
Daň dědická darovací a z přev. nemovitostí	269 542	66	87 649
Daň silniční	819 079	4 121	17 515 965
CELKEM	8 075 056	47 472	6 685 978 696

* Údaj Počet subjektů je počtem registrovaných daňových subjektů ve sledovaném období.

e) Podněty předané orgánům činným v trestním řízení

Dle ustanovení § 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, jsou státní orgány, právnické a fyzické osoby povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožadáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

Nejčastěji byla ze strany správce daně oznamována podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, dle ustanovení § 240 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (původní právní úprava - § 148 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů) a dále dle ustanovení § 241 trestního zákoníku, tj. neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby.

V roce 2011 došlo novým procesním předpisem DŘ k narušení spolupráce se specializovanými policejními složkami, protože původní ustanovení v minulé právní úpravě (§ 24 odst. 5 písm. g) ZSDP) bylo zrušeno bez náhrady.

Obecně lze konstatovat, že spolupráce s orgány činnými v trestním řízení je uspokojivá. I když v letošním roce bylo orgánům činným v trestním řízení oznámeno o 186 případů méně, než v roce 2010, ve finančním vyjádření bylo oznámeno o 414 000 tis. Kč více.

Na základě provedených analýz roku 2011, bylo zjištěno, že se územním finančním orgánům v rámci boje proti daňovým únikům podařilo detekovat a rozkrýt větší množství daňových trestných činů, které by svým rozsahem měly zásadní dopady na příjmovou stránku státního rozpočtu.

Přehled o podnětech předaných finančními úřady orgánům činným v trestním řízení v letech 2010 a 2011 ukazuje **Tabulka č. 30**.

Tabulka č. 30

Ohledně:	Počet případů předaných od počátku roku do konce téhož roku		Částka (v mil. Kč)	
	2010	2011	2010	2011
trestného činu zkrácení daně	1 510	1 325	6 362	6 452
jiného trestného činu	108	107	27	351
CELKEM	1 618	1 432	6 389	6 803

4. DAŇOVÉ ÚLEVY

a) Posečkání daně a povolení splátek

Tabulka č. 31 zobrazuje za rok 2011 základní přehled o objemu předpisných a odpisných vět, kterými se evidují posečkání daně a placení daně ve splátkách.

Tabulka č. 31

(v mil. Kč)

Přehled posečkané daně a povolených splátek za rok 2011		
Druh příjmu	CELKEM posečkáno	*z toho v min. letech
Daň z přidané hodnoty	20 147	2 343
Daň spotřební	48	44
Daň z příjmů právnických osob	3 468	598
Daň z příjmů srážkou § 36	61	14
Daň silniční	283	42
Daň dědická	13	4
Daň darovací	53	40
Daň z převodu nemovitostí	389	110
Daň z příjmů fyz. osob z přiznání	1 701	609
Daň z příjmů fyz. osob - záv. činnost	321	95
Daň z nemovitostí	115	68
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	9 411	1 385
CELKEM NOVÉ DANĚ	36 009	5 353
Daň z příjmů obyvatelstva	4	4
Ostatní zrušené daně	117	109
CELKEM STARÉ DANĚ	121	113
CELKEM	36 130	5 466

* objem daně posečkávané k 31. 12. předchozího roku

b) Příslušenství daně

Příslušenstvím daně se rozumí úroky, penále (do 31. 12. 2006), penále (od 1. 1. 2007), pokuty a náklady řízení, pokud jsou uloženy podle daňových zákonů. Nejvýznamnější položku z příslušenství daně představuje úrok z prodlení, který je dlužník povinen zaplatit, nezaplatil-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. Úrok z prodlení se v roce 2011 na příslušenství daně podílel 80,5 % a dosáhl 10 822 mil. Kč. Pokuty správce daně zpravidla ukládá za porušení povinnosti nepeněžité povahy. Pokutu za opožděné tvrzení daně může správce daně uložit za pozdě podané daňové přiznání. Ostatní příslušenství daně tvoří především exekuční náklady.

Tabulka č. 32 udává celkový objem předepsaného příslušenství daně za rok 2011. Nejvyšší položku představuje úrok z prodlení při placení daní, který byl ve výši 10 822 mil. Kč.

Tabulka č. 33 zobrazuje evidované prominutí příslušenství daně za rok 2011, které bylo ve výši 2 453 mil. Kč a které představovalo zhruba 18 % z celkového příslušenství daně předepsaného v uvedeném období. Největší položkou je prominuté příslušenství daně u odvodů za porušení rozpočtové kázně a to ve výši 2 014 mil. Kč. Prominutí se týká převážně příslušenství daně předepsané v minulých letech.

Tabulka č. 32

(v mil. Kč)

Přehled předepsaného příslušenství daně za rok 2011								
Druh příjmu	CELKEM	Exekuční náklady	Pokuty	Penále (do 31. 12. 2006)	Úrok z prodlení	Penále (od 1. 1. 2007)	Pokuta za opoždě né tvrzení daně	Úrok
Daň z přidané hodnoty	7 472	0	0	287	5 822	1 196	57	111
Daň spotřební	2	0	0	2	-	-	0	0
Daň z příjmů právnických osob	1 551	0	0	116	1 075	302	29	29
Daň z příjmů srážkou § 36	39	0	0	2	31	3	2	1
Daň silniční	163	0	0	3	143	4	11	2
Daň dědická	1	0	0	0	1	0	0	0
Daň darovací	4	0	0	1	2	0	1	0
Daň z převodu nemovitostí	208	0	0	27	158	0	21	2
Daň z příjmů FO z příznání	776	0	0	136	515	103	12	10
Daň z příjmů FO - záv. činnost	277	0	0	30	221	15	11	1
Daň z nemovitostí	50	0	0	3	37	2	8	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	2 886	155	4	3	2 817	7	0	-100
CELKEM NOVÉ DANĚ	13 430	155	4	608	10 822	1 632	152	56
Daň z příjmů obyvatelstva	0	0	0	0	-	-	0	0
Ostatní zrušené daně	6	0	0	6	-	-	0	0
CELKEM STARÉ DANĚ	6	0	0	6	-	-	0	0
CELKEM	13 436	155	4	614	10 822	1 632	152	56

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 33

(v mil. Kč)

Přehled prominutého příslušenství daně za rok 2011	
Druh příjmu	Prominuté příslušenství daně
Daň z přidané hodnoty	206
Daň spotřební	1
Daň z příjmů právnických osob	116
Daň z příjmů srážkou § 36	6
Daň silniční	10
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	7
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	71
Daň z příjmů fyz. osob - záv. činnost	21
Daň z nemovitostí	1
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	2 014
CELKEM NOVÉ DANĚ	2 453
Daň z příjmů obyvatelstva	0
Ostatní zrušené daně	0
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	2 453

c) **Prominutí daně**

Daně, které jsou spravovány správními orgány řízené ministrem financí, může z moci úřední prominout pouze ministr financí a to pouze z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů nebo při mimořádných, zejména živelných událostech. Na nových daních bylo za rok 2011 evidováno celkem prominutí daně za 2 293 mil. Kč. Odvody za porušení rozpočtové kázně se na celkovém prominutí daně podílely 98,4 % a dosáhly 2 257 mil. Kč. Podrobné údaje o výši evidovaného celkového prominutí daně podle jednotlivých druhů daní poskytuje **Tabulka č. 34**.

Tabulka č. 34 (v mil. Kč)

Přehled prominuté daně za rok 2011	
Druh příjmu	Prominutá daň
Daň z přidané hodnoty	2
Daň spotřební	0
Daň z příjmů právnických osob	0
Daň z příjmů srážkou § 36	0
Daň silniční	0
Daň dědická	1
Daň darovací	1
Daň z převodu nemovitostí	31
Daň z příjmů fyz. osob z přiznání	0
Daň z příjmů fyz. osob - záv. činnost	0
Daň z nemovitostí	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	2 257
CELKEM NOVÉ DANĚ	2 293
Daň z příjmů obyvatelstva	0
Ostatní zrušené daně	0
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	2 293

5. OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

V roce 2011 bylo podáno celkem **5 235 odvolání** proti rozhodnutím o vyměření daně, což je výrazné snížení oproti minulému roku, kdy bylo proti platebním výměrům podáno celkem 21 008 odvolání. I v porovnání s předchozími roky dochází k postupnému snižování počtu podaných odvolání.

Tabulka č. 35 dokumentuje počet podaných odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně, které vydaly finanční úřady za jednotlivé druhy daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Údaje o způsobu vyřízení odvolání proti vyměření daně v roce 2011 jsou uvedeny odděleně podle toho, na jakém stupni daňové soustavy bylo o odvolání daňových subjektů rozhodnuto. V prvním sloupci **Tabulky č. 36** jsou uvedeny případy rozhodnuté na finančních úřadech a ve druhém sloupci případy, o kterých rozhodovala finanční ředitelství.

Tabulka č. 35

Druh příjmu	Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně	
	v minulém roce a nevyřízená	ve sledovaném období
Daň z přidané hodnoty	2 144	3 098
Daň z příjmů PO	347	519
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	668	787
Daň z příjmů FO - závislá činnost	131	93
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	13	16
Daň z nemovitostí	88	252
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	222	381
Daň silniční	49	89
CELKEM	3 662	5 235

Tabulka č. 36

Druh příjmu	Způsob vyřízení (počet)					
	vyhověno		zamítnuto		zastaveno	
	u FÚ	u FŘ	u FÚ	u FŘ	u FÚ	u FŘ
Daň z přidané hodnoty	855	308	104	1294	428	19
Daň z příjmů PO	101	143	11	177	37	15
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	216	158	33	328	108	1
Daň z příjmů FO - závislá činnost	31	25	5	38	13	0
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	5	4	0	10	7	0
Daň z nemovitostí	159	8	9	35	32	0
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	92	37	9	118	43	2
Daň silniční	27	22	3	48	13	0
CELKEM	1486	705	174	2048	681	37

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení ve věcech žalob proti rozhodnutím územních finančních orgánů jsou prezentovány v **Tabulce č. 37**. Ve sloupci počet případů je uveden počet žalob podaných od počátku roku, rozdíl mezi celkovým počtem případů a součtem případů vyřízených a těch, o kterých dosud nebylo rozhodnuto jsou žaloby podané v předchozích letech. V ostatních sloupcích jsou údaje o žalobách, o kterých bylo rozhodováno v průběhu roku 2011, včetně případů z předchozích let.

V **Tabulce č. 38** je zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných správcem daně v průběhu roku 2011. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011, včetně případů podaných a do 31. 12. 2011 nevyřízených a rovněž nevyřízených i v předchozích letech. Také údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují i nevyřízené případy z předchozích let.

V **Tabulce č. 39** je oproti předchozí tabulce zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných daňovými subjekty v průběhu roku 2011. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou opět zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011, včetně případů podaných a do 31. 12. 2011 nevyřízených a rovněž nevyřízených v předchozích letech. Údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují

také nevyřízené případy z předchozích let.

Tabulka č. 37

Částka (v tis. Kč)

Přehled o podaných žalobách k soudu proti rozhodnutí ÚFO a o výsledku řízení v roce 2011 (u daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993)					
Druh příjmu	Počet případů	Zamítnuto		Vyhověno	
		Počet	Částka	Počet	Částka
Daň z přidané hodnoty	253	167	3 597 156	61	57 519
Daň z příjmů PO	211	62	125 716	51	254 349
Daň z příjmů FO podávajících přiznání	205	114	33 419	59	22 541
Daň z příjmů FO závislá činnost	25	8	917	7	19 729
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0
Daň z nemovitostí	8	11	16	8	2 457
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	29	8	3 779	4	457
Daň silniční	5	1	53	1	1
Odvody za porušení rozpočtové kázně	32	8	17 723	7	3 346
Žaloby u Ústavního soudu	316	78	27 585	30	15 849
Ostatní	28	19	269 778	2	1 143
CELKEM	1 112	476	4 076 142	230	377 391

Tabulka č. 38

Částka (v tis. Kč)

Přehled o aktivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2011 (u daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993)									
Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno			
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka
Daň z přidané hodnoty	22	12	21 960	14	9 191	2	141	24	7 530
Daň z příjmů PO	15	3	2 833	8	35 828	2	1 331	9	64 827
Daň z příjmů FO podávajících přiznání	12	9	11 312	8	6 013	1	3 637	13	4 516
Daň z příjmů FO závislá činnost	1	1	82	1	18 825	0	0	1	0
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nemovitostí	4	0	0	0	0	3	303	1	10
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	0	2	744	0	0	0	0	6	715
Daň silniční	0	0	0	0	0	0	0	1	34 980
Odvody za porušení rozpočtové kázně	6	4	2 581	1	7 200	0	0	2	470
Ostatní	34	17	16 652	12	3 826	3	3 778	38	42 893
CELKEM	94	48	56 164	44	80 883	11	9 190	95	155 941

Tabulka č. 39

Částka (v tis. Kč)

Přehled o pasivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2011 (u daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993)									
Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	90	72	3616814	13	165 964	18	51 128	80	533 895
Daň z příjmů PO	55	36	39 062	23	119 070	7	12 967	46	118 641
Daň z příjmů FO podávajících příznání	79	55	23 620	29	15 056	2	1 424	73	59 571
Daň z příjmů FO závislá činnost	12	7	4 485	0	0	0	0	10	3 381
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	1	1 189	0	0	0	0	0	0
Daň z nemovitostí	7	3	0	2	3	1	35	2	9 500
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	5	4	3 172	3	6 191	0	0	8	6 366
Daň silniční	1	0	0	0	0	0	0	3	53
Odvody za porušení rozpočtové kázně	5	2	5 437	1	0	0	0	6	10 360
Ostatní	29	21	21 099	5	96	10	1 649	34	27 184
CELKEM	283	201	3714878	76	306 380	38	67 203	262	768 951

6. SANKCE

Dne 1. 1. 2011 nabyl účinnosti nový procesní předpis DŘ, který kromě jiného i zcela upravil sankce ukládané v daňovém řízení.

Významný podíl v objemu sankcí uložených finančními úřady v roce 2011 tvořily **pořádkové pokuty podle ustanovení § 247 odst. 2 DŘ**. Finanční úřady ukládaly pořádkové pokuty daňovým subjektům podle tohoto ustanovení DŘ převážně za nedodržení povinností stanovených hmotně právními a procesně právními předpisy. Jednalo se nejčastěji o nevedení záznamní evidence pro daňové účely uložené správcem daně, případně nevystavení daňových dokladů za uskutečněná zdanitelná plnění (doklady neobsahovaly zákonem požadované náležitosti).

Dále finanční úřady ukládaly pokuty za porušení **zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti**, ve znění pozdějších předpisů, za provedení hotovostní platby nad zákonný limit. Porušení zákona o omezení plateb v hotovosti správci daně zjišťují převážně namátkově při kontrole ostatních daní, při místních šetření a ostatních daňových řízení. Vzhledem k novelizaci ustanovení § 6 tohoto zákona v roce 2008, kterou byla zrušena minimální výše uložené pokuty, došlo v některých případech k poklesu výše stanovené pokuty. Nicméně vzhledem k často podstatně vyššímu překročení limitu 15 000 EUR u jednotlivých případů a u některých subjektů k opakovanému porušování zmíněného zákona, dochází spíše k nárůstu výše stanovené pokuty.

V menší míře ukládaly finanční úřady i pokuty uložené podle **zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví**, ve znění pozdějších předpisů. Pokuty uložené za porušení zákona o účetnictví jsou

ukládány nejčastěji za neúplné a neprůkazné účetnictví, popř. nevedení účetnictví vůbec a nerespektování povinností uložených správcem daně při vedení předepsaných účetní evidencí. Ukládány byly rovněž i pokuty za porušení **zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách**, ve znění pozdějších předpisů.

Cílem uložení těchto sankcí je důrazné upozornění daňových subjektů na plnění zákonem uložených povinností, a to vesměs v těch případech, kdy je bez účinku zasílání výzev. Ve většině případů dochází k uvědomění si nutnosti spolupráce se správcem daně v daňovém řízení a nápravě protiprávního jednání. Tato rozhodnutí o uložení pokuty nejsou rovněž ani tak často předmětem odvolacího řízení.

Zcela novou sankcí ukládanou finančními úřady je **pokuta za opožděné tvrzení daně podle § 250 DŘ**. Oproti § 68 ZSDP, účinného do 31. 12. 2010, podle kterého byla tato pokuta ukládána na základě správního uvážení správce daně, vzniká nyní povinnost daňovému subjektu uhradit danou výši předmětné pokuty přímo ze zákona. Správce daně již nemůže její uložení nikterak ovlivnit. V případě existence skutečností daných v § 250 DŘ ukládá správce daně tuto sankci obligatorně ve výši dané tímto ustanovením, vždy však v minimální hodnotě 500,- Kč.

Přehled o sankcích ukládaných podle výše uvedených zákonů v roce 2011 podává **Tabulka č. 40**.

V souvislosti s novelou zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, provedenou zákonem č. 444/2005 Sb., **došlo 1. 1. 2006 k významné změně v oblasti tzv. „dělené správy“**. Podle ustanovení § 2 písm. d) a § 5 odst. 4 písm. m) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě, **celní orgány od 1. 1. 2006 zajišťují placení peněžitých plnění**, tzn. vybírání a vymáhání peněžitých plnění, která vznikla bez vydání správního aktu ze zákona, nebo která byla uložena jinými správními úřady v řízení podle správního řádu, a která jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků.

Finanční úřady však na základě přechodných ustanovení novely zákona o územních finančních orgánech (zákon č. 444/2005 Sb.) **řeší dokončení řízení, která byla zahájena do dne nabytí její účinnosti**. To znamená, že peněžitá plnění přijatá k vybírání nebo k vymáhání územními finančními orgány do 31. 12. 2005 jsou i nadále spravována územními finančními orgány. Podle některých právních předpisů, u nichž nedošlo ke změně kompetencí na celní úřady, jsou finanční úřady nadále kompetentní k dělené správě pokut ukládaných za porušení povinností stanovených těmito právními předpisy.

Nicméně díky propojení celorepublikové databáze dlužníků (centrální evidence konečných zůstatků) se částečně daří uhrazovat nedoplatky přestupců z přeplatků na daních evidovaných na jiných finančních úřadech.

K významnému snížení počtu i objemu nedoplatků těchto pokut došlo oproti roku 2010 také z důvodu zániku nedoplatků podle § 264 odst. 16 DŘ, případně z důvodu prekluze podle § 160 DŘ.

Tabulka č. 41 uvádí počet případů pokut uložených jinými orgány za rok 2011 a předaných k vymáhání územním finančním orgánům.

Tabulka č. 42 uvádí vývoj v objemu pokut uložených jinými správními orgány a převzatých k vymáhání finančními úřady. V roce 2011 převzaly územní finanční orgány k vymáhání celkem **324 případů nevybraných pokut**, které byly uloženy jinými správními orgány v celkové částce **4 262 tis. Kč**. Z této tabulky je patrný výrazný pokles převzatých případů finančními úřady od roku 2007, což je způsobeno postupnou změnou kompetence v tzv. „dělené správě“.

Tabulka č. 40

Sankce uložena dle	Počet případů	Částka (v Kč)
zák.č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 1 (včetně stvrzenek)	1	20 000
zák.č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 1 (pouze stvrzenky)	4	900
zák.č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 2	260	1 483 500
zák. č. 563/1991 Sb. o účet. - fyzickým osobám	32	304 742
zák. č. 563/1991 Sb. o účet. - práv. osobám	358	10 719 650
zák. č. 254/2004 Sb. o omezení plateb v hotovosti	467	7 021 565
Ostatní	2 866	8 458 227
CELKEM	3 988	28 008 584

Tabulka č. 41

Přehled o pokutách uložených jinými orgány, ale vymáhaných finančními úřady v roce 2011				
Ukládající orgán	Od počátku roku 2011			
	Převzato FÚ k vymáhání		Vymoženo FÚ	
	Počet případů	Částka (v tis. Kč)	Počet případů	Částka (v tis. Kč)
ČOI	0	0	18	112
IBP	0	0	1	3
ČZPI	0	0	1	1
Okresní úřady	0	0	7	31
Policie - DI správní ř.	0	0	68	80
Policie - DI blokové ř.	0	0	426	1 375
Policie ČR	0	0	431	426
Ostatní	324	4 262	530	3 871
CELKEM	324	4 262	1 482	5 899

Tabulka č. 42

Vývoj objemu pokut uložených jinými orgány, ale vymáhaných finančními úřady v letech 2007 až 2011				
Rok	Převzato FÚ k vymáhání		Vymoženo FÚ	
	Počet případů	Částka (v mil. Kč)	Počet případů	Částka (v mil. Kč)
2007	1 144	175	111 062	125
2008	739	8	67 977	69
2009	459	8	44 394	44
2010	324	11	15 637	22
2011	324	4	1482	6

7. DAŇOVÉ SUBJEKTY

Na pojem „daňový subjekt“ byl zaveden dvojitý pohled, a to subjekt evidovaný v agendách správců daní a subjekt ekonomicky aktivní ve sledovaném období. Evidovaný počet daňových subjektů lze interpretovat jako víceméně reálný počet subjektů spravovaných správcem daně. Za aktivní počet daňových subjektů lze považovat počet skutečně aktivních daňových subjektů v sledovaném období.

Tabulka č. 43 udává počty daňových subjektů za rok 2011 v členění podle jednotlivých daní.

Tabulka č. 43

Daň	Počet daňových subjektů	
	evidovaných	aktivních
Daň z přidané hodnoty	757 549	534 904
Daň z příjmů PO	495 148	484 715
Daň z příjmů FO podávajících příznání	2 386 481	1 905 645
Daň z příjmů FO - závislá činnost	617 105	500 397
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	482 666	412 895
Daň z nemovitostí	4 554 847	3 991 993
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí	850 053	269 542
Daň silniční	1 064 481	819 079
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	4	4
CELKEM	11 208 334	8 919 174

III. OSTATNÍ AGENDY

1. PLATBY A VRATKY DANÍ A POPLATKŮ

Výběr daní a poplatků a převod výnosu daní oprávněným příjemcům je jednou ze základních činností daňové správy.

Pro realizaci správy daní je pro jednotlivé finanční úřady otevřeno až **134 bankovních účtů** různého typu, na které daňoví dlužníci platí různé druhy platebních povinností nebo ze kterých jsou realizovány daňovým subjektům vratitelné přeplatky nebo převody prostředků oprávněným příjemcům.

Tabulka č. 44 udává za roky 2007 až 2011 údaje o celkovém objemu plateb došlých na účty FÚ, kdy se jedná o úhrady různých druhů povinností a o celkovém objemu plateb odesílaných z účtů FÚ, kdy se jedná především o „vratky“ daňovým subjektům nebo převody prostředků oprávněným příjemcům. **Tabulka č. 40** znázorňuje objem prostředků v absolutní hodnotě. V roce 2011 přesáhl celkový souhrn došlých a odesílaných plateb za Českou republiku hodnotu 1,5 bilionu Kč.

Tabulka č. 45 zobrazuje meziroční indexy uvedených hodnot v letech 2008 až 2011. V roce 2011 byl zaznamenán celkový růst o 4 %.

Tabulka č. 44

(v mil. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Rozdíl 11-10
Na účty FÚ	1 038 573	1 111 242	967 365	1 003 458	1 041 836	38 378
Z účtů FÚ	451 188	492 084	434 358	451 972	476 145	24 173
CELKEM	1 489 761	1 603 326	1 401 723	1 455 430	1 517 981	62 551

Tabulka č. 45

Index	Index (%) 08/07	Index (%) 09/08	Index (%) 10/09	Index (%) 11/10
Na účty FÚ	107	87	104	104
Z účtů FÚ	109	88	104	105
CELKEM	108	87	104	104

2. REALIZACE PŘEVODŮ OPRÁVNĚNÝM PŘÍJEMCŮM

Na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů provádějí FÚ převod výnosu některých typů vybraných daní do rozpočtu obcí, krajů a státních fondů. FÚ převádějí příslušným příjemcům (státní rozpočet, státní fondy, Národní fond) i výnosy některých typů odvodů za porušení rozpočtové kázně dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska převodu výnosu daní lze rozdělit převáděné daně na daně sdílené se státním rozpočtem (DPH, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daň z příjmů fyzických osob vybíraných srážkou) a daně, jejichž výnos je zcela příjmem jiného příjemce, kterým je převáděn (např. daň z nemovitostí, daň silniční, porušení rozpočtové kázně s prostředky státních fondů nebo Národního fondu).

Tabulka č. 46 podává údaje o objemu prostředků převedených FÚ různým typům příjemců v letech 2007 až 2011. V roce 2011 byl zaznamenán meziroční pokles v celkovém objemu převedených prostředků. Přesto celkový objem prostředků převedených FÚ v roce 2011 zůstává na vyšší úrovni než celkový objem prostředků převedených FÚ v roce 2009.

Tabulka č. 46

(v mil. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
CELKEM	167 992	187 032	162 022	175 470	174 461	99,4	-1 009

Tabulka č. 47

(v mil. Kč)

Příjemce	Převod z výnosů daní	Převod sankcí - ochrana živ. prostředí	Převod odvodů za porušení rozpočtové kázně	CELKEM
Obce	122 661	0,3	-	122 662
Kraje	46 535	0,4	-	46 535
SFŽP	-	1	9	10
Ostatní státní fondy	-	-	78	78
Národní fond	-	-	103	103
SFDI	5 074	-	-	5 074
CELKEM	174 270	2	190	174 461

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

Tabulka č. 47 zobrazuje objem prostředků převedených v roce 2011 místním rozpočtům a fondům dle příjemce. Z tabulky je identifikovatelné vnitřní rozdělení objemu převáděných prostředků podle typu jednotlivých příjemců. Příjemci největšího objemu prostředků jsou obce, a to zejména jako příjemci podílu na výnosu daní. FÚ též převádí výnosy silniční daně do státního fondu dopravní infrastruktury.

3. CENOVÁ KONTROLA

Cenové kontroly, které prováděla finanční ředitelství, se orientovaly na kvalifikačně nejnáročnější cenové kontroly. Provádělo je **55 cenových kontrolních pracovníků** finančních ředitelství. Celkový počet pracovníků cenové kontroly se trvale snižuje. Oproti počtu pracovníků před 10 lety je tento současný stav o 21 kontrolních pracovníků nižší.

Cenové kontroly finančních ředitelství byly v roce 2011 celkově zaměřeny tak jako v předchozích letech na ověření dodržování způsobů regulace cen stanovených zákonem o cenách a dále na posouzení, zda u neregulovaných cen nedošlo ke zneužití hospodářského postavení. Kromě toho bylo kontrolováno také označování zboží cenou podle zákona o cenách a vedení cenové evidence.

V oblasti maximálních cen byly kontroly zaměřeny zejména na nájemné z pozemků nesloužících k podnikání nájemce na ceny mléčných výrobků pro žáky a služby spojené s užíváním nájemního bytu. Dále byly kontroly zaměřeny na ceny, u nichž se uplatňují věcně usměrňované ceny, jako např. ceny vody pitné, vody předané a odvedené kanalizací, ceny veřejné vnitrostátní pravidelné autobusové dopravy, ceny sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu, ceny povinných technických prohlídek silničních vozidel a výkonů stanic měření emisí, ceny služeb krematorií (zpopelnění zemřelého, uložení popele do urny a pronájem obřadních místností), pronájmu obřadních síní pro smuteční obřady a hřbitovních služeb poskytovaných v souvislosti s pronájmem a užíváním hrobového místa.

Cenové kontroly zneužití hospodářského postavení byly prováděny na základě podnětů firem a občanů.

Hlavní pozornost cenové kontroly prováděné v tomto roce byla zaměřena na kontrolu cen dodávek vody pitné a cen vody odpadní a dále na sběr, přepravu, třídění a odstraňování komunálního odpadu.

Pracovníci oddělení cenové kontroly finančních ředitelství **uzavřeli v roce 2011 celkem 371 kontrolní akci.**

Ve správním řízení bylo vydáno **146 rozhodnutí** o uložení pokut za porušení cenových předpisů v celkové výši **10 175 tis. Kč**. V 11 případech byly pokuty zrušeny nebo sníženy, celkem o 5 387 tis. Kč. **Celková výše pravomocně uložených pokut činí 4 788 tis. Kč**. Do 31. 12. 2011 bylo uhrazeno 4 028 tis. Kč z pravomocně uložených pokut. Za období roku 2011 bylo řešeno 89 stížností z toho 52 stížnosti byly oprávněné.

V návaznosti na šetření, které proběhlo v oblasti mlékárenského průmyslu, byla v roce 2011 provedena třetí závěrečná etapa cenového kontrolního šetření mléka a mléčných výrobků, tj. přímá kontrola u zemědělských prvovýrobců. Z tohoto šetření vyplynulo, že se ceny prvovýrobců mléka v roce 2009 a částečně i v roce 2010 pohybovaly na hranici rentability nebo i pod touto hranicí. Záporný rozdíl mezi náklady a cenou představoval cca 1,- až 2,- Kč. Nejvážnější byla situace v roce 2009, kdy došlo oproti roku 2008 k meziročnímu snížení průměrné nákupní ceny mléka. Teprve v průběhu roku 2010 a v roce 2011 se situace zlepšila, když se rozdíl mezi náklady a cenou snížil a v některých případech se cena dostala i na úroveň nákladů. Tím se situace na trhu s mlékem částečně stabilizovala. Dosahovaná ztráta byla nepoměrně větší u drobných chovatelů s počtem stáda několika desítek kusů dojnic, kteří prakticky s výrobou kravského mléka pro nerentabilitu končí.

Do výběru šetřených subjektů byly původně zařazeny i samostatně hospodařící zemědělci - zemědělství podnikatelé, kteří však museli být vyřazeni, pro neporovnatelnost zjištěných údajů

a nemožnost jejich zjištění (zejména u mzdových a osobních nákladů, odpisů, režii apod.).

Rozhodujícími podklady při zjišťování informací byly skutečné údaje z evidence šetřeného subjektu při dodržení jednotnosti, srovnatelnosti a vypovídací hodnoty zjišťovaných údajů. Zejména byl kladen důraz na vyloučení duplicity.

S ohledem na hospodářské postavení šetřených společností v daném tržním prostředí a odlišné možnosti uplatnění běžné obchodní politiky u prvovýrobců, nevzniklo podezření na možné zneužití hospodářského postavení ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách.

Celkově lze tedy konstatovat, že výsledky činnosti cenové kontroly na finančních ředitelstvích zcela jednoznačně prokazují tak jako v minulých letech odůvodněnost výkonu cenové kontroly a nutnost jejího dalšího pokračování.

Výsledky kontrolní činnosti nadále potvrzují nedostatečné respektování cenových předpisů ze strany značné části kontrolovaných subjektů. Toto dokazují i souhrnné výsledky, kdy z celkem 371 provedené kontrolní akce (včetně šetření) bylo v 146 případech zjištěno porušení cenových předpisů, což představuje cca 39% podíl.

4. FINANČNÍ KONTROLA

Oddělení finanční kontroly na finančních ředitelstvích (dále „OFK FŘ“) vykonávala v roce 2011 finanční kontroly v rámci zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, dále zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. Praktický výkon kontrolní činnosti v této oblasti se řídil zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

Realizace kontrolní činnosti vycházela z obsahového zaměření zpracovaného na základě analýzy rizik Ministerstvem financí. Plán kontrolní činnosti jednotlivých Finančních ředitelství zároveň zohledňoval specifické potřeby a poznatky, které vyplynuly z jejich vlastních podmínek. Přednostně byly, stejně jako v minulých letech, realizovány mimořádné kontrolní akce podle požadavků ministerstva u subjektů, kde byla signalizovaná závažná porušení finanční kázně.

OFK FŘ prověřovala zejména oprávněnost použití peněžních prostředků státního rozpočtu a dodržování účelovosti a podmínek stanovených pro poskytování peněžních prostředků ze státního rozpočtu na financování programů ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Rovněž byla kontrolována správnost čerpání vybraných účelových dotací poskytnutých ze státního rozpočtu a spolufinancovaných z prostředků Evropské unie. Prověřovalo se vedení účetnictví stanovené zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, hospodaření s majetkem státu a plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Kontroly se zaměřily rovněž na plnění všeobecných podmínek pro poskytnutí investičních pobídek podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, a u vybraných nadací na plnění smluv v případech čerpání prostředků poskytovaných z Nadačního investičního fondu.

V roce 2011 pracovníci OFK FŘ uskutečnili celkem **183 finančních kontrol**, při nichž zjistili neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu nebo jiných peněžních prostředků státu ve výši cca **282 mil. Kč**. V souvislosti s těmito kontrolami odhalili také případy neoprávněného snížení základu daně z příjmů u právnických osob, nesprávného postupu u daně z přidané hodnoty. Daňové nedostatky byly vyčísleny ve výši cca **31 mil. Kč**.

Finanční kontroly zjišťovaly obdobné nedostatky jako v minulých letech. Jednalo

se především o nerespektování zásad hospodárného vynakládání peněžních prostředků státního rozpočtu. Při kontrolách bylo zjišťováno nedodržování závazných podmínek stanovených pro čerpání dotací, nedostatky byly zjišťovány i v oblasti vedení účetnictví či při hospodaření se státním majetkem. Výsledky kontrol ukazují na skutečnost, že nedostatky přetrvávají i v oblasti zadávání veřejných zakázek a v plnění stanovených podmínek pro poskytování investičních pobídek.

Při provádění finančních kontrol bylo rovněž prověřováno plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, a navazující vyhlášky č. 416/2004 Sb. Z výsledků kontrol lze usuzovat, že nastavený vnitřní kontrolní systém nepodával vždy žádoucí informace příslušným úrovním řízení o významných skutečnostech při uskutečňování operací, nedostatky v realizaci kontrolní činnosti byly zjišťovány prakticky na všech stupních řízení, což se projevovalo především v nedostatečné předběžné a průběžné kontrole.

Kontrolní činnost realizovaná pracovníky OFK FŘ přispěla podstatnou měrou k možnosti získání objektivního pohledu na hospodaření s prostředky státního rozpočtu u konečných příjemců v jednotlivých regionech. Poznatky z kontrolní činnosti OFK FŘ přispívaly ke zkvalitňování metodického řízení výkonu veřejnosprávních kontrol v celé veřejné správě a byly využívány především při kontrolách rozpočtových kapitol realizovaných z úrovně Ministerstva financí.

V roce 2011 realizovalo Ministerstvo financí ve spolupráci s OFK FŘ přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků. Způsob přezkoumání uloženého zvláštními právními předpisy stanovuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon č. 420/2004 Sb.“).

Z hlediska předmětu přezkoumání hospodaření stanoveného v § 2 zákona č. 420/2004 Sb. kontroloři z OFK FŘ prověřovali v průběhu roku 2011 nejčastěji včasnost a správnost vyúčtování vztahů ke státnímu rozpočtu, k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí, ke státním fondům a k jiným osobám, dále prověřovali náklady a výnosy podnikatelské činnosti, tvorbu a použití peněžních fondů, zadávání a realizaci veřejných zakázek a správnost vedení účetnictví kontrolovaných subjektů.

Celkem bylo zabezpečeno ve spolupráci s OFK FŘ přezkoumání hospodaření u 13 krajů a 7 Regionálních rad regionu soudržnosti. V roce 2011 byla v rámci přezkoumávání hospodaření krajských úřadů rozšířena kontrolní činnost v oblasti příspěvkových organizací zřízených krajskými úřady. Jednalo se zejména o oblast sociálních služeb a příspěvkové organizace zajišťující správu a údržbu silnic. Celkem bylo v roce 2011 v této oblasti 16 kontrolních akcí.

Kromě přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků se kontroloři OFK FŘ podíleli v roce 2011 na realizaci 69 dozorů státu nad výkonem přezkoumání hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí a městských částí hl. m. Prahy. Prostřednictvím dozorové činnosti byl posuzován způsob výkonu přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků zabezpečovaných auditory nebo auditorskými společnostmi. Základním cílem při prováděných dozorech je zjistit, zda bylo vykonané přezkoumání hospodaření v souladu s platnými právními předpisy.

5. SPRÁVA ODVODŮ ZA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ

K 1. 1. 2011 došlo na základě nové zákonné úpravy k reorganizaci útvarů finančních úřadů, zajišťujících výkon správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. Věcná kompetence k výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně byla koncentrována z původních 88 finančních úřadů v sídlech bývalých okresů na 14 finančních úřadů v sídlech krajů. Nová „krajská“ místní příslušnost umožňuje operativnější a efektivnější využití lidských zdrojů podle aktuálních potřeb v rámci příslušného kraje. I nadále však byl zachován rozsah této kompetence. Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně stále představuje jediný instrument pro zpětné získání zneužitých nebo neoprávněně použitých prostředků státního rozpočtu nebo prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státních fondů atd. formou dotací, návratných finančních výpomocí, či jiných obdobných forem prostředků poskytovaných ke konkrétnímu účelu (dále jen „dotací“). Výkon správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je kompletním souhrnem úkonů v daňovém řízení, od vyhledávání daňových subjektů, přes kontrolu, jejímž předmětem je ověření, zda při nakládání s poskytnutými prostředky nedošlo k porušení rozpočtové kázně a vyměrování, vybírání uložených odvodů a penále, včetně řešení opravných prostředků proti rozhodnutím vydaným v daňovém řízení.

Výkon správy odvodů za porušení rozpočtové kázně zajišťují územní finanční orgány a postihuje celé široké spektrum dotací poskytovaných do všech oblastí hospodářské činnosti všech právních forem příjemců dotací a zasahuje též i do oblasti prostředků, se kterými nakládají organizační složky státu a jejich příspěvkové organizace. V roce 2011 bylo v centrální evidenci dotací zaevidováno celkem **98 323** dotovaných projektů či akcí v celkovém objemu **148 miliard Kč**.

Z výše uvedeného vyplývá, že správa odvodů za porušení rozpočtové kázně, ač není považována za čistě daňovou agendu, je jednou z klíčových činností zajišťovaných územními finančními orgány, neboť je základním nástrojem ochrany veřejných prostředků a prostředků poskytnutých z veřejných zdrojů před jejich zneužitím.

Činnost finančních úřadů

Jedním z prioritních úkolů na úseku dotací bylo v roce 2011 organizační a systémové zajištění fungování nové organizační struktury a tím i organizace činnosti v této oblasti. Plnění tohoto úkolu zásadním způsobem ovlivnilo činnost finančních úřadů, zejména v prvním čtvrtletí roku 2011.

Jednou ze stěžejních činností finančních úřadů při výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je činnost kontrolní. V jejím rámci jsou prověřovány skutečnosti zakládající povinnost zaplatit odvod a penále za porušení rozpočtové kázně. Těmito skutečnostmi jsou porušení právních předpisů, kterých se dopustily organizační složky státu při nakládání s prostředky státního rozpočtu, dále porušení podmínek stanovených rozhodnutími, dohodami, případně smlouvami a porušení právních předpisů, na jejichž základě byly poskytnuty prostředky ze státního rozpočtu, Národního fondu, státních finančních aktiv a státních fondů. Pokud jsou v rámci kontrol tyto skutečnosti prokázány, je prostřednictvím správy odvodů za porušení rozpočtové kázně zajišťováno jejich vyměření, úhrada a vymáhání.

Personální situace

Organizační změny realizované v roce 2011 na základě nové právní úpravy, zejména přesuny části pracovních míst do sídel 14 „krajských“ finančních úřadů, zákonem pověřených

výkonem správy odvodů za porušení rozpočtové kázně, vyvolaly zvýšení fluktuace pracovníků. Přesto je možné hodnotit personální situaci na úseku správy odvodů za porušení rozpočtové kázně v roce 2011 jako stabilizovanou, i když v roce 2011 došlo k poklesu počtu pracovníků o 7,8 %. Celkem vykonávalo správu odvodů za porušení rozpočtové kázně na finančních úřadech v průměru 461 pracovníků.

Kontrolní činnost

Daňová kontrola je jednou ze stěžejních činností finančních úřadů v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně nejen pro to, že je pokladem pro vyměření odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně, ale plní i nezanedbatelnou funkci preventivní.

V roce 2011 bylo:

- provedeno celkem **9 503 kontrol a místních šetření,**
- zkontrolováno celkem **17 933 dotovaných akcí a projektů,**
- zkontrolováno celkem **55 179 555 tis. Kč.**

V rámci jedné kontroly byly tedy v průměru zkontrolovány prostředky v objemu **5 806,5 tis. Kč.** Přestože v roce 2011 došlo k poklesu počtu kontrol a počtu zkontrolovaných projektů, došlo naopak k výraznému nárůstu objemu zkontrolovaných prostředků, a to o 48 % oproti roku 2010. Z celkového počtu kontrol bylo ukončeno s nálezem porušení rozpočtové kázně celkem 2 200, přičemž pochybení byla zjištěna 2 674 akcí, resp. projektech, ve výši 5 027 420 tis. Kč. To znamená, že při jedné kontrole byly zkontrolovány průměrně dva projekty a více jak každá čtvrtá kontrola byla ukončena zjištěním porušení rozpočtové kázně.

Kontroly jsou vykonávány zejména na základě vlastní vyhledávací činnosti finančních úřadů. Každoročně je však zaznamenáván nárůst kontrol provedených na základě podnětu, a to jak poskytovatelů, tak i jiných kontrolních orgánů. Kontroly na základě podnětů byly prováděny přednostně před vlastní vyhledávací činností a podíl těchto kontrol vzrostl v roce 2011 na 22 % z celkového počtu kontrol. V roce 2011 finanční úřady na základě podnětů provedly celkem **2 084 kontrol,** přičemž 1 670 těchto kontrol skončilo nálezem porušení rozpočtové kázně. Vysoká četnost nálezů porušení rozpočtové kázně je způsobená především nárůstem počtu podnětů poskytovatelů, kdy je kontrola prováděna na základě již konkrétního podezření na porušení rozpočtové kázně, zjištěného vlastní činností poskytovatele nebo jiného kontrolního orgánu. Při těchto kontrolách bylo zkontrolováno **38 280 600 tis. Kč.** I v roce 2011 pokračoval trend v nárůstu četnosti podnětů, které se dotýkaly podezření na porušení rozpočtové kázně projektů a akcí spolufinancovaných z rozpočtu EU a tyto kontroly dosáhly již 38 % ze všech kontrol provedených na základě podnětu.

Zaměření kontrolní činnosti stále více ovlivňuje počet a především struktura podnětů podávaných ze strany poskytovatelů účelově určených prostředků (dotací) a jiných kontrolních orgánů. Přes to byla v roce 2011 kontrolní činnost v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně systematicky rozložena na všechny oblasti, do kterých jsou poskytovány prostředky ze státního rozpočtu, státních fondů a jiných veřejných zdrojů.

V roce 2011 pokračoval nárůst kontrol projektů a akcí spolufinancovaných ze zdrojů EU, resp. z Národního fondu. Podíl těchto zkontrolovaných projektů tvořil 8 % (1 428) z celkového počtu zkontrolovaných projektů. Zkontrolovaný objem prostředků však přesáhl 6 817 707 tis. Kč, což představuje 12,3 % z celkového zkontrolovaného objemu prostředků.

Vyměrování odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně

Na kontrolní činnost navazuje vyměrování odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně v případech prokázaného porušení rozpočtové kázně.

Na základě provedených kontrol bylo:

- **vyměřeno 5 027 421 tis. Kč na odvodech** za porušení rozpočtové kázně,
- **vyměřeno 2 741 572 tis. Kč na penále** za porušení rozpočtové kázně.

Opravné prostředky

Proti rozhodnutím finančních úřadů bylo v roce 2011 podáno celkem 196 odvolání směřujících proti částce 762 441 tis. Kč (tj. 9,8 % z celkové částky uložených odvodů a penále). V roce 2011 bylo:

- 30 odvolání bylo finančními úřady vyřízeno v rámci autoremedury,
- 53 odvoláním bylo rozhodnutími finančních ředitelství vyhověno plně nebo částečně,
- 84 odvolání bylo zcela zamítnuto.

V porovnání s předcházejícími roky 2009 a 2010 zůstal v roce 2011 téměř beze změny stav, kdy téměř polovina odvolání byla podána oprávněně. Ve vztahu k celkovému počtu vydaných rozhodnutí 5 319 se však jedná o zcela minimální počet odvoláním napadených rozhodnutí finančních úřadů.

Přezkoumání rozhodnutí finančních úřadů bylo realizováno pouze v 13 případech ve 4 případech bylo řízení obnoveno.

Subjekty, kterým byl uložen odvod a penále za porušení rozpočtové kázně, nejčastěji využívají možnost podání žádosti o jejich prominutí.

V roce 2010:

- bylo podáno **970 žádostí o prominutí**,
- **požadovaná částka** k prominutí činila **5 032 078 tis. Kč**.

V rámci placení odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně bylo povoleno:

- **672 posečkání** v celkové částce **4 826 590 tis. Kč**,
- **221 úhrad ve splátkách** v celkové částce **225 552 tis. Kč**.

Činnost finančních ředitelství

Působnost finančních ředitelství v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně spočívá zejména v postavení odvolacího orgánu vůči rozhodnutím finančních úřadů, zcela nepochybně v jejich metodickém vedení včetně dohlídkové činnosti a v neposlední řadě v zabezpečení vazby na Generální finanční ředitelství. Podobně jako na finančních úřadech je i na finančních ředitelstvích stabilizovaná personální situace.

V roce 2011 bylo na finančních ředitelstvích **zaevidováno celkem 2 905** spisů, což představuje oproti roku 2010 zhruba 24 % pokles. Na GFŘ bylo v roce 2011 postoupeno celkem 956 spisů, oproti 1 319 postoupeným spisům v roce 2010.

Finanční ředitelství obdržela v roce 2011 celkem:

- **189** odvolání,
- **19** žádostí či podnětů k přezkoumání rozhodnutí,
- **1 838** žádostí o prominutí (postoupených z FÚ),
- **56** žádostí o povolení posečkání či splátek (postoupených z FÚ),
- **115** ostatních podání.

Finanční ředitelství v roce 2011 vyřídila celkem:

- **137** odvolání,
- **35** nařízení k přezkoumání rozhodnutí,
- **927** žádostí o prominutí, o povolení posečkání či splátek (postoupené na Ministerstvo financí),
- **32** ostatních podání.

V roce 2011 byl zaznamenán také pokles u počtu podaných odvolání vyřizovaných v kompetenci finančních ředitelství, a to o téměř 18 %. Přesto jsou na pracovníky finančních ředitelství kladeny stále větší nároky na odbornou způsobilost, neboť bezvadné a kvalifikované vypořádání námitek odvolání je základem pro případný úspěch v soudních sporech. Z tohoto pohledu je vyřizování odvolání nejnáročnější částí agendy finančních ředitelství. **Z celkem 137 odvolání** vyřízených finančními ředitelstvími bylo v roce 2011 plně nebo částečně **vyhověno ve 53 případech**.

S ohledem na to, že naprostá většina subjektů, kterým byl odvod nebo penále za porušení rozpočtové kázně uložen, využije možnosti podání žádosti o jejich prominutí, tvořilo objemově významnou část agendy finančních ředitelství zpracování a postoupení žádostí subjektů o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně Generálnímu finančnímu ředitelství.

Centrální evidence dotací - informační systém CEDR

Jako základní informační zdroj o poskytnutých dotacích a o jejich příjemcích slouží finančním úřadům soustava informačních systémů CEDR. V centrální evidenční databázi jsou registrována data o dotacích, návratných finančních výpomocích a dalších obdobných transferech z jednotlivých kapitol státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu a státních finančních aktiv (dále jen „dotace“). Od počátku systému v roce 1998 předali poskytovatelé údaje o finančních prostředcích a jejich příjemcích v souhrnné výši 2.5 biliónu Kč.

V roce 2011 byla převedena správa informační soustavy CEDR z Ministerstva financí na Generální finanční ředitelství (dále „GFŘ“). Pravidelná komunikace GFŘ se zástupci poskytovatelů dotací se u většiny resortů projevila jejich zlepšeným přístupem k dodržování termínů pro předávání údajů o poskytnutých dotacích a jejich příjemcích, nežli tomu bylo v uplynulých letech. Do centrální evidence dotací (dále jen „CEDR III“) byly za rok 2011 poskytnuty údaje o dotacích v celkové výši 248 mld. Kč (více než 40 tisíc příjemců v úhrnném počtu téměř 100 tisíc projektů). Tato výše vykázaných prostředků není, podobně jako v předchozích letech, konečná, vzhledem k tomu, že konečný termín pro předání údajů za 4.Q roku 2011 je vyhláškou č. 286/2007 Sb., o centrální evidenci dotací (dále jen „vyhláška“) stanoven do 31. 3. 2012.

Ze strany GFŘ byla rovněž řešena úplnost a správnost vykazovaných dat do CEDR III, primárně byla přijata opatření ke zlepšení evidence v oblasti strukturálních fondů a údajů vykazovaných prostřednictvím systému MSC2007, která by do budoucna měla přinést zkvalitnění přesnosti a úplnosti evidence údajů, klíčových pro kontrolní činnost finančních úřadů. V průběhu roku 2011 bylo rovněž zprovozněno provizorní rozhraní mezi systémem CEDR III a EDS-SMVS (dříve ISPROFIN), do centrální evidence byly předány údaje za roky 2009 a 2010. V případě údajů roku 2011 se aktuálně čeká na uzávěrku systému EDS-SMVS pro daný rok, po které budou data do IS CEDR předána.

Kvalita a úplnost údajů předávaných do IS CEDR je ve značné míře ovlivňována vysokou fluktuací pracovníků na jednotlivých resortech, kdy není ze strany poskytovatelů zajištěna kontinuita evidence a vykazování údajů o poskytovaných dotacích. V situaci, kdy neexistuje zákonná sankce za pozdní nebo nepřesné vykazování údajů do centrální evidence, přistoupilo GFŘ ke zvýšenému počtu školení nových i stávajících pracovníků na jednotlivých resortech, od čehož lze očekávat dílčí zlepšení kvality a úplnosti vykazovaných údajů.

Z pohledu finančních úřadů a jejich práce s informačním systémem CEDR II byl rok 2011 ve znamení koncepčních změn. Infrastruktura systému byla upravena na krajské uspořádání kontroly dotací. Z hlediska informačního systému znamená krajské uspořádání kontroly dotací vyšší jednotnost evidence údajů, zkvalitnění statistických výstupů, zajištění informovanosti pracovníků o poskytnutých a aktuálně kontrolovaných dotacích v kraji a celkové sjednocení štabní

kultury v oblasti zpráv z kontrol, vydávaných rozhodnutí a předkládacích zpráv zasílaných na FŘ a GŘ.

Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že i přes počáteční problémy s funkčností aplikace CEDR v rámci přetížené síťové infrastruktury daňové správy byla zajištěna kontinuita v evidenci výsledků kontrol pro webovou službu CEDR-VYKONT, kterou poskytovatelé dotací stále častěji využívají k získávání informací o výsledcích finančními úřady vykonaných kontrol u jimi poskytnutých prostředků. Aktuálně využívá přístupu na výsledky kontrol 14 poskytovatelů dotací. Ročně je na webovou službu učiněno přibližně 15 tisíc dotazů, z toho 80 % v souvislosti s kontrolami evropských prostředků.

Jako slabé místo webové služby CEDR-VYKONT se ukazuje evidence tzv. „doplňujících údajů“ z oblasti vymáhání odvodů za porušení rozpočtové kázně, které jsou jakožto účetní údaje primárně vykazovány v IS ADIS. Vzhledem k neexistenci rozhraní pro automatické přebírání údajů do IS CEDR tak musí být údaje z oblasti vymáhání zadávány ručně pracovníky finančních úřadů, což způsobuje časové prodlevy při vykazování dat, negativně přijímané ze strany Národního fondu, Ministerstva financí a dalších poskytovatelů evropských prostředků. Řešením tohoto stavu by měl být přechod na centralizovanou aplikaci CEDR II s příslušnými vazbami a rozhraními na informační systémy daňové, resp. finanční správy.

Závěr

Jak bylo uvedeno v úvodu, činnost územních finančních orgánů v roce 2011 zásadně ovlivnila realizace organizačních změn v souvislosti s přechodem na „krajský princip“ výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. I přesto byl po celou dobu zachován plynulý chod jednotlivých oddělení dotací finančních úřadů a lze konstatovat, že přechod na krajský princip uspořádání a řízení byl zvládnut a oddělení dotací na finančních úřadech minimálně od 2. čtvrtletí roku 2011 fungují ve standardním režimu.

Činnost finančních úřadů i finančních ředitelství v roce 2011 v oblasti správy odvodů za porušení rozpočtové kázně lze hodnotit co do kvantity i kvality jako stabilizovanou. Zaměření kontrolní činnosti je systematicky rozloženo na všechny oblasti, kam jsou poskytovány veřejné prostředky, přičemž zaměření činnosti, zejména finančních úřadů stále více ovlivňuje objem podaných podnětů k zahájení řízení ze strany poskytovatelů a dalších kontrolních orgánů. Neustále vzrůstající tendenci má četnost řízení, vedených v případech projektů spolufinancovaných prostředky z rozpočtu Evropské unie, zejména těch, které prošly Národním fondem. Zde je kladen důraz na rychlost a bezchybnost řízení, neboť na jejich výsledcích stojí další realizace dotovaných projektů a programů.

V případech kontrol a následných daňových řízení u projektů spolufinancovaných ze zdrojů EU je činnost územních finančních orgánů a především její výsledky bedlivě sledována ze strany poskytovatelů. Ti informace o výsledcích řízení téměř ve všech případech vyžadují, neboť tyto informace potřebují pro další administraci projektů a programů. Pozitivně lze rovněž hodnotit funkčnost webové služby CEDR-VYKONT, která je využívána Národním fondem a dalšími poskytovateli dotací, čímž je zajištěna elektronická komunikace informací o průběhu a výsledcích kontrolních řízení a do značné míry tak odpadá administrativní náročnost spojená s vyřizováním písemných nebo telefonických dotazů poskytovatelů.

6. STÁTNÍ DOZOR NAD SÁZKOVÝMI HRAMI A LOTERIEMI

V průběhu roku 2011 provedli pracovníci finančních úřadů, kteří vykonávají podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, v platném znění (dále „loterní zákon“) státní dozor nad sázkovými hrami a loteremi, celkem **34 024 kontrol** zaměřených na dodržování příslušných norem zajišťujících řádné provozování loterií a sázkových her. Ze strany finančních úřadů bylo uloženo **535 pokut** v úhrnné výši **10 083 tis. Kč**.

Ve srovnání s rokem 2010 poklesl počet kontrol o 36 314, tj. o 51,6 %. Oproti tomu došlo k nárůstu počtu správních řízení o 245 % z 155 v roce 2010 na 535 v roce 2011. Na více než čtyřnásobek vzrostla výše vyměřených pokut a to o 7,6 mil. Kč.

Nejčastějšími porušeními byly nepřítomnost odpovědně osoby, nevyvěšení herních plánů, návštěvního řádu, neoznačené středisko, nevyvěšen zákaz vstupu osobám do 18 let, provozování bez platného povolení, provozování před nabytí právní moci rozhodnutí o povolení nebo po nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení, neoznámení zahájení nebo ukončení provozování.

Výši pokut uložených v roce 2011 včetně porovnání s rokem 2010 ukazuje **Tabulka č. 48**.

Za výraznými meziročními změnami v počtu kontrol, počtu správních řízení a výši uložených pokut státního dozoru nad sázkovými hrami a loteremi stojí reorganizace, která proběhla na počátku roku 2011, kdy byla při zachování celkového počtu úvazků provedena centralizace státního dozoru na finanční úřady v krajských městech.

V roce 2010 provádělo státní dozoru nad sázkovými hrami loteremi cca 500 pracovníků na všech finančních úřadech, většinou pouze jako část své pracovní náplně. Finanční úřady vyměřili sankce na základě 0,22 % kontrol. V průměru mělo zkušenost se správním řízením jen 30 % pracovníků.

V roce 2011 provádělo státní dozoru cca 166 pracovníků na plný úvazek. Sankce byly vyměřeny na základě 1,57 % kontrol. V průměru připadají 3 správní řízení na jednoho pracovníka. Reorganizace umožnila také efektivnější výměnu zkušeností mezi jednotlivými finančními úřady.

Tabulka č. 48

Výše pokut (tis. Kč)	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
CELKEM	2 477	10 083	407,0%	7 606

IV. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

a) Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Oblast administrativní spolupráce, především pak praktické provádění mezinárodní spolupráce formou výměny informací jakožto účinného nástroje v boji proti daňovým únikům se v současné době řídí zákonem č. 253/2000 Sb. o mezinárodní pomoci při správě daní, kterým byla do českého právního řádu implementována směrnice Rady 77/799/EHS o vzájemné pomoci

mezi příslušnými orgány členských států v oblasti přímých daní a daní z pojistného (dále Směrnice 77/799/EHS). Stávající směrnice však již z důvodu obrovského vývoje mobility daňových poplatníků, počtu přeshraničních transakcí a internacionalizací finančních nástrojů v tomto směru nevyhovovala novým požadavkům správní spolupráce, a proto byl Evropskou komisí vypracován a projednáván v orgánech EU nový návrh směrnice o správní spolupráci.

Výsledkem práce členských států EU bylo přijetí Směrnice 2011/16/EU ze dne 15. 2. 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS (dále Směrnice 2011/16/EU), jejíž účinnost je stanovena na 1. 1. 2013. V této nové směrnici je zapracována řada změn, především používání standardizovaných formulářů, lhůty pro poskytování informací, povinná automatická výměna informací. Přijetím Směrnice 2011/16/EU je očekáváno významné zlepšení správní spolupráce a výměny informací zejména v oblasti daní z příjmů.

Aby mohla být Směrnice 2011/16/EU účinná od tohoto data, je nutno ji implementovat do tuzemského právního řádu každého členského státu. V ČR byl v současné době vypracován v této souvislosti návrh nového zákona, který je projednáván v rámci legislativního procesu tak, aby jeho účinnost byla od 1. 1. 2013.

Významným nástrojem pro mezinárodní výměnu informací jsou dále mezinárodní smlouvy, zejména příslušné články uzavřených smluv o zamezení dvojího zdanění (čl. 26 Modelové smlouvy OECD - Výměna informací).

Ve snaze o geografické rozšiřování tzv. dobré daňové správy, jejímiž charakteristickými rysy jsou výměna daňových informací, transparentnost a podpora spravedlivé daňové soutěže, jsou od roku 2010 uzavírány Dohody o výměně informací v daňových záležitostech, a to s jurisdikcemi, které do té doby s ostatními daňovými správami nespolupracovaly. Česká republika tím navázala na trend, kdy se boj proti škodlivým daňovým praktikám a s tím spojené zefektivňování mezinárodní spolupráce v oblasti daní stal mezinárodní prioritou a je podporován jak ze strany Evropské unie, tak OECD nebo skupiny G 20.

Přínosem těchto Dohod pro daňovou správu je zejména získání dalšího účinného nástroje, na jehož základě lze obdržet informace potřebné pro účely správy daní, tj. zejména možnost prověřit, zda příjem nebo majetek českých daňových subjektů byl řádně zdaněn, a to i bez ohledu na to, zda jsou potřebné informace v držení bank nebo jiných finančních institucí. V této souvislosti je třeba konstatovat, že bez účinné mezinárodní spolupráce nelze vykonávat efektivní správu daní. Neméně důležitý je také psychologický efekt na daňové subjekty ve smyslu uvědomění si, že již přestává být bezpečné spoléhat na daňové ráje jako na místo, kam lze bez rizika ukrýt svůj majetek a příjmy před daňovou správou.

V současné době bylo již uzavřeno 7 takovýchto Dohod, a to s následujícími jurisdikcemi Bermudy, San Marino, Kajmanské ostrovy, Jersey, Guernsey, Ostrov Man a Britské Panenské ostrovy. V jednání jsou dále Bahamy a Andorra.

Dalším nástrojem pro mezinárodní daňovou spolupráci jsou pracovní ujednání ve formě Memorand o porozumění o vzájemné administrativní spolupráci daňových správ, která upřesňují praktické postupy provádění mezinárodní spolupráce, zejména ve formě automatické výměny informací a simultánních daňových kontrol. Česká republika do současné doby uzavřela 14 takových Memorand a další dvě jsou nyní v jednání.

Na podkladě dvou z uzavřených Memorand o porozumění - se Slovenskou republikou a Spolkovou republikou Německo - probíhá tzv. přímá přeshraniční spolupráce ve formě výměny informací na úrovni pověřených finančních ředitelství (v případě Memoranda s Německem) či na úrovni pověřených finančních úřadů (v případě Memoranda se Slovenskem). Příslušní pracovníci, kteří tuto spolupráci provádějí v praxi, ji hodnotí velmi kladně, a to především z důvodu zajištění požadovaných informací v krátkém časovém termínu, což má za následek

podstatné zkrácení celkové délky trvání daňového řízení u daňového subjektu.

Mezinárodní poskytování informací se opírá o tři formy výměny informací: výměnu informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměnu informací) a automatickou (pravidelnou) výměnu informací. Česká daňová správa plně využívá všechny uvedené formy. Pokud jde o četnost korespondence spojené s výměnou informací na dožádání a z vlastního podnětu bylo v roce 2011 zaznamenáno 1 153 výměn korespondence, a to celkem na GFŘ a přímo spolupracujících FŘ, což dokládá zásadní stabilitu tohoto ukazatele již od roku 2004. Mezinárodní výměna informací je od roku 2010 poskytována na elektronických formulářích prostřednictvím zabezpečeného komunikačního kanálu tzv. CCN mailu. V oblasti výměny informací na dožádání a z vlastního podnětu (spontánní) došlo v roce 2011 k zásadní administrativní změně, která spočívá ve využívání centrálně zpracovaných e-formulářů mezi centrálními daňovými správami EU. Vyhodnocení tohoto opatření se připravuje. V tuzemsku se pak v komunikaci s finančními ředitelstvími rovněž stále ve větší míře využívají příslušné technologie.

Výměna informací na dožádání a z vlastního podnětu

Česká republika obdržela ze zahraničí celkem 349 (v tomto objemu není zahrnuta hromadná zásilka z Německa obsahující 209 případů spontánní výměny informací) a do zahraničí odeslala celkem 221 žádostí o poskytnutí informací a sdělení daňových informací z vlastního podnětu. Uvedený počet obdržených žádostí je však značně deformován žádostmi a zejména spontánními výměnami informací přicházejícími na GFŘ jak z centrální úrovně německé daňové správy, tak i ze zemských daňových správ v Sasku a Bavorsku. Po očištění čísla přijatých žádostí o tyto případy v celkovém počtu 109 se dostaneme na číslo 240, což odpovídá dřívější tendenci přibližné rovnosti přijatých a zasílaných počtů výměn informací. V uvedeném očištěném počtu výměn informací je na druhé straně zahrnuta i tzv. přímá spolupráce mezi FŘ v Plzni a FŘ v Ústí nad Labem s Bavorskem a Saskem a FŘ v Brně a FŘ v Ostravě s vybranými slovenskými daňovými úřady. Největší objem spolupráce nadále zůstává se Spolkovou republikou Německo a Slovenskou republikou. Výměna informací se Spolkovou republikou Německo se stala specifickou různými způsoby zasílání příslušných požadavků, a to na centrální úrovni přímo mezi ústředními orgány, prostřednictvím tzv. přímé výměny informací mezi pověřenými územními orgány, tj. mezi FŘ v Ústí nad Labem a FŘ v Plzni na jedné straně a příslušnými daňovými orgány Saska a Bavorska na druhé straně a asymetricky daňovými orgány Bavorska a Saska na český ústřední orgán GFŘ. V roce 2011 se i nadále rozvíjela i přímá výměna informací mezi FŘ v Brně a FŘ v Ostravě a vybranými daňovými úřady ve Slovenské republice. I v roce 2011 zůstává zachována značná teritoriální rozmanitost zemí při výměně informací, která byla poprvé zaznamenána v roce 2008.

Automatická výměna informací

Automatická neboli pravidelná výměna informací se uskutečňuje na základě uzavřených memorand o porozumění nebo na základě principu reciprocit. Na rozdíl od informací na dožádání nebo poskytovaných z vlastního podnětu, kde existuje konkrétní podezření vztahující se k určitému daňovému subjektu, při automatické výměně informací jsou vyměňovány hromadně všechny informace určitého typu, přičemž dochází k prověřování všech relevantních daňových subjektů. Jedná se o jednorázové zasílání velkého objemu dat za účelem jejich ověření, které se uskutečňuje převážně v elektronické podobě ve struktuře záznamů doporučených OECD. U vytipovaných zahraničních smluvních států se informace získané tímto způsobem poskytují jako spontánní, a to za účelem vyvolání reciprocit ze zahraniční strany a tím zvýšení celkového teritoriálního pokrytí tímto typem informací.

Přes vysokou náročnost na zpracování přijatých informací je možné říci, že existence tohoto typu výměny informací je efektivní.

Zdaňování příjmů z úspor

V roce 2008 předložila Evropská komise legislativní návrh novely Směrnice 2003/48/ES (dále Směrnice 2003/48/ES). Předmětem novely této směrnice je kvalitnější zajištění zdanění příjmů úrokového charakteru, které jsou vypláceny prostřednictvím struktur osvobozených od daně, rozšíření působnosti Směrnice 2003/48/ES na příjmy rovnocenné úrokovým příjmům, které plynou z investic do některých inovativních finančních produktů, stejně jako do některých produktů životního prostředí.

Vzhledem k tomu, že v roce 2010 bylo v podstatě ukončeno projednávání Směrnice 2003/48/ES na technické úrovni, měla další jednání již směřovat k dosažení politické dohody o předkládaném textu revize této směrnice, neboť tato je základem pro vyjednávání smluv se třetími zeměmi.

V roce 2011 došlo k projednávání otázky ukončení přechodného období a vstupu v platnost nového znění Směrnice 2003/48/ES v kontextu smluv se třetími zeměmi. Prozatím však nedošlo k dosažení dohody na revizi této směrnice.

Pokud se jedná o daňový výnos ze srážkové daně, kterou aplikují některé státy namísto automatické výměny informací, bylo české daňové správě poukázáno v roce 2011 za zdaňovací období 2010 celkem 63,8 mil. Kč.

b) Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

V porovnání s předchozím rokem došlo v roce 2011 k mírnému poklesu (cca o 7 %) absolutního počtu nově vyřizovaných žádostí agendy mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek Generálním finančním ředitelstvím a podřízenými územními finančními orgány podle zákona č. 191/2004 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, ve znění zákona č. 199/2010 Sb. Pokles byl zaznamenán u tuzemských žádostí, z čehož u žádostí o informace činil propad 61 % a u žádostí o vymáhání cca 9 % podle porovnání počtu žádostí předložených finančními úřady v roce 2010 a v roce 2011. Naopak k nárůstu došlo u zahraničních žádostí, zejména u žádostí o informace (+35 %) a u žádostí o vymáhání (+7 %). Podrobnější přehled o počtu nově vyřizovaných žádostí v roce 2011 je patrný z údajů v **Tabulce č. 49**.

Tabulka č. 49

Přehled nápadu nových žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání některých daňových pohledávek				
Žádost:	o informace	o doručení	o vymáhání	CELKEM
- zahraniční	27	14	111	152
- tuzemské	15	0	58	73
CELKEM	42	14	169	225

Tři čtvrtiny z celkového počtu zpracovaných žádostí ve sledovaném období tvořily žádosti o vymáhání pohledávky (75 %), následovaly žádosti o informace (19 %) a dle očekávání nejmenší část tvořily žádosti o doručení (6 %). To bylo způsobeno závěry rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR a Evropského soudního dvora v případě Kyrian (sp.zn. C-233/08). Největší počet

nových žádostí se tradičně týkal sousedních zemí - Slovenska (75) a Německa (73), s větším odstupem je pak následovali Rakousko, Velká Británie a Belgie. Ostatní země byly zastoupeny buď nevýznamně, nebo vůbec.

U celkového počtu zpracovávaných podání vztahujících se k jednotlivým žádostem o mezinárodní pomoc byl v roce 2011 v porovnání s rokem 2010 zaznamenán strmý nárůst na více než trojnásobek (+313 %) a v souhrnu tak bylo evidováno a vyřizováno útvarem GFŘ již 3 618 podání. Nárůst lze zdůvodnit intenzivnější spoluprací Generálního finančního ředitelství jak se zahraničními partnery, tak i s tuzemskými správci daně, což se pozitivně odrazilo i ve vyšší efektivnosti realizované mezinárodní spolupráce.

Poměr počtu zpracovaných tuzemských žádostí k žádostem ze zahraničí ve sledovaném roce činil 1:2, což znamená, že na jednu tuzemskou žádost připadaly dvě žádosti ze zahraničí. Zaznamenaný převis (saldo) zahraničních žádostí lze přičítat zvýšené administrativní náročnosti zpracování žádostí o mezinárodní pomoc, chybějící úpravě automatizovaného zpracování standardních formulářů „e-forms“ i nízké povědomosti správců daně v tuzemsku o možnostech, jež jim rámcově poskytuje právní úprava mezinárodní spolupráce při vymáhání některých finančních pohledávek, s čímž souvisí i nedostatečné využívání tohoto prostředku k vymožení tuzemských pohledávek v zahraničí.

Po převzetí agendy mezinárodního vymáhání po 1. 1. 2011 od Ministerstva financí byla GFŘ provedena revize spisového materiálu a metodiky, byla vytvořena elektronická evidence případů, navázala se intenzivní komunikace se zahraničními partnery a územními finančními orgány v tuzemsku. Činnost byla v průběhu prvního pololetí ovlivněna přípravami na zajištění přechodu na novou verzi standardních elektronických formulářů v rámci EU (tzv. „e-forms“), jež s sebou přinesl celou řadu změn oproti dosavadní aplikační praxi. V této souvislosti byl také vznesen požadavek na zapracování poslední verze standardních formulářů „e-forms“ do automatizované úlohy vymáhání v systému „ADIS“ a za tímto účelem bylo vypracováno a předloženo i potřebné analytické zadání úlohy ADIS. Vedle toho koncem roku 2011 GFŘ intenzivně spolupracovalo na změnách a zavádění nové právní úpravy mezinárodního vymáhání (směrnice Rady 2010/24/EU, prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1189/2011 a prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 18. 11. 2011) a na implementaci nové směrnice do tuzemského právního řádu s účinností k 1. 1. 2012 (zákon č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek).

V souvislosti s uvedenými legislativními změnami byly GFŘ uskutečněny vzdělávací akce (školení a semináře) s pracovníky územních finančních orgánů, nezbytné pro rozšíření a zkvalitnění činnosti jednotlivých finančních úřadů při poskytování a dožádání mezinárodní pomoci při vymáhání pohledávek. Byly projednány aktuální metodické dotazy a opatření na aplikaci nových právních úprav vyplývajících z jejich přijetí, včetně jednání členů garanční skupiny ADIS „Podpora výkonu exekucí“. V návaznosti na to byla přijata nezbytná opatření k tomu, aby standardní formuláře „e-forms“ byly do informačního systému ADIS zapracovány co nejdříve s požadovaným termínem spuštění v roce 2012.

c) Zdaňování nadnárodních podniků, problematika převodních cen

Převodní ceny, tj. ocenění transakcí mezi spojenými osobami, jsou již v rámci české daňové správy poměrně etablovanou problematikou. Dá se říci, že s ohledem na trvale se zvyšující podíl skupin podniků na tržním hospodářství České republiky se daňová správa na danou oblast zaměřuje kontinuálně s rostoucím důrazem několik let. Pro rok 2011 Generální finanční ředitelství za účelem efektivnější kontroly převodních cen zpracovalo pro finanční úřady specifickou

metodikou zaměřenou na oblast důkladnějšího monitorování řízených transakcí spojených osob podnikajících na území České republiky. Správci daně při daňových kontrolách spojených osob vychází kromě platných vnitrostátních právních předpisů také z doporučení a standardů OECD vydávaných formou směrnic k dané problematice. Česká daňová správa, coby člen OECD, také na přípravě těchto doporučení a standardů v rámci pracovní skupiny Výboru pro fiskální záležitosti participuje. Tyto standardy a doporučení jsou následně využívány nejen při daňových kontrolách u nadnárodních podniků, ale také při vydávání rozhodnutí o závazném posouzení způsobu, jakým jsou tvořeny ceny mezi spojenými osobami dle § 38nc ZDP. Již v předešlých letech daňová správa zaznamenala nejen žádosti o unilaterální závazné posouzení, nýbrž i o bilaterální (tzv. APA), které jsou tak řešeny na základě mezinárodního řešení případu dohodou dle smluv o zamezení dvojího zdanění. Lze očekávat, že se nejednalo v daných letech o výjimku a daňové subjekty budou o bilaterální závazné posouzení žádat i nadále, především u specifických a komplikovanějších případů.

V uplynulém roce bylo podáno 17 žádostí dle § 38nc ZDP. Celkem bylo za šestileté období, kdy poplatníci mohou v ČR žádat o vydání rozhodnutí o závazném posouzení způsobu tvorby ceny mezi spojenými osobami, podáno 98 žádostí o závazné posouzení, z toho 49 bylo odsouhlaseno, 23 bylo zamítnuto, 8 bylo vzato zpět a 18 je zatím v řešení. Délka posuzování žádostí je odvislá mimo jiné i od úrovně spolupráce s daňovým subjektem a kvality relevantních informací dodaných poplatníkem. Průměrně vydávají správci daně závazné posouzení po osmi měsících, v případě bilaterálních žádostí je doba podstatně delší z důvodu jednání se zahraniční daňovou správou.

V oblasti převodních cen mohou vzniknout mezi českou a zahraniční daňovou správou v souvislosti s následnou úpravou zisku u sdružených podniků spory. Ty jsou následně řešeny na úrovni centrálních orgánů, ať již dle smluv o zamezení dvojího zdanění, čl. 25 (tzv. MAP) nebo dle Arbitrážní konvence. V současné době je v řešení 1 případ dle MAP a dle Arbitrážní konvence je celkem 7 otevřených případů, 2 mezinárodní řízení již byla zakončena, obě bez nutnosti řešení případu za součinnosti poradní komise.

Jak již bylo uvedeno výše, převodní ceny jsou v současné době již stálou oblastí kontroly u daňových subjektů, které v příslušném období provedly řízené transakce. Lze konstatovat, že česká daňová správa doměřila na převodních cenách opětovně více než v předchozím roce. Dle databáze finančních úřadů bylo za zdaňovací období roku 2011 provedeno přes 300 kontrol a doměřeno na dani přes 200 mil. Kč, změna základu daně činila téměř 400 mil. Kč a daňová ztráta byla snížena o cca 1 mld. Kč. Uvedené lze přičítat mimo jiné specificky zaměřené metodické činnosti Generálního finančního ředitelství, jež měla za cíl v roce 2011 konkretizovat kontrolní činnosti v oblasti převodních cen. Kromě toho je zde patrný vliv neustále se zvyšujících odborných znalostí pracovníků daňové správy i narůstající počet těchto odborníků v rámci české daňové správy. Do budoucna bude česká daňová správa, i s ohledem na vznik Specializovaného finančního úřadu, klást důraz na další zvýšení úrovně kvality kontrolních aktivit u převodních cen, které by měly být již automaticky jedním z nejvýznamnějších cílů kontrol u spřízněných subjektů. Ze zkušeností zahraničních daňových správ rovněž vyplývá, že oblast převodních cen je považována za rizikovou. Proto je nezbytné, aby česká daňová správa za účelem ochrany českých daňových příjmů z řízených transakcí spřízněných subjektů i nadále pozorně sledovala mezinárodní vývoj v dané oblasti a co nejrychleji reagovala na aktuální rizika při posuzování a kontrole vnitroskupinových transakcí nebo podnikových restrukturalizací.

Z informací, které GFŘ v uplynulém roce 2011 obdrželo od jednotlivých lokálních finančních úřadů i od soukromé sféry vyplývá, že dochází v rámci převodních cen k vývoji a určitému přesunu důležitosti specifických oblastí vnitropodnikového oceňování. Lze zaregistrovat, že transakce zahrnující finanční segment (obchody s cennými papíry, deriváty

atd.) či komplikované podnikové restrukturalizace mohou v probíhajícím období znamenat pro daňovou správu další výzvy, které bude daňová správa řešit. Proto se Česká republika jako členský stát účastní diskuse s partnerskými daňovými správami a sdílení zkušeností v rámci jednání a akcí pořádaných mezinárodními organizacemi EU, OECD či IOTA. Závěry vzešlé z mezinárodních jednání zástupci GFR dále aplikují ve své metodické činnosti ve vztahu k jednotlivým finančním ředitelstvím, potažmo finančním úřadům.

d) Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

V roce 2011 v rámci české daňové správy pokračovala realizace, správa a vývoj činností v oblasti mezinárodní administrativní spolupráce týkající se DPH. Oblast těchto činností se řídí Nařízením Rady (EU) č. 904/2010, Nařízením Komise (ES) č. 1925/2004, včetně používání systému VIES (VAT Exchange Information System), Nařízením Rady (ES) č. 37/2009 a samozřejmě vybranými ustanoveními ZDPH.

Systém VIES umožňuje elektronickou výměnu informací v oblasti DPH. Hlavním smyslem tohoto systému je zamezit daňovým únikům a podvodům v rámci jednotného vnitřního trhu Evropské unie díky přesné výměně informací. S účinností od 1. 5. 2004 byla do ZDPH implementována pravidla a postupy týkající se tzv. intrakomunitárního dodání a pořízení zboží a s platností od roku 2010 i poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat a zaplatit daň příjemce služby. Systém VIES je napojen na systém ADIS (Automatizovaný daňový informační systém), běžně používaný pro zpracování daňové agendy. Tím je umožněno správcům daně získávat aktuální data z Evropské unie pro potřeby tuzemského daňového řízení. S tím souvisí zákonná povinnost plátců DPH podat souhrnné hlášení v případě uskutečnění dodání zboží do jiného členského státu (tzv. intrakomunitárního dodání zboží) a od roku 2010 i předmětných služeb. Za rok 2011 podalo 70 782 plátců DPH souhrnné hlášení o dodání zboží/služeb do jiného členského státu a přibližně 79 874 plátců DPH vykázalo v daňovém přiznání pořízení z jiného členského státu.

Postupy ohledně podávání souhrnných hlášení upravené současným zněním § 102 ZDPH (Směrnice Rady 2008/117/ES) jsou v platnosti od roku 2010. Tyto postupy znamenají povinnost podávat souhrnné hlášení do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, v případě, že plátce uskutečnil dodání zboží do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě, respektive zároveň i poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat a zaplatit daň příjemce služby. Pokud však plátce uskutečňuje pouze poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat a zaplatit daň příjemce služby, podává plátce souhrnné hlášení současně s daňovým přiznáním ve lhůtě pro podání daňového přiznání. Zohlednila se i povinnost České republiky splnit Nařízení Rady č. 37/2009, zmíněné v úvodu, které znamená podmínku předat data ze souhrnných hlášení v rámci EU do jednoho měsíce po období pro podání. Podání souhrnného hlášení za období od roku 2010 a další je možné učinit pouze elektronicky a za podmínek stanovených ZDPH.

Na základě prověřování konkrétních případů vykazování intrakomunitárních transakcí prostřednictvím údajů poskytnutých členskými státy Evropské unie (systém VIES) a údajů z daňových přiznání českých plátců DPH vztahujících se k roku 2011, pokračoval trend vysokého počtu žádostí o informace zaslaných do jiných členských států EU, jako tomu bylo v minulém roce. Celkem bylo za rok 2011 zpracováno přibližně 4 128 příchozích a odchozích žádostí o informaci a spontánních informací, včetně dotazů na registrační data plátců DPH. Od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 bylo z ČR do EU zasláno 2 308 žádostí o informaci a spontánních informací. Z jiných členských států EU jsme naopak v roce 2011 obdrželi 1 820 žádostí o informaci

a spontánních informací.

V souvislosti s postupy, platnými od 1. 1. 2010, pro vrácení daně z přidané hodnoty stanovené směrnicí 2006/112/ES osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě, jež jsou upraveny ustanoveními § 82, § 82a a § 82b ZDPH (Směrnice Rady 2008/9/ES), je provozován elektronický systém pro tento proces vrácení daně. Pro odchozí žádosti o vrácení daně podávané z České republiky do členských států EU je k dispozici interaktivní aplikace „Vrácení DPH v rámci EU“ na Daňovém portále České daňové správy a pro příchozí žádosti z EU do České republiky, jako státu vrácení daně, pak v rámci ADIS je implementována interaktivní aplikace na Finančním úřadě pro Prahu 1, která umožní příchozí žádosti přijímat, evidovat, zpracovávat a elektronicky vyřizovat. Podpora veřejnosti ohledně poskytování informací o procesu vrácení daně v rámci EU pokračovala i v roce 2011. Počet obdržených žádostí zaslanych z EU do České republiky jako státu vrácení daně v roce 2011 činil 21 112 a naopak počet žádostí zaslanych českými žadateli do států EU byl pro uvedený rok 29 246. Nejvytíženějšími partnery v procesu vrácení daně týkající se obou směrů jsou pak sousední státy ČR - Německo, Slovensko a Rakousko.

V oblasti školení pracovníků daňové správy, zejména finančních úřadů, byl v roce 2011 kladen důraz efektivní zvládnutí administrativních a kontrolních procesů, které vyplývají, kromě národní legislativy, také z požadavků EU. Podporou při této činnosti je pracovníkům české daňové správy, kromě automatizovaného daňového informačního systému, také interní aplikace, která slouží pro přenos, evidenci dat a tvorbu statistických výstupů z oblasti mezinárodní výměny informací DPH. Aplikace umožňuje i rozlišení případů avizujících případné podvodné daňové jednání, které jsou vyřizovány přednostně. Jednoznačným posunem v technickém zpracování výměny informací v oblasti DPH byla implementace návrhu Evropské unie ohledně využití tzv. interaktivních formulářů .pdf/Java, které sjednotily strukturu a formát předávaných dat a tímto celý proces výměny zefektivnily. Dále byl v oblasti školení kladen také důraz na předvedení, dedukci a řešení možných případů a chyb, které se v souvislosti s výměnou informací z oblasti intrakomunitárního dodání, pořízení a při zpracování této agendy mohou vyskytovat.

V druhé polovině roku 2011 se daňová správa zaměřila i na zahájení přípravných prací k novému projektu Evropské Komise: „Zvláštní režim pro telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání nebo elektronické služby poskytnuté osobou povinnou k dani usazenou ve Společenství, avšak nikoli v členském státě spotřeby“ (tzv. systém „Mini-one-stop-shop, Mini1SS“) dle Směrnice Rady 2008/8/ES. Režim má být v platnosti od roku 2015 a měl by daňové veřejnosti přinést zjednodušení postupů při plnění daňových povinností v dané oblasti. Osoba povinná k dani provozující výše uvedené služby se k režimu zaregistruje v jednom členském státě identifikace (dle pravidel usazení) a prostřednictvím daňové správy státu identifikace bude podávat svá daňová přiznání k DPH a platit daň do států spotřeby. Odpadne tedy potřeba jednotlivě se registrovat k dani ve všech státech spotřeby (dodání). Registrace do režimu bude však pro daňovou veřejnost dobrovolná.

Členství v EU přináší rovněž povinnosti i daňovým subjektům. Z tohoto důvodu je veřejnost průběžně informována o změnách v této oblasti prostřednictvím internetových stránek České daňové správy (<http://cds.mfcr.cz>) provozovanými Generálním finančním ředitelstvím. Stejně tak je k dispozici i informační e-mailová adresa, která slouží k zodpovídání dotazů veřejnosti. V souvislosti s pravidly DPH u intrakomunitárních obchodů je pro veřejnost zavedena služba ověřování daňového identifikačního čísla (DIČ) osob registrovaných v jiných členských státech EU. Ověření bylo a je možné provést prostřednictvím aplikace Evropské Komise, jejíž webová adresa je uvedena na stránkách české daňové správy, dále u příslušného útvaru na centrální úrovni daňové správy nebo u místně příslušného finančního úřadu, a to telefonicky,

faxem, poštovní zásilkou, e-mailem, popřípadě v rámci osobní návštěvy. Od ledna do prosince roku 2011 bylo ověřeno v rámci celé daňové správy přes systém VIES 73 616 zahraničních DIČ.

e) Mezinárodní spolupráce daňových správ

Spolupráce s daňovou správou Makedonie

Začátkem října 2011 navštívila českou daňovou správu osmičlenná delegace zástupců daňové správy z Makedonie.

Hlavním předmětem jejich zájmu bylo získat zkušenosti české daňové správy v problematice zdaňování malého a středního podnikání v České republice. Dalším zájmem byla problematika nutných transformačních změn, které musí příslušná daňová správa podstoupit v souvislosti se vstupem do Evropské unie.

Tématicky šlo o oblasti správy daní, daňové kontroly, informačních technologií a výměny informací v oblasti DPH (VIES).

Zástupci makedonské daňové správy si velice pochvalovali profesionalitu českých přednášejících a také možnost diskuze nejen nad teoretickými, ale především nad praktickými příklady souvisejícími se shora uvedenými oblastmi.

Z tohoto důvodu byla i v rámci pracovního programu zorganizována návštěva Finančního úřadu v Příbrami, kde měli příležitost seznámit se s fungováním daňové správy přímo v praxi.

Aby jejich představa o činnosti české daňové správy byla úplná, na závěr pracovní cesty proběhla návštěva vzdělávacího zařízení Vltava ve Smilovicích, kde dostali příležitost si prohlédnout nejen prostory vzdělávacího zařízení, ale také se seznámit se způsobem vzdělávání pracovníků české daňové správy.

Spolupráce s daňovou správou Moldavska

Na konce června 2011 bylo v moldavském Kišiněvu podepsáno „Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem financí Moldavské republiky“. Generální ředitel české daňové správy Jan Knížek a generální ředitel moldavské daňové správy Nikolae Platon tak oficiálně svými podpisy stvrdili oboustranný zájem o spolupráci.

Sjednáním tohoto ujednání získala spolupráce mezi oběma daňovými správami punc důležitosti, čímž se české daňové správě otevřela možnost pro další výměnu zkušeností, postupů a praktik ve specifických oblastech činnosti daňové správy.

Spolupráce s daňovou správou Slovenska

Spolupráce se slovenskou daňovou správou patří tradičně mezi základní pilíře mezinárodní spolupráce se zahraničními daňovými správami. Rok 2011 nebyl v tomto ohledu výjimkou.

V rámci sjednané mezinárodní smlouvy „Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem financí Slovenské republiky“ se v roce 2011 uskutečnila řada pracovních setkání zaměřených na oblast činnosti daňové správy.

V návaznosti na předchozí setkání vrcholného vedení české a slovenské daňové správy byli zástupci české daňové správy pozváni na pracovní návštěvu Slovenska. Toto pracovní jednání se uskutečnilo ve Skalici a tématicky bylo zaměřeno na modernizační procesy, kterými procházejí obě daňové správy.

f) Česká daňová správa a mezinárodní daňové organizace

Evropská unie - program FISCALIS

Mezinárodní spolupráce probíhala rovněž i formou celé řady interních aktivit s cílem seznámit pracovníky daňové správy s praktickými zkušenostmi při správě daní v jiných členských zemích EU. Stejně tak jako v předešlých letech, i v roce 2011 se pracovníci daňové správy intenzivně zapojili do akcí realizovaných v rámci komunitárního programu FISCALIS v oblasti vzájemné výměny zkušeností uvnitř EU. V průběhu roku se aktivit programu Fiscalis zúčastnilo celkem 141 pracovníků české daňové správy. Konkrétně se jednalo o 17 účastníků seminářů, 17 účastníků projektových skupin, 20 účastníků multilaterálních kontrol, 33 účastníků workshopů, 35 účastníků Working Visit a 19 účastníků ostatních akcí. Česká republika naopak hostila v rámci pěti setkání tzv. "FISCALIS příchozí Working Visit" 19 zástupců daňových správ jiných členských států EU a zemí kandidátských. Jak je zřejmé z hodnotících formulářů, každý účastník těchto příchozích Working Visit vyzdvihl perfektní organizaci, vysokou kvalitu prezentací a vřelý přístup hostitelů.

Visegrádská šestka

V roce 2011 se uskutečnila dvě pracovní jednání zástupců tzv. Visegrádské šestky (dále jen "Visegrádská 6"). Na rozdíl od původního složení Visegrádské čtyřky, tedy České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska, je Visegrádská 6 rozšířena o Rakousko a Slovinsko.

První setkání nejvyšších představitelů daňových správ zemí Visegrádské 6 se uskutečnilo v polovině května 2011 v Praze. Hlavním tématem pražského jednání byla výměna poznatků a zkušeností týkajících se daňových úniků a karuselových podvodů na DPH, zejména pak v oblasti obchodování s pohonnými hmotami. Dalším, neméně důležitým bodem tohoto jednání byla revize návrhu šestistranného ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy.

Druhé setkání proběhlo v polovině října 2011 v polské Vratislavi. Významnou událostí tohoto jednání byl právě podpis memoranda o spolupráci mezi daňovými správami zemí Visegrádské 6, jehož smyslem bude posílit společné kroky v boji proti daňovým únikům prostřednictvím vzájemné výměny zkušeností, postupů a praktik při správě daní.

IOTA

I v roce 2011 se česká daňová správa intenzivně věnovala plnění závazků a povinností, které vyplývají z jejího členství v „Evropské organizaci daňových správ (IOTA)“.

Šlo zejména o využití možnosti účasti pracovníků české daňové správy na akcích pořádaných IOTA. V roce 2011 se zúčastnilo celkem 30 zástupců české daňové správy odborných seminářů realizovaných v rámci pracovního programu IOTA, což je o 20 % více než-li v předchozím roce.

Dále si česká daňová správa zachovala aktivitu i v oblasti publikační činnosti. Přispívala jak do interního časopisu IOTA, který je znám pod názvem „Tax Tribune“, tak své příspěvky publikovala na webových stránkách IOTA.

Své zkušenosti v oblasti činnosti daňové správy také zúročila i při zodpovídání řady odborných dotazů, které v průběhu roku 2011 přicházely prostřednictvím „Poradní komise IOTA“.

CIAT

Rok 2011 představoval pro českou daňovou správu ve vztahu k „Americké organizaci daňových správ (CIAT)“ obdobné plnění pracovních povinností, které má i k IOTA.

Jednalo se zejména o plnění administrativních záležitostí, které vycházejí z členství v této organizaci, ale také i zpracovávání odborných odpovědí na dotazy, které přicházejí ze sekretariátu této organizace. Mimo to se česká daňová správa aktivně podílela na programu Technické konference CIAT, kde v roli moderátora řídila odbornou část programu na téma posílení služeb poplatníkům při výběru daní. Kontakty v rámci této spolupráce v počátku členství přinesly snadnější postup zejména při vyjednávání v oblasti zamezení dvojímu zdanění a využití některých bezplatných služeb. Vzhledem k počtu uzavřených smluv o zamezení dvojímu zdanění se podstatně snížila důležitost a nutnost udržovat těsné vztahy s daňovými správami sdruženými v rámci CIAT.

V. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ A SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM

a) Péče o vztahy s veřejností

Informace pro daňovou veřejnost

Hlavním informačním zdrojem, který může široká daňová veřejnost využít k nalezení veškerých informací souvisejících s činností české daňové správy způsobem umožňujícím dálkový přístup, jsou její internetové stránky - <http://cds.mfer.cz>. Stejně jako v předchozích letech, tak i v roce 2011, bylo naší prioritou pokračovat ve zlepšování kvality, rozsahu, aktuálnosti a dohledatelnosti zveřejňovaných informací.

Právě na internetových stránkách české daňové správy byla již v roce 2010 v rámci klientského přístupu zpřístupněna služba, kterou může široká veřejnost i nadále využívat k tomu, aby jejím prostřednictvím anonymně sdělila svůj názor na naši činnost. Na skutečnost, že tato služba neslouží k podání stížností nebo podnětů k zahájení daňového řízení, byla veřejnost předem upozorněna.

Dalším důležitým zdrojem informací jsou úřední desky územních finančních orgánů. Ty jsou umístěné v jejich sídlech nebo úřadovnách a každý orgán zde pro veřejnost zveřejňuje základní a důležité informace o své činnosti. Tímto způsobem pak mohou všichni, kdo nemají k dispozici internet, získat potřebné informace.

Již tradičně je důležitým zdrojem informací pro veřejnost osobní kontakt se správcem daně, a to jak v úředních hodinách, tak i mimo ně. V době podávání daňových příznání k dani z příjmů byly již tradičně úřední hodiny rozšířeny.

Nepostradatelnou roli v informování veřejnosti má zodpovídání písemných a ústních dotazů. Generální finanční ředitelství písemně zodpovědělo celkem na 1 876 položených odborných dotazů.

V souvislosti s novými pravidly pro uplatňování daně z přidané hodnoty při poskytování stavebních a montážních prací - tzv. režimu přenesení daňové povinnosti, byla v roce 2011 veřejnosti dána možnost využít speciální e-mailovou adresu zveřejněnou na internetových stránkách české daňové správy, kde měla daňová veřejnost možnost žádat o informace k této problematice. Na opakující se dotazy byly zpracovány obecné odpovědi, které byly pro širší informovanost a sjednocení postupů zveřejněny na internetových stránkách, dotazy vztahující se ke konkrétnímu specifickému problému byly zodpovídány individuálně. Písemně bylo

ve vztahu k této problematice zodpovězeno celkem 353 dotazů.

Dotazy v průběhu roku 2011 kladli i zástupci médií, kterým bylo poskytnuto 216 písemných odpovědí. Neméně důležitou skupinou tazatelů byli studenti vysokých škol, kteří údaje poskytnuté českou daňovou správou využili ve svých diplomových či bakalářských pracích. Studentům vysokých škol bylo v roce 2011 zodpovězeno 55 dotazů.

I v loňském roce naši odborníci, díky přetrvávajícímu zájmu ze strany daňové veřejnosti, vyjízďeli v rámci informační kampaně k podávání daňového přiznání k dani z příjmů za zdaňovací období 2010 do vybraných měst a obcí, které projevíly o tuto službu zájem, aby na kontaktních místech usnadnili daňové veřejnosti podání přiznání, zejména k dani z příjmů fyzických osob.

Součástí informační kampaně bylo i celoplošné pořádání bezplatných seminářů pro veřejnost, které mělo za cíl podpořit elektronickou komunikaci s daňovou správou.

V rámci pozitivní prezentace přístupu české daňové správy k veřejnosti, zvláště k mladé generaci, uspořádaly finanční úřady několik dnů otevřených dveří, kde se studenti středních škol dozvěděli základní informace z daňové oblasti a mohli se „na vlastní oči“ přesvědčit o výhodnosti dobrovolného plnění daňových povinností.

Ocenění právnických osob

Tradičně, v roce 2011 již po deváté, uspořádalo Ministerstvo financí slavnostní vyhlášení právnických osob, které největší měrou přispěly do státního rozpočtu na dani z příjmů právnických osob. Akce se konala v reprezentačních prostorách Břevnovského kláštera dne 12. května.

Symbolické ocenění a poděkování za příkladné plnění daňových povinností v roce 2011 převzali zástupci dvaceti právnických osob z rukou ministra financí Miroslava Kalouska a generálního ředitele Generálního finančního ředitelství Jana Knížka.

b) Svobodný přístup k informacím

Územní finanční orgány zveřejňují povinné informace podle ustanovení § 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve svých sídlech a úřadovnách na všeobecně přístupném místě a též způsobem umožňujícím dálkový přístup. O své činnosti v oblasti poskytování informací za předcházející kalendářní rok zveřejňují územní finanční orgány podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím výroční zprávu. Níže uvedená tabulka uvádí souhrnnou informaci za rok 2011. Níže uvedená **Tabulka č. 50** uvádí souhrnnou informaci za rok 2011.

Shrnutí důvodů podaných stížností a způsobů jejich vyřízení:

Neodeslání informace v požadované formě - Stížnosti bylo vyhověno a informace byla poskytnuta v požadované formě.

Neodeslání informace v elektronické podobě - Stížnost byla shledána jako nedůvodná. Ač žadatel požadoval doručit odpověď v elektronické podobě, neměl zpřístupněnu datovou schránku umožňující elektronické doručování. Poskytnuté informace byly doručeny prostřednictvím provozovatele poštovních služeb a zveřejněny na úřední desce FÚ, umožňující dálkový přístup.

Odeslání rozhodnutí o odmítnutí žádosti na nesprávnou adresu - Stížnosti bylo vyhověno.

Nesouhlas s výší stanovené úhrady za poskytnutí informací - Stížnost byla shledána jako

nedůvodná a výše úhrady byla potvrzena.

Nevyřízení žádosti ve stanovené lhůtě

- Stížnost byla shledána jako nedůvodná. Žádost o poskytnutí informací byla vyřízena v termínu, avšak žadatel si listovní zásilku v dané lhůtě nepřevzal.
- Stížnost byla zamítnuta jako právně nepřipustná, jelikož byla podána po uplynutí zákonné lhůty.
- Rozhodnutí o odmítnutí žádosti bylo vydáno v zákonné lhůtě, avšak odesláno na adresu bývalého sídla žadatele. Stížnosti bylo vyhověno a rozhodnutí o odmítnutí žádosti bylo zasláno na platnou adresu žadatele.

Odpověď na žádost o informaci nebyla zveřejněna - Stížnost byla shledána jako nedůvodná, informace byla zveřejněna v zákonné lhůtě.

Žadatel nesouhlasil s odložením žádosti - Stížnost byla postoupena nadřízenému orgánu, který potvrdil rozhodnutí povinného subjektu.

Tabulka č. 50

Poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím za rok 2011				
Počet	FÚ	FŘ	GFŘ	CELKEM
podaných žádostí o informaci	283	26	25	334
odložených žádostí o informaci	58	8	1	67
vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	17	3	4	24
vydaných rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti	156	-	3	159
podaných odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí	14	2	1	17
podaných odvolání proti rozhodnutí o částečném odmítnutí	14	3	-	17
opisů podstatných částí rozsudku soude ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace	1	2	-	3
počet stížností podaných podle ust. § 16a	28	2	4	34

Opisy podstatných částí rozsudku soudu:

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 10 Af 35/2011-34 z 24. 6. 2011

Poskytnutí informace může povinný subjekt omezit dle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, jestliže se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům povinného subjektu. Zápisy z porad zachycují pouze názory zúčastněných pracovníků na výklad sporných ustanovení a jejich aplikaci na určité skutečnosti, které nejsou závazné, ale jsou pouze doporučené. Soud proto uzavřel, že postup žalovaného dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, dle něhož povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, byl správný, jestliže obsahem požadovaných informací jsou názory na aplikaci předpisů o DPH.

Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 s.r.s. zamítl.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 107/2011-70 ze dne 19. 10. 2011:

Rozsudek Krajského soudu v ČB č.j. 10 As 35/2011 - 34 ze dne 24. 6. 2011 se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že vyluka práva na informace obsažená v § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím se týká pouze názorů povinného subjektu, které dosud nebyly formálně zaujaty.

Rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 9 Ca 363/2008 - 52-61 ze dne 15. 6. 2011:

Povinný subjekt nebyl povinen na žádost o poskytnutí informací poskytnout názory diskutované na poradách metodiků ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím.

V souvislosti se soudním řízením v oblasti poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím nebyly v roce 2011 vynaloženy žádné výdaje.

Další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím je možno nalézt na internetových stránkách české daňové správy <http://cds.mfer.cz>.

VI. INFORMATIKA

a) Automatizovaný daňový informační systém (ADIS)

Automatizovaný daňový informační systém (ADIS) je aplikačně technickou podporou daňové správy s celorepublikovou působností včetně jednotné technické infrastruktury.

Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro zpracování daňových přiznání jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů nezbytné systémové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu české daňové správy a podpory služeb Daňového portálu. V oblasti správy daní zajišťuje i mezinárodní výměnu informací v rámci EU i OECD. Každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují.

Zásadní vliv na rozvoj systému v roce 2011 měl **DŘ**. Již od roku 2010 probíhaly analýzy jednotlivých ustanovení tohoto zákona, které byla postupně v roce 2011 implementovány do všech daňových procesů.

V oblasti **obecné správy daní** byly realizovány:

- Změny v souvislosti s účinností **DŘ**, zejména pořadí úhrady daně podle § 152 DŘ, převádění přeplatku, posečkání daně a upuštění od předepsání úroku z posečkání, potvrzení o stavu osobního daňového účtu (ODÚ), vztah k insolvenčnímu řízení a další.
- Zpracování nového § 109 a § 109a ZDPH ručení za nezaplacenou daň.
- Úpravy pro Specializovaný finanční úřad, které vycházejí z nové organizační struktury úřadu.

V oblasti **obecné správy daní - vymáhání** byly zpracovány:

- Zásadní změny, které přinesl **DŘ**, zejména § 178 odst. 3, kdy se nařízená daňová exekuce zvyšuje o úrok z prodlení, zajištění úhrady na dosud nestanovenou nebo nesplatnou daň, ručení a lhůty pro placení daně podle § 160 DŘ.
- Zákon č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek na základě Prováděcího nařízení komise (EU) č. 1189/2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice Rady 2010/24/EU o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření.

V oblasti **obecná správa - kontroly** bylo realizováno:

- Evidence Výzvy k zahájení daňové kontroly.
- Aplikace změn DŘ do všech úloh v oblasti obecné správy daní - kontroly.

V oblasti **obecná správa - konkursy** bylo realizováno:

- Právomocné pohledávky podle § 243 odst. 2 DŘ.

V oblasti **evidence daní a převody** bylo realizováno:

- Aplikace změn DŘ, zejména dobrovolné úhrady nedoplatků po vyrozumění dle § 153/3.
- Úhrada daně příjemcem plnění podle § 109a ZDPH.
- Úpravy pro SFÚ.
- Úpravy zpracování převodů pro rok 2012.
- Tvorba inventurních sestav pro úroveň GFŘ a FÚ.

V oblasti **daně z přidané hodnoty** byly realizovány dosud nezpracované změny plynoucí z DŘ, který nabyl účinnosti 1. 1. 2011, jednalo se zejména o:

- Bylo upraveno paragrafové a textové znění písemností podle DŘ, zapracována pokuta za opožděné tvrzení daně podle §250 DŘ, sjednotilo se zpracování opravných prostředků, tak aby byly shodné s příjmovými daněmi, včetně dopracování na stejnou úroveň.
- Změny aplikační oblasti, které byly vyvolány novelou ZDPH č. 47/2011 Sb. účinnou od 1. 4. 2011.
- Úloha na zpracování novým zněním §92a - §92e ZDPH, ze které vznikla povinnost vést a podávat Výpis z evidence a jeho zpracování do úlohy ADIS.
- Úprava důvodů pro zrušení registrace DPH.

V **daňových úlohách** byly zapracovány dopady DŘ a novel jednotlivých daňových zákonů, zejména:

- Zpracování v oblasti daně z příjmů ze závislé činnosti a vybírané srážkou - změna z daně předepisované na daň vyměřovanou a s tím spojených nových funkcí, zpracování nové funkce - výzva k podání dodatečných daňových příznání daně silniční, vazby k insolvenčnímu řízení a pokuty za opožděné tvrzení daně.
- Každoroční implementace změn plynoucích z novel daňových zákonů pro zdaňovací období započaté v roce 2010 spojených s následnou úpravou daňových příznání, vstupních i výstupních tiskopisů, výpočetních a kontrolních algoritmů (novely § 15 ZDP - Evidence listin k odčitatelné položce; novely § 23 ZDP - Evidence příznaku).
- Automatizace zjištěné daňové povinnosti z kontroly za zdaňovací období, na nějž nebylo podáno daňové příznání.
- Úprava zápisu vozidel na elektrický pohon do II. oddílu daňového příznání daně silniční.
- Rozšíření množiny informací z daňového příznání DPFO předávaných ČSÚ.

V oblasti **daně z nemovitosti a daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí**

- se pokračovalo v realizaci změn, které s sebou přináší platnost DŘ, mimo jiné i centrální zpřístupnění hromadných předpisných seznamů.
- Bylo započato s analýzou nutných změn ve vazbě na zákon o Finanční správě České republiky.

Do aplikace **sběru dat pro sledování cen nemovitostí** byla implementována novela vyhlášky o oceňování majetku.

V oblasti **interních registrů subjektů ADIS** na základě zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, a Nařízení vlády č. 161/2011 Sb., o stanovení harmonogramu a tech. způsobu provedení opatření podle § 64 až 69 zákona o základních registrech byla zapracována analýza připojení IS ADIS na IS základních registrů.

V oblasti **změny místní příslušnosti**:

- Z důvodů přenášení stále více objemných dat v rámci změny místní příslušnosti (dále „ZMP“) daňových subjektů byla provedena optimalizace přenosu dat ZMP. Ta přinesla zmenšení časové náročnosti manipulace s daty ZMP.

- Pro lepší přehlednost a kontrolu stavu průběhu ZMP byl vytvořen modul pro sledování ZMP. V rámci tohoto modulu jsou testovány i daňové subjekty - možní adepti pro stěhování na/z SFÚ.

V oblasti evidence písemností ADIS:

- Pokračovaly práce na zavedení elektronického spisu, které byly v roce 2009 pozastaveny z důvodu prací na komunikaci s informačním systémem datových schránek (ISDS) a roce 2010 obnoveny.
- V rámci klientského přístupu daňové správy k daňovým subjektům byla aplikace pro elektronické podání písemností (EPO) rozšířena o nové elektronické formuláře pro podání přihlášek k registraci.

V rámci **mezinárodní výměny informací v oblasti DPH** v roce 2011 pokračovaly činnosti:

- Související se změnami **Systému VIES** (VAT information exchange system = systém pro výměnu informací mezi členskými státy EU v oblasti DPH), který poskytuje správcům daně na FÚ podporu v oblasti kontrolní činnosti při správě DPH; kde bylo přistoupeno k novému způsobu zpracování nesrovnalostí mezi daňovým podáním DPH podaným v tuzemsku a informacemi o pořízeném zboží a službách ze zahraničí.
- **V rámci Systému VAT Refund** (vracení DPH plátcům v jiných členských zemích) došlo k odstranění nejasností, které provázely uvedení systému do provozu.

Prostřednictvím daňového portálu komunikuje sedm bank (KB, ING Bank, The Royal Bank of Scotland, Česká spořitelna, Unicredit Bank, Oberbank, Citibank).

S účinností DŘ byly zpracovány úpravy úloh:

- Statistické přehledy za FÚ - vyvolané přechodem ze ZSDP na DŘ (odvolání, prominutí, posečkání, odpisy, sankce z činnosti územních finančních orgánů, úprava statistiky vymáhání),
- Audit FÚ,
- Zpracování terminologických změn v důsledku DŘ do statistických sestav.

V roce 2011 byla uzavřena nová dohoda s ČSÚ o rozšíření předávaných dat z DPH, VIES, DPPO a DPFO. Smlouva o vzájemném poskytování dat a služeb se Státním zemědělským intervenčním fondem.

V oblasti **Systémových prací** došlo k:

- Povýšení hardware pro ADIS EPO v lokalitě Lazarská a Voctářova.
- K přechodu na vyšší verzi databázového systému Informix na ÚFO (11.50.FC8XE, 11.50.UC8X4).
- Převodu licencí systémového SW (Informix, Lotus Notes) z MF na GFŘ.
- Přípravě smluvního zajištění standardní údržby a podpory systémového SW (Informix, TSM).
- Zajištění systémového prostředí pro testování a provoz aplikace ADIS na SFÚ; testování systémových částí aplikace.

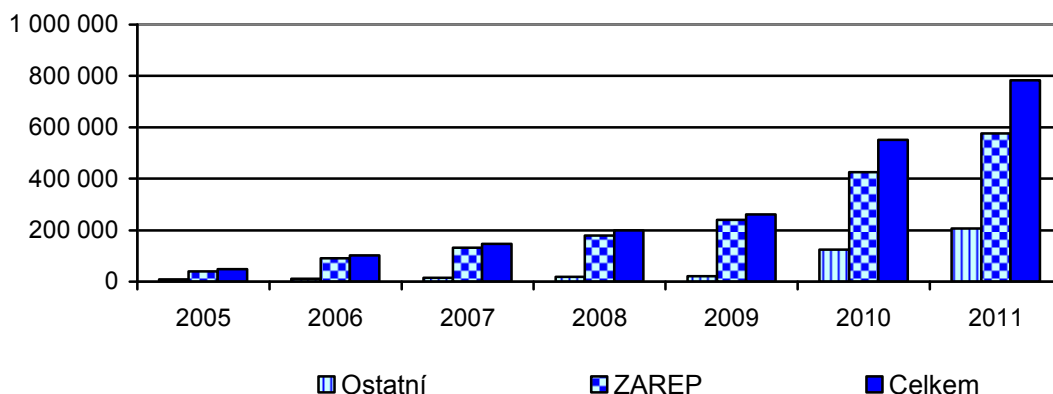
V roce 2011 proběhla **obnova serverů** pro aplikaci ADIS. Jednalo se o nahrazení výkonnostně nevyhovujících serverů na vybraných lokalitách pořízených v letech 2003 a 2004. Při obnově serverů byly brány v úvahu organizační změny (vznik GFŘ) i předpokládané legislativní změny (Zákon o Finanční správě a JIM). Z těchto důvodů byly pořízeny servery podporující virtuální technologie, které byly umístěny na současných finančních ředitelstvích. Tímto krokem byly vytvořeny základní podmínky efektivní správy těchto technologií i pro budoucí centralizaci datové základny.

Tabulka č. 51

Počty elektronických podání		2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10
Daň z nemovitostí	1)	1 264	1 813	2 308	3 251	3 869	119
	2)	1 621	2 332	2 001	4 604	8 471	184
	3)	2 885	4 145	4 309	7 855	1 2340	157
Daň z přidané hodnoty	1)	77 342	102 777	134 256	202 280	248 864	123
	2)	7 010	7 777	10 673	20 017	38 075	190
	3)	84 352	110 554	144 929	222 297	286 939	129
Souhrnné hlášení VIES	1)	4 615	6 224	8 246	94 949	107 758	113
	2)	456	498	714	88 644	114 794	130
	3)	5 071	6 722	8 960	183 593	222 552	121
Daň silniční	1)	7 577	10 123	12 561	15 782	22 022	140
	2)	1 459	1 634	1 690	2 300	4 731	206
	3)	9 036	11 757	14 251	18 082	26 753	148
Daň z příjmů FO	1)	5 573	8 217	10 454	12 516	14 662	117
	2)	3 619	5 628	4 858	6 321	8 645	137
	3)	9 192	13 845	15 312	18 837	23 307	124
Daň z příjmů PO	1)	4 670	6 674	9 314	12 427	15 816	127
	2)	411	554	716	1 051	1 859	177
	3)	5 081	7 228	10 030	13 478	17 675	131
Obecná podání	1)=3)	17 196	24 561	34 200	34 647	32 376	93
Hlášení platebního zprostředkovatele	1)	134	133	106	81	79	98
	2)	123	59	58	33	37	112
	3)	257	192	164	114	116	102
Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	1)	2 736	4 188	5 755	8 831	16 038	182
	2)	387	530	536	1 037	6 954	671
	3)	3 123	4 718	6 291	9 868	22 992	233
Daňová informační schránka	1)=3)	5 625	6 110	7 034	6 098	6 637	109
Daňový portál - služby	1)=3)	5 225	6 148	7 131	6 845	7 066	103
Podání státních orgánů a bank	1)=3)	-	2 740	9 139	13 287	9 467	71
Žádost o přístup do aplikace pro vracení daně v rámci EÚ	1)=3)	-	-	12	5 518	3 530	64
Daň vybíraná srážkou	1)	-	-	1	6 200	11 804	190
	2)	-	-	-	755	3 662	485
	3)	-	-	1	6 955	15 466	222
Žádost dle § 35d ZDP	1)	-	-	-	2 486	6 762	272
	2)	-	-	-	208	350	168
	3)	-	-	-	2 694	7 112	264
Výpis z evidence pro daňové účely podle § 92a ZDPH	1)	-	-	-	-	18 501	-
	2)	-	-	-	-	19 512	-
	3)	-	-	-	-	38 013	-
Přihlášky k registraci	1)	-	-	-	-	652	-
	2)	-	-	-	-	254	-
	3)	-	-	-	-	906	-
CELKEM	1)	132 115	179 880	240 718	425 468	576 113	135
	2)	15 154	19 082	21 331	125 053	207 344	128
	3)	147 269	198 962	262 049	550 521	783 457	133

1) ZAREP - podání se zaručeným elektronickým podpisem, 2) Ostatní - elektronické podání bez zaručeného elektronického podpisu, 3) Celkem

Graf č. 3
Počty elektronických podání

V rámci klientského přístupu daňové správy k daňovým subjektům každoročně dochází k úpravám a rozvoji aplikací **pro elektronické podání písemností (EPO)**. Tato aplikace prošla v roce 2011 dalšími úpravami směřujícími ke zvyšování uživatelského komfortu a to zejména přechodem elektronického formuláře daně z nemovitostí na novou technologii aplikace EPO, která snižuje nároky na konfiguraci PC uživatele a umožňuje vyplnění formulářů v alternativních prohlížečích.

Z **Tabulky č. 51** a **Grafu č. 3** vyplývá meziroční nárůst elektronických podání. Celkově bylo v roce 2011 podáno o 33 % více elektronických podání.

Nově byly zveřejněny **EPO formuláře**, které jsou již realizovány v serverové technologii a nesou označení „EPO2“:

- Výpis z evidence pro daňové účely podle § 92a ZDPH (DPHEVD),
- Přihláška k registraci/Oznámení změny reg. údajů pro fyzické osoby (IRSRFO),
- Přihláška k registraci/Oznámení změny reg. údajů pro právnické osoby (IRSRPO),
- Přihláška k registraci/Oznámení změny reg. údajů pro plátcovy pokladny (IRSRPP),
- Přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty (IRSRPH).

Současně se zveřejněním formulářů byly na Daňovém portálu zveřejněny i nové struktury XML souborů, včetně schéma XSD.

Další vývoj automatizovaného daňového informačního systému se zaměří zejména na následující oblasti:

- Úpravy systému vyplývající ze změn legislativy;
- Rozvoj a úprava systému ve vazbě na zákon o Finanční správě České republiky;
- Napojení IS ADIS na základní registry (Zákon o základních registrech);
- Zapracování novely zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a podobných hrách;
- Úprava účetních výkazů podle vyhlášky č. 383/2009 Sb., a vyhlášky č. 410/2009 Sb. o účetních záznamech a účetnictví;
- Analýzy a řešení II. pilíře důchodové reformy (opt out);
- Zapracování novel daňových zákonů.

b) Automatizovaný vnitřní informační systém (AVIS^{ME})

Informační systém AVIS^{ME} je vyvíjen na základě potřeb ministerstva financí, generálního finančního ředitelství a generálního ředitelství cel. Skládá se z modulů, které lze rozdělit do pěti

oblastí:

- Obslužné moduly - Globální číselníky, Registr zaměstnanců, Generátor sestav, Hot-line, Hotfixátor
- Účetní moduly - Účetnictví a výkaznictví, Pokladna, Fakturace, Smlouvy a objednávky, Styk s bankou
- Rozpočtové moduly - Rozpočet, Investice, Obchodní případ, ISPROFIN
- Majetkové moduly - Evidence majetku, Účetní sklady
- Nadstavbové moduly - Servis, Spisová služba, Datové schránky

Na začátku roku 2011 byl informační systém centralizován do jedné databáze. Přineslo to jednodušší správu systému a také bylo možné, díky sjednocení postupů na jednotlivých pracovištích, optimalizovat vývoj nových částí systému.

Během roku 2011 byly zapracovány požadavky, které vyplynuly z potřeb uživatelů - šlo hlavně o požadavky, které se vyskytly díky nové třívrstvé struktuře pracovišť v jedné databázi (generální finanční ředitelství - finanční ředitelství - finanční úřad).

Systém byl také upravován z důvodů změn legislativy. Byly zapracovány změny, které umožní systému komunikovat s integrovaným systémem státní poklady. Byly zapracovány druhy pohybů analytického členění a také změny k možnosti odpisování. V modulu rozpočet došlo k úpravám, aby byl systém připraven na vznik center služeb.

AVIS^{ME} představuje komplexní řešení problematiky vnitřního informačního systému organizační složky státu a účetní jednotky. Hlavních cílů projektu AVIS^{ME}, které byly stanoveny pro rok 2011, se podařilo dosáhnout.

c) Systém VEMA

Informační systém Vema je pro daňovou správu komplexním systémem pro podporu řízení lidských zdrojů, zpracování mezd, práce zaměstnanců personálních útvarů na generálním finančním ředitelství a finančních ředitelstvích, správu vzdělávání zaměstnanců, včetně řízení vzdělávacích zařízení, systemizaci pracovních míst podle legislativních požadavků a vrcholové řízení lidských zdrojů daňové správy na generálním finančním ředitelství. Na některých pracovištích je využíván systém pro docházkovou evidenci.

Během roku 2011 došlo k centralizaci systému do jedné databáze. Byly centralizovány všechny agendy, vyjma modulu vzdělávání, kde stále zůstávají dvě lokální databáze vzdělávacích zařízení, a modulu docházky, který kromě generálního finančního ředitelství využívají tři finanční ředitelství. Také byla zatím zachována resortní databáze s personálními údaji.

Nad centrální databází byl spuštěn jednotný intranetový portál přístupný pro všechny zaměstnance, na kterém naleznou potřebné personální informace o sobě popř. o svých podřízených.

d) Ostatní informační systémy

V roce 2011 byl zabezpečován vývoj, rozvoj a provoz webových aplikací GFŘ včetně Internetových a Intranetových stránek, Redakčního systému na platformě CMS RedDot a celá řada dalších webových aplikací. Dále byl smluvně zajišťován vývoj a technická podpora pro vnitřní informační systémy GFŘ.

Jde zejména o výukový systém TaxTest, fulltext-hypertextovou knihovnu Konzultant, SW IDEA pro kontrolu účetnictví, NEM3000 pro kontrolu oceňování, CEDR II a III pro evidenci dotací, SMS komunikaci s daňovými poplatníky, analyticko-monitorovací SW AVMRS, přístup do evropských databází AMADEUS a mnoho dalších drobných specializovaných aplikací.

Většina informačních systémů je přístupná všem pracovníkům daňové správy, některé informační systémy využívají i na MF a GŘC.

IS TaxTest je prostřednictvím Internetu ČDS přístupný široké veřejnosti, stejně jako možnost využívat inteligentní daňové formuláře.

VII. PERSONALISTIKA A VZDĚLÁVÁNÍ

Dnem 20. 12. 2011 nabyl platnosti zákon č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, který předpokládá vytvoření jednoho inkasního místa pro daně, clo a veřejnoprávní pojistné na bázi orgánů daňové správy. Po stránce institucionální by měl být JIM vytvořen na bázi orgánů dnešní daňové správy, kam by měly být převedeny kompetence k výběru pojistného na sociální a zdravotní pojištění z České správy sociálního zabezpečení, resp. zdravotních pojišťoven na JIM (stávající výdajové kompetence ČSSZ a zdravotních pojišťoven by jim měly zůstat zachovány).

Jako příprava na výše uvedené změny v souvislosti s Projektem JIM byl schválen zákon č. 199/2010 Sb., kterým se mimo jiné novelizoval zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl dne 1. 1. 2011 účinnosti. Tímto dnem byla zřízena soustava územních finančních orgánů a v jejím rámci bylo zřízeno Generální finanční ředitelství, 8 finančních ředitelství a 199 finančních úřadů. Generální finanční ředitelství se stalo účetní jednotkou. Pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví a pracovněprávních vztahů mají finanční ředitelství a finanční úřady postavení vnitřních organizačních jednotek Generálního finančního ředitelství. Stávající skupina 051 MF - Ústřední finanční a daňové ředitelství byla k 1. 1. 2011 vyčleněna z Ministerstva financí a stala se základní součástí Generálního finančního ředitelství.

Touto změnou se mimo jiné stali zaměstnanci všech územních finančních orgánů zaměstnanci Generálního finančního ředitelství, neboť dle přechodných ustanovení čl. VI. odst. 5 a 6 zákona č. 199/2010 Sb. přešel výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů zaměstnanců ve finančních ředitelstvích ke dni 1. 1. 2011 na Generální finanční ředitelství. Zároveň přešel výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů zaměstnanců Ministerstva financí ke dni 1. 1. 2011 na Generální finanční ředitelství, pokud se tyto zaměstnanci podíleli na výkonu působnosti Ministerstva financí podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění účinném do dne 31. 12. 2010, které přešly ke dni 1. 1. 2011 na Generální finanční ředitelství.

K zabezpečení nezbytných činností GFR nejen v personální oblasti a ke sjednocení postupů v rámci ÚFO bylo nutné v průběhu roku 2011 vydat množství vnitřních předpisů (organizační řád, pracovní řád, ...) a formulářů.

a) Stav zaměstnanců

Schválený počet systemizovaných zaměstnanců územních finančních orgánů k 1. 1. 2011 byl ve výši **15 268** (v roce 2010 15 598). K 1. 4. 2011 došlo **ke snížení** počtu systemizovaných

míst na FŘ a na FÚ v jejich působnosti, aby bylo možné vytvořit rezervu pro další restrukturalizaci struktury územních finančních orgánů. Od 1.10.2011 byl vytvořen na Generálním finančním ředitelství Samostatný odbor specializované kontroly, jehož úkolem byla příprava vzniku Specializovaného finančního úřadu k 1. 1. 2012 na základě ust. § 9a) zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění p. p., který se vznikem Specializovaného finančního úřadu ke dni 31. 12. 2011 zanikl.

Rezerva systemizovaných míst byla vytvořena pro vznik Specializovaného finančního úřadu k 1. 1. 2012, budoucí orgány Finanční správy k 1. 1. 2013 a pro přípravu na vznik Jednotného inkasního místa ve smyslu zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednotného inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů k 1. 1. 2014.

Schválený počet zaměstnanců stanovený k 31. 12. 2011 na 15 268 zaměstnanců byl ke stejnému datu plněn na **96 %**. K nenaplnění tohoto ukazatele došlo z důvodu nenaplnění výše uvedených rezerv a v souvislosti s přirozenou obměnou zaměstnanců.

Tabulka č. 52

Plnění limitu počtu zaměstnanců ve fyzických osobách	2007	2008	2009	2010	2011
Schválený počet zaměstnanců k 1. 1.	15 861	15 598	15 598	15 598	15 268
Schválený počet zaměstnanců k 31. 12.	-	-	-	15 117	15 268
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.	15 575	15 408	15 391	14 744	14 662
Podíl plnění (%)	98,1	98,8	98,7	97,5	96,0

Struktura zaměstnanců územních finančních orgánů v roce 2011 posuzovaná podle různých hledisek je uvedena v **Tabulkách č. 53 až 55**.

Tabulka č. 53

Základní přehled	Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2011	14 662	100,0
a) z hlediska organizačních složek:		
zaměstnanci řídicí složky Generálního finančního ředitelství	468	3,2
zaměstnanci řídicí složky finančních ředitelství	1 162	7,9
zaměstnanci finančních úřadů	13 032	88,9
b) podíl odborných zaměstnanců	14 532	99,1
c) podíl žen	11 525	78,6
d) podíl zaměstnanců s VŠ vzděláním	5 765	39,3

Tabulka č. 54

Rozdělení zaměstnanců podle věku		Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2011		14 662	100,0
z toho	do 30 let	1 030	7,0
	od 31 do 40 let	3 211	21,9
	od 41 do 50 let	4 965	33,8
	nad 50 let	5 456	37,2

Tabulka č. 55

Přehled odborných zaměstnanců podle délky trvání pracovního poměru		Počet	Podíl (%)
Odborní zaměstnanci v pracovním poměru k 31. 12. 2011		14 662	100,0
z toho v pracovním poměru	více než 5 let	12 046	82,2
	od 1 roku do 5 let	1 957	13,3
	do 1 roku	659	4,5

Průměrný věk zaměstnanců ÚFO v roce 2011 dosáhl výše **46,16 roků**. Z dlouhodobého pohledu má tento ukazatel velmi nepříznivý trend a trvale se zvyšuje. Za zvlášť alarmující je možné označit stále se snižující počet zaměstnanců ve věku do 30 let a ve věku od 31 do 40 let a naopak trvale narůstající počet zaměstnanců ve věku od 41 do 50 let a nad 50 let.

b) Obměna zaměstnanců

V roce 2011 bylo do pracovního poměru **přijato 998** zaměstnanců (6,8 %), tj. o 371 zaměstnanců více než v roce 2010 (4,3 %). Pracovní poměr byl **ukončen s 1 285** zaměstnanci (8,8 %), tj. o 40 více než v roce 2010 (8,1 %).

Vývoj míry fluktuace (tj. podíl neplánovaných odchodů ke stavu zaměstnanců) dosáhl v roce 2011 4,6 % (v roce 2010 3,7 %).

Tabulka č. 56

Počet nových a ukončených pracovních poměrů		2007	2008	2009	2010	2011
Počet zaměstnanců ke konci sled. období = evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.		15 575	15 408	15 391	14 744	14 662
Nově uzavřené pracovní poměry		1 173	1 278	1 237	627	998
Ukončené pracovní poměry		1 220	1 389	1 245	1 278	1 285
z toho	Neplánované odchody	522	616	425	543	669
	Ostatní odchody	698	773	820	735	616
Míra fluktuace (%)		4,1	4,9	2,8	3,7	4,6

c) Odměňování zaměstnanců

Vzhledem k omezenému rozpočtu prostředků na mzdy (snížení o 10 % proti roku 2010) muselo GFŘ přistoupit ke snížení platu zaměstnanců ÚFO o tři platové stupně, resp. od 1. 4. 2011 o 2 platové stupně, a následně od 1. listopadu 2011 již mají všichni zaměstnanci ÚFO stanoven plat pouze o jeden platový stupeň nižší, než který by jim náležel před novelizací nařízení vlády č. 564/2006 Sb. nařízením vlády č. 381/2010 Sb. Díky tomu bylo zabráněno dalšímu prohlubujícímu se propadu platů zaměstnanců ÚFO vůči ostatním zaměstnancům státní správy. Kromě snížení platů prostřednictvím platových stupňů došlo také k zastavení platového postupu v závislosti na praxi. I přesto zůstaly tarifní platy sníženy o jeden platový stupeň (snížení o tři platové stupně znamenalo propad o 10,3 % z průměrného tarifního platu 20 804 Kč k 1. 1. 2011 na úroveň 18 654 Kč, snížení o dva platové stupně znamenalo propad o 7,2 % na úroveň 19 307 Kč, ale i snížení o jeden platový stupeň stále znamená propad o 3,8 % proti 1. 1. 2011 na úrovni 20 024 Kč, což je i tak pod průměrem zaměstnanců státní správy). V rámci připravované koncepce Projektu JIM je srovnání platových podmínek zaměstnanců ÚFO, ČSSZ

a zdravotních pojišťoven nezbytným předpokladem, což vyplývá ze závěrů jednání Světové banky a ze Studie proveditelnosti Projektu JIM, prováděné společností Deloitte.

V roce 2011 bylo také nezbytné urychleně optimalizovat a sjednotit pravidla pro poskytování jednotlivých složek platu u zaměstnanců Generálního finančního ředitelství (platová politika jednotlivých FŘ do konce roku 2010 byla sice metodicky usměrňována z úrovně ÚFDŘ, nicméně přístup každého FŘ se i při dodržení zákonných norem mírně odlišoval) a provést v roce 2011 nezbytné úpravy pravidel přiznávání výše zvláštního příplatku, příplatku za vedení a osobního příplatku tak, aby se předešlo diskriminaci zaměstnanců. Tyto změny probíhaly postupně v několika etapách - k 1. 5., k 1. 8. a k 1. 11. 2011.

Vývoj platů ve sledovaném období byl z tohoto důvodu následující:

Tabulka č. 57

Plán, skutečnost a struktura platu	2007	2008	2009	2010	2011
Plánovaná výše průměrného měsíčního platu (Kč)	23 095	24 034	25 159	24 805	23 648
Průměrný měsíční plat (Kč)	23 442	24 376	25 599	25 794	24 601
Přiznaný průměrný tarifní plat (Kč)	19 630	19 801	20 553	20 723	19 259
Podíl přiznaného průměrného tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu (%)	83,7	81,2	80,3	80,3	78,4
Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve veřejné správě a obraně, sociálním zabezpečení *	25 040	26 209	27 045	26 958	26 349

* údaje od roku 2007 v celé časové řadě jsou upraveny dle nového konceptu ČSÚ, dle klasifikace NACE Rev. 2, zdroj: ČSÚ (<http://www.czso.cz/>).

Vzhledem k výše uvedeným opatřením v oblasti odměňování se **podíl tarifního platu** v průměrném měsíčním platu zaměstnance v roce 2011 snížil proti předchozím letům na 78 %, tj. na **19 259 Kč**. Proti roku 2010 se v roce 2011 průměrný tarifní plat výrazně snížil o 1 464 Kč. Je nutné konstatovat, že snížení platu nepříznivě ovlivňuje možnosti zaměstnavatele motivovat zaměstnance ÚFO k pracovnímu výkonu.

V průběhu roku 2011 probíhalo sjednocování tabulek a číselníků v HR VEMA, tak aby mohlo dojít ke sjednocení 9 databází a od listopadu 2011 jsou mzdy všech zaměstnanců ÚFO zpracovávány v jedné databázi.

d) Napadení zaměstnanců

U zaměstnanců územních finančních orgánů dochází jak při výkonu pracovní činnosti, tak v souvislosti s ní, k případům verbálního i fyzického napadení.

Tabulka č. 58 uvádí statisticky zpracovaná data vztahující se k napadení pracovníků územních finančních orgánů v letech 2007 - 2011.

Tabulka č. 58

	2007	2008	2009	2010	2011
Napadení při výkonu zaměstnání	30	34	38	44	45
fyzické napadení	1	7	6	2	4
verbální napadení	29	27	32	42	41
Napadení pro výkon zaměstnání	13	9	12	7	11
fyzické napadení	0	0	1	0	1
verbální napadení	13	9	11	7	10
Ostatní případy*	3	6	7	4	5
fyzické napadení	3	3	1	0	2
verbální napadení	0	3	3	0	2
poškození majetku	0	0	3	4	1
CELKEM	46	49	57	55	61
fyzické napadení	4	10	8	2	7
verbální napadení	42	39	46	49	53
poškození majetku	0	0	3	4	1

* Ostatní případy - případy fyzického i verbálního napadení zaměstnanců ÚFO, u kterých nelze prokázat, že byly vedeny v souvislosti s činností ÚFO.

e) **Vzdělávání zaměstnanců**

Vzdělávání zaměstnanců územních finančních orgánů bylo realizováno v souladu s Pravidly vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech schválených usnesením vlády č. 1542 ze dne 30. 11. 2005 (dále jen „Pravidla“) a se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Na výkonu správy daní a oblastech se správou daní souvisejících je plně závislá valná většina finančních funkcí státu. V tomto smyslu usilují územní finanční orgány o účinnou realizaci daňové povinnosti. K tomuto účelu je potřeba prohloubit odborné znalosti, dovednosti a kompetence zaměstnanců ÚFO propracovaným systémem vzdělávání včetně vazby na evropské standardy. Pro úspěšné nastavení systematického vzdělávání zaměstnanců ÚFO se primárně vycházelo ze vzdělávacích potřeb těchto zaměstnanců. Při dosažení potřebné úrovně a výkonnosti institucí daňové správy, byla uplatňována zásada, že každý úřad v rámci zkvalitňování profesionální úrovně svých zaměstnanců zajišťuje prakticky nepřetržitý vzdělávací proces, a to formou tzv. „učící se organizace“.

V souvislosti s reorganizací daňové správy a vznikem Generálního finančního ředitelství, připadla koordinační, metodická a kontrolní činnost v oblasti vzdělávání zaměstnanců územních finančních orgánů Samostatnému odboru personálnímu - Oddělení vzdělávání. Byl zahájen systém pravidelných pracovních seminářů pro oblast vzdělávání zaměstnanců, jejichž prostřednictvím se zejména projednávají vnitřní předpisy, metodické postupy, pracovní postupy, školí se zaměstnanci finančních ředitelství odpovědní za oblast vzdělávání, řeší se pracovní problémy, poskytují se aktuální informace a rozvíjí se informační systém pro oblast vzdělávání.

Stav vzdělávání za období roku 2011

Vstupní vzdělávání úvodní a vstupní vzdělávání následné probíhalo v souladu s Pravidly.

V oblasti **odborného rozvoje** bylo v rámci systematického vzdělávání dle Pracovní a učební pomůcky **TaxTest** proškoleny za uplynulé období **6 130** zaměstnanců ÚFO

ve vzdělávacích zařízeních Vltava - Smilovice a Přebrada - Pozlovice. V rámci 340 **regionálních akcí** pořádaných jednotlivými finančními ředitelstvími bylo proškoleno **21 625** zaměstnanců.

Manažerské vzdělávání bylo průběžně realizováno na základě potřeby vedoucích zaměstnanců a proškoleny bylo celkem **428** vedoucích zaměstnanců ÚFO.

Jazykové vzdělávání probíhalo v souladu se Systémem jazykové kvalifikace vydané v Pravidlech a podle interních předpisů vydaných jednotlivými finančními ředitelstvími k této problematice.

V daňové správě v rámci všech regionů působilo v roce 2011 celkem 257 lektorů. Jednalo se o lektory interní, kterými jsou zaměstnanci daňové správy - odborníci na konkrétní daňovou problematiku a externí lektori, kterými jsou erudovaní odborníci z vysokých škol, státních institucí nebo soukromého sektoru, jejichž znalostí jsme využívali jak v odborných daňových tématech, tak v oblastech zaměřených zejména na obecné principy práva, psychologie, pedagogiky, řízení, finančnictví aj., počet lektorů daňové správy v letech 2007 až 2011 je uveden v **Tabulce č. 59**.

Tabulka č. 59

Počet lektorů DS	2007	2008	2009	2010	2011
Interní lektori*	221	203	212	233	212
Externí lektori	50	45	40	38	45
CELKEM	271	248	252	271	257

* včetně dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti

V roce 2011 se podařilo získat pro zaměstnance ÚFO finanční prostředky **Světové banky** pro zajištění kurzů - „**Technická asistence v oblasti finančního výkaznictví**“ (Financial Reporting Technical Assistance Project), financovaný z grantu Programu švýcarsko - české spolupráce. Uvedenými vzdělávacími akcemi se v uplynulém období proškolilo celkem **20** zaměstnanců ÚFO v časové dotaci 64 hodin. Tento vzdělávací program bude pokračovat i v roce 2012 tak, aby byla naplněna celková časová dotace projektu - 282 hodin. Plánuje se proškolit dalších 80 zaměstnanců.

V roce 2011 byl realizován projekt **Zvyšování počítačové gramotnosti zaměstnanců správních úřadů (ECDL)**, který je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR. Vysílající úřad se na financování nepodílel. ECDL je mezinárodní koncept testování počítačové gramotnosti, který je používán nejen v rámci států EU, ale i mnoha dalších zemí světa. ECDL Certifikát je v rámci států Evropské unie doporučen a používán jako standard základní počítačové vzdělanosti. Tento certifikát deklaruje, že jeho držitel úspěšně absolvoval mezinárodní testy a aktivně zvládá základní praktické dovednosti pro všestrannou a efektivní práci s počítačem. Je určen pro běžné uživatele, u kterých se nepředpokládá předchozí hlubší vzdělání ani znalosti z oblasti počítačové techniky. K 31. 12. 2011 bylo do projektu přihlášeno **353** zaměstnanců ÚFO, doposud bylo úspěšně otestováno **129** zaměstnanců ÚFO. Celkové náklady z prostředků Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost činily cca **3 353 tis. Kč**. Uvedený projekt bude dále pokračovat i v roce 2012.

Dalším projektem hrazeným z ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost byla **Příprava projektových manažerů státní správy na certifikaci podle IPMA stupně "D"** (International Project Management Association). Profese projektového manažera vyžaduje celou řadu znalostí a dovedností. Projektovým manažerům, kteří chtějí úroveň svých znalostí a dovedností potvrdit, jsou určeny certifikační zkoušky, které průřezově ověřují znalosti kandidátů. K 31. 12. 2011 bylo do projektu přihlášeno **22** zaměstnanců ÚFO, doposud

bylo úspěšně otestováno 5 zaměstnanců ÚFO, ostatní účastníci očekávají výsledky testování začátkem roku 2012. Celkové náklady z prostředků Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost činily **1 240 tis. Kč**.

Dalším významným krokem bylo schválení projektového záměru projektu GFŘ „**Efektivní daňová správa**“. Projekt „**Zdokonalení systému učící se organizace ve finančních územních orgánech**“ bude financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v celkové předpokládané výši **50 000 tis. Kč**. Ke dni 31. 12. 2011 probíhalo schvalovací řízení.

Projekt je zaměřen na profesní prohlubující a specializační vzdělávání pro cílovou skupinu 120 zaměstnanců - vedoucích zaměstnanců a odborníků, kteří budou do vzdělávacího systému zařazeni na základě výběrového řízení. Výběr zaměstnanců do vzdělávacího projektu bude zohledňovat poměrné zastoupení zaměstnanců z jednotlivých finančních ředitelství a dojde tak ke zmírnění regionálních rozdílů v poskytování veřejných služeb v oblasti správy daní. Vzdělávání bude zaměřeno zejména na makroekonomické a finanční souvislosti daňové správy, prioritně na vyšší efektivitu daňových výnosů a dále na oblast práva pro daňovou politiku, mezinárodní spolupráci, standardy a pro další úzce specializovanou odbornou problematiku. Po absolvování jednotlivých částí studia budou probíhat testy ověřování znalostí. V průběhu vzdělávacího projektu budou vybráni kandidáti pro další specializační vzdělávání. Absolventi vzdělávacího programu se stanou lektory ostatních zaměstnanců ÚFO, proto budou do vzdělávacího programu zařazeny části věnující se jak didaktice vzdělávání dospělých, tak i andragogice.

Vybraným absolventům předchozího odborného vzdělávacího kurzu, kteří jsou anglickým jazykem vybaveni na úrovni B1 až C1 (středně pokročilý až velmi pokročilý uživatel anglického jazyka podle Společného evropského referenčního rámce Rady Evropy pro jazyky), bude umožněno studium mezinárodního zdaňování a účtování, a to v anglickém jazyce.

Další části účastníků odborného vzdělávacího kurzu bude umožněno studium pro zaměstnance veřejné správy se zaměřením na daňovou problematiku. Jedná se o dvouletý manažerský studijní program, zakončený obhajobou disertační práce. Počty proškolených zaměstnanců ve vybraných vzdělávacích aktivitách v letech 2007 až 2011 je uveden v **Tabulce č. 60**.

Zaměstnancům ÚFO byly poskytnuty také nabídky **zahraničních studijních pobytů a stáží v Japonsku, Indii a Belgii** hrazených z prostředků pořádajících institucí. V rámci ÚFO byla delegována na základě předepsaných výběrových kritérií jedna zaměstnankyně pro roční studium v Japonsku. Výběrové řízení na uvedené studium bude probíhat prostřednictvím Japonského velvyslanectví v Praze v roce 2012.

V druhé polovině roku 2011 zahájil útvar vzdělávání systematickou metodickou činnost týkající se informačního systému VEMA (IS VEMA) - modul vzdělávání (VZD) a současně se aktivně zúčastňoval prací na projektu centralizace IS VEMA. Cílem centralizace z pohledu vzdělávání zaměstnanců ÚFO bylo sjednotit dosud používané databáze, odbourat přenosy dat z jednotlivých FŘ a umožnit získávat aktuální údaje z IS VEMA a tyto dále analyzovat.

V průběhu roku 2011 na základě různých dílčích analýz v oblasti vzdělávání uskutečněných útvarem vzdělávání a ve spolupráci s personálními odděleními FŘ, odborem 30 MF, firmou Fiscalis, s.r.o., firmou VEMA, a.s. a dalšími spolupracujícími subjekty došlo k úpravě procesů v oblasti vzdělávání.

Tabulka č. 60

Počty proškolených zaměstnanců ÚFO	2007	2008	2009	2010	2011
Odborné vzdělávání (v souladu s PUP TaxTestem) realizované ve vzdělávacích zařízeních Vltava Smilovice a Přehrada Pozlovice	6 478	7 261	6 716	6 245	6 130
Manažerské vzdělávání	392	409	459	237	428
Vzdělávací projekt Světové banky (Financial Reporting Technical Assistance Project) *	0	0	0	0	20
Vzdělávací projekt ESF OP LZZ „Zvyšování počítačové gramotnosti zaměstnanců správních úřadů“ (ECDL) **	0	0	0	0	139
Vzdělávací projekt ESF OP LZZ „Příprava projektových manažerů státní správy na certifikaci podle IPMA stupně "D" (International Project Management Association) ***	0	0	0	0	5
Regionální vzdělávací akce ****	27 950	29 559	29 850	40 676	21 625
CELKEM	36 827	39 237	39 034	49 168	30 358

* projekt pokračuje i v roce 2012;

** úspěšně otestovaných k 31. 12. 2011 z celkem přihlášených více než 400 zaměstnanců, projekt pokračuje i v roce 2012;

*** úspěšně otestovaných k 31. 12. 2011 z celkem přihlášených 22 zaměstnanců, testování se dokončuje v roce 2012;

**** celkový počet 340 akcí.

VIII. HOSPODAŘENÍ

a) Příjmy ÚFO

Schválený rozpočet **příjmů** na rok 2011 ve výši 1 562 149 tis. Kč byl k 31. 12. 2011 upraven na 1 560 378 tis. Kč, celkový rozpočet příjmů činil 1 561 686 tis. Kč. Skutečné plnění rozpočtu celkových příjmů ve výši 1 517 961 tis. Kč znamená jeho plnění na 97,2 %.

Daňové příjmy (závazný ukazatel) jsou součástí rozpočtu příjmů územních finančních orgánů od počátku roku 2009 (byly převedeny z kapitoly VPS). Plnění daňových příjmů (správních poplatků) ve výši 1 210 998 tis. Kč k 31. 12. 2011 představuje 93,3 % jejich rozpočtu.

Plnění **nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů celkem** (závazný ukazatel) ve výši 306 963 tis. Kč představovalo v roce 2011 překročení upraveného rozpočtu o 45 169 tis. Kč. Po odpočtu přijatého pojistného plnění převedeného na příjmové účty ve výši 1 308 tis. Kč byl rozpočet nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů překročen o 43 861 tis. Kč.

Z hlediska druhového třídění příjmů dle rozpočtové skladby se na plnění rozpočtu **nedaňových příjmů** ve výši 297 288 tis. Kč podílely zejména přijaté sankční platby, tj. příjmy, které přešly do rozpočtu územních finančních orgánů z kapitoly VPS s účinností od 1. ledna 2009. Přijaté sankční platby k 31. 12. 2011 činily 254 058 tis. Kč, tj. 211,7 % rozpočtu. Zároveň tyto příjmy činí 85,5 % nedaňových příjmů. Jedná se o příjmy nahodilé, jejichž vývoj lze jen těžko předvídat.

Objemově významné jsou i příjmy z pronájmu majetku, které činily 29 322 tis. Kč, tj. 117,5 % celkového rozpočtu. Oproti roku 2010 jsou příjmy z pronájmu majetku vyšší o 7 431 tis. Kč, nárůst je způsoben především příjmy z pronájmu, které přešly do rozpočtu Generálního finančního ředitelství přesunem z Ministerstva financí na základě delimitačního protokolu (skutečné plnění ve výši 8 165 tis. Kč), příjmy z pronájmu plněné jednotlivými finančními ředitelstvími poklesly oproti loňskému roku o 734 tis. Kč především v důsledku ukončení několika nájemních smluv v souvislosti s uplatňováním úsporných opatření na straně výdajů.

Ostatní nedaňové příjmy ve výši 10 392 tis. Kč, tj. 141,3 % celkového rozpočtu, tyto příjmy jsou o 1 694 tis. Kč nižší než v loňském roce, tj. o 14 %. Příjmy zahrnují například množstevní slevy České pošty za poštovné spotřebované v roce 2010, přijaté platby za vyúčtování služeb energií z roku 2010, úhradu exekučních nákladů, náhradu nákladů soudních a správních řízení, ale i přijatá pojistná plnění, která činí 1 519 tis. Kč.

Nadalikvótního plnění bylo dosaženo i u příjmů z vlastní činnosti, jejich výše k 31. 12. 2011 činila 2 812 tis. Kč, tj. 175,9 % celkového rozpočtu. Významnou složkou těchto příjmů jsou příjmy za stravování zaměstnanců (2 381 tis. Kč, z nichž 1 653 tis. Kč se stalo součástí rozpočtu Generálního finančního ředitelství až od 1. 1. 2011 na základě delimitačního protokolu). Dalšími druhy příjmů v tomto podseskupení jsou odměny členům věřitelského výboru (zaměstnancům FŘ) zastoupeným u soudu, příjmy z nápojových automatů, příjmy za poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. a příjmy za kopírování. Příjmy z vlastní činnosti jsou o 2 516 tis. Kč vyšší, než za stejné období loňského roku, tj. o 950,0 %, což je způsobeno především delimitací části rozpočtu Ministerstva financí do rozpočtu Generálního finančního ředitelství.

Příjmy z úroků v částce 670 tis. Kč dosahují jen 24,6 % celkového rozpočtu, plnění těchto příjmů je odvozeno od výše prostředků uložených na daňových účtech a účtu FKSP.

Celkový rozpočet příjmů z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku byl v roce 2011 splněn jen na 25,0 %, když plnění dosáhlo částky 16 tis. Kč. Nízké plnění tohoto druhu příjmu souvisí s realizací úsporných opatření na straně výdajů, v jejichž důsledku nedochází k obměně starého nábytku, ale ani osobních počítačů.

Ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let od jiných veřejných rozpočtů, které nejsou rozpočtovány, činily 19 tis. Kč. Jedná se o vratku DPH zaplacenou v roce 2010.

Kapitálové příjmy představovaly částku 6 811 tis. Kč a jejich plnění činilo 926,7 % celkového rozpočtu. Plnění souviselo zejména s prodejem vyřazených osobních automobilů, které byly nahrazeny novými vozy pořízenými v závěru roku 2010. K 31. 12. 2011 byly proti loňskému roku vykázány kapitálové příjmy vyšší o 5 183 tis. Kč, tj. o 318,4 %.

Ve schváleném rozpočtu Generálního finančního ředitelství byla na rok 2011 alokována částka 107 440 Kč jako **příjmy z rozpočtu Evropské unie**. Jedná se o 85% podíl prostředků na financování projektů z operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. V rámci neinvestičních přijatých transferů ze zahraničí bylo rozpočtováno 42 840 tis. Kč, na investiční přijaté transfery bylo rozpočtováno 64 600 tis. Kč. Ve třetím čtvrtletí byl rozpočet investičních přijatých transferů upraven na 62 829 tis. Kč. V letošním roce nedošlo k plnění tohoto druhu příjmu, neboť původní zamýšlený projekt Vzdělávání zaměstnanců daňové správy nebyl realizován, byl zpracován projekt nový, a to Efektivita daňové správy. Tento projekt byl na základě výzvy č. 79 OSF MV ČR v září 2011 předán k posouzení. Do konce roku 2011 nebyl schválen.

Vykázaný objem nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů ovlivnily nerozpočtované příjmy v seskupení položek převody z vlastních fondů ve výši 2 864 tis. Kč. Tyto

příjmy tvořily prostředky převedené na příjmový účet z depozitního účtu, jedná se o prostředky určené na výplatu prosincových mezd a související výdaje, o které bylo v závěru roku 2010 deponováno více, než bylo v lednu 2011 skutečně vyplaceno. Jsou o 896 tis. Kč vyšší než v loňském roce.

b) Výdaje ÚFO

Schválený rozpočet **výdajů** Generálního finančního ředitelství (závazný ukazatel) ve výši 7 200 794 tis. Kč byl k 31. 12. 2011 rozpočtovými opatřeními v souhrnu zvýšen o 996 516 tis. Kč na 8 197 310 tis. Kč. Skutečné **celkové výdaje** rozpočtu v roce 2011 činily 7 972 021 tis. Kč (97,2 % celkového rozpočtu). Proti roku 2010 byly výdaje v roce 2011 o 547 878 tis. Kč vyšší (tj. o 7,4 %), běžné výdaje byly nižší o 38 555 tis. Kč (tj. o 0,5 %), kapitálové výdaje byly naopak ve srovnání s rokem 2010 vyšší o 586 433 tis. Kč (tj. o 292,7 %). Meziroční srovnání čerpání rozpočtu výdajů významně ovlivňuje vznik Generálního finančního ředitelství a přesun části výdajů Ministerstva financí do této nově vzniklé účetní jednotky. Část rozpočtu výdajů Ministerstva financí, které se staly výdaji Generálního finančního ředitelství, byla zahrnuta již ve schváleném rozpočtu (497 122 tis. Kč), další část (především platy a související výdaje, ostatní běžné výdaje mimo programy reprodukce majetku a výdaje na ICT) byly do rozpočtu Generálního finančního ředitelství převedeny v prvním čtvrtletí roku 2011 rozpočtovými opatřeními na základě dílčích delimitačních protokolů (114 990 tis. Kč). Nejen rozpočet, ale i jeho čerpání bylo významně ovlivněno vznikem Generálního finančního ředitelství, v prvních třech čtvrtletích roku bylo minimalizováno čerpání běžných výdajů, neboť byla připravována výběrová řízení na centrální zakázky, které byly realizovány až v posledním čtvrtletí, což mělo za následek výrazně nerovnoměrné čerpání rozpočtu výdajů.

Čerpání rozpočtu **celkových výdajů** bylo významně ovlivněno i trvalým uplatňováním razantních úsporných opatření, která vedla především k nižšímu čerpání běžných výdajů.

Běžné výdaje

Schválený rozpočet celkových **běžných výdajů** ve výši 6 988 378 tis. Kč byl v průběhu roku zvýšen o 279 478 tis. Kč. Upravený rozpočet ve výši 7 267 856 tis. Kč byl k 31. 12. 2011 čerpán na 98,8 % (v roce 2010 byl upravený rozpočet běžných výdajů čerpán na 99,9 %).

Mzdové prostředky včetně příslušenství tvořily 81,7 % běžných (neinvestičních) výdajů, samotné platy a ostatní platby za provedenou práci 60,6 % běžných (neinvestičních) výdajů.

Mzdové prostředky na platy zaměstnanců jsou rovny částce přidělené ze státního rozpočtu (čerpání na 100,0 %).

Průměrný plat 24 601 Kč znamená 104,0 % plnění rozpočtovaného průměrného platu. Ve srovnání s loňským rokem se průměrný plat snížil o 726 Kč.

Čerpání prostředků na **ostatní platby za provedenou práci** představovalo 21 708 tis. Kč, tj. 96,5 % celkového rozpočtu. Největší podíl na čerpání ostatních plateb za provedenou práci má odstupně ve výši 16 175 tis. Kč, které bylo vyplaceno zaměstnancům, jejichž pracovní poměr skončil z organizačních důvodů daných změnami souvisejícími se vznikem Generálního finančního ředitelství. Za dohody uzavřené s externími zaměstnanci na zajištění odborných činností, a to především za dohody o provedení práce (různé jednorázové opravy a údržba budov, odměny lektorům za školení zaměstnanců) a za dohody o pracovní činnosti (údržbáři, topiči a uklízečky) bylo vyplaceno 5 533 tis. Kč.

Ukazatel regulace zaměstnanosti - **počet zaměstnanců** (v průměrném přepočteném počtu)

k 31. 12. 2011 činil 14 677 zaměstnanců. Nenaplněno zůstalo v průměrném přepočteném počtu 591 pracovních míst. Vzhledem k připravovanému zřízení Specializovaného finančního úřadu a s tím související potřebou nových systemizovaných míst nedošlo k úpravě závazného ukazatele počtu zaměstnanců. Na Specializovaný finanční úřad by vzhledem k jeho náplni činnosti měli být zařazeni mimořádně odborně zdatní zaměstnanci s rozsáhlými zkušenostmi.

Zákonné pojistné a příděly do FKSP odpovídají vývoji mzdových prostředků, pojistné i příděly do FKSP jsou čerpány na 100 %.

Ostatní běžné výdaje včetně IT činily celkem 1 312 445 tis. Kč, tj. 94,1 % jejich celkového rozpočtu a 132,0 % skutečných výdajů roku 2010, tj. o 317 855 tis. Kč více. Nárůst čerpání je způsoben přesunem části výdajů Ministerstva financí do rozpočtu Generálního finančního ředitelství. Proti nárůstu způsobenému vlivem vzniku Generálního finančního ředitelství se projevuje opačný vliv daný trvajícím uplatňováním úsporných opatření zavedených již v roce 2009.

Objemově největší položku ostatních běžných výdajů představovaly výdaje za **nákupy služeb** (seskupení 516), které k 31. 12. 2011 činily 763 202 tis. Kč, tj. 58,2 % ostatních běžných výdajů. Oproti roku 2010 byly tyto výdaje vyšší o 279 025 tis. Kč, výdaje samotného generálního ředitelství (tj. ta část výdajů, která na Generální finanční ředitelství přešla z Ministerstva financí) činily 268 187 tis. Kč. Z uvedeného je zřejmé, že výdaje na nákup služeb finančních ředitelství a vzdělávacích zařízení při srovnatelné základně oproti loňskému roku vzrostly o 10 838 tis. Kč.

Objemově významnou položkou ostatních věcných výdajů jsou výdaje za **spotřebu vody, paliv a energie** ve výši 210 969 tis. Kč, tj. 16,1 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2010 vzrostly výdaje na tomto podseskupení položek celkem o 12 662 tis. Kč, což je způsobeno především klimatickými podmínkami v prvním čtvrtletí roku, neustálým růstem cen energií a pohonných hmot a přesunem části výdajů souvisejících s bývalým Ústředním finančním a daňovým ředitelstvím z Ministerstva financí do rozpočtu Generálního finančního ředitelství.

V rámci **ostatních nákupů** (181 356 tis. Kč) byly výrazně nejvyšší výdaje za **opravy a udržování** hrazené jednak v rámci programů reprodukce majetku, kde se jednalo o opravy a údržbu výpočetní techniky, jednak mimo programy - opravy a údržba budov, zařízení, služebních aut a ostatního majetku. Ve srovnání s rokem 2010 byly v loňském roce výdaje za údržbu vyšší o 47 667 tis. Kč., tj. o 44,1 % a činily 155 869 tis. Kč. Především v druhé polovině roku byly provedeny významné opravy budov finančních úřadů (opravy střech, výměny oken, vstupních dveří, zastaralých svítidel, opravy fasád, elektroinstalací, hygienických zařízení, malování kancelářských prostor atp.).

Mimorozpočtové zdroje

V rámci čerpání běžných výdajů mimo programy reprodukce majetku byly čerpány přijaté pojistné náhrady (1 308 tis. Kč). Nároky z nespotřebovaných výdajů finančních ředitelství vzniklé k 31. 12. 2011 s vznikem Generálního finančního ředitelství zanikly.

Běžné výdaje programového financování jsou komentovány v rámci výdajů ICT.

Čerpání kapitálových výdajů

Vývoj kapitálových výdajů v rozpočtu ÚFO

Veškeré **kapitálové výdaje a výdaje určené na financování IT** (kapitálové i běžné výdaje) jsou čerpány výhradně v rámci programů reprodukce majetku.

Tabulka č. 61

(v tis. Kč)

	Kapitálové výdaje
Schválený rozpočet na r. 2010	92 799
Schválený rozpočet na r. 2011	212 416
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	119 617
Skutečnost r. 2010	200 359
Skutečnost r. 2011	786 792
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	586 433

Výdaje na tituly reprodukce majetku

Kapitálové a běžné prostředky jsou určeny na programy:

112V12 Rozvoj a obnova MTZ územních finančních orgánů

112V13 Pořízení, obnova a provozování ICT územních finančních orgánů

Ve schváleném rozpočtu výdajů na rok 2011 bylo na všechny **programy reprodukce majetku** (průřezový závazný ukazatel Výdaje vedené v IS programového financování EDS/SMVS) určeno celkem 578 779 tis. Kč, z toho 212 416 tis. Kč kapitálových výdajů. Závazné ukazatele výdajů na financování programů reprodukce majetku zahrnují ve schváleném rozpočtu na rok 2011 nejen veškeré kapitálové výdaje, ale v titulu 112V13 také část běžných výdajů (z celkového objemu schválených ostatních běžných výdajů ve výši 1 356 049 tis. Kč bylo na programové financování rozpočtováno 366 363 tis. Kč).

Upravený rozpočet programového financování je proti schválenému rozpočtu o 766 681 tis. Kč vyšší, z toho kapitálové výdaje se zvýšily o 717 038 tis. Kč a běžné výdaje o 49 643 tis. Kč.

Na program (titul) 112V12 byly v roce 2011 čerpány výdaje státního rozpočtu v celkové výši 176 180 tis. Kč. Nevyčerpané byly finanční prostředky v celkové výši 33 110 tis. Kč a jako nároky z nespotřebovaných výdajů budou použity v roce 2012 na financování dokončení probíhajících a již dříve zahájených akcí.

V titulu 112V12 bylo k 31. 12. 2011 registrováno 17 akcí (projektů) stavebního charakteru a akce investiční vybavenosti daňové správy.

V roce 2011 byly ukončeny stavební akce:

FÚ v Kroměříži - rekonstrukce budovy č.p. 535,

FÚ ve Veselí nad Moravou - výstavba nového FÚ,

FÚ v Tachově - výstavba nového FÚ,

FŘ v Brně - celková rekonstrukce domovní předávací stanice tepla,

FÚ v Ostravě III - vybudování výměňkové předávací stanice tepla,

FÚ v Opavě - rekonstrukce plynové kotelny,

FÚ v Přerově - stavební úpravy,

FŘ v Ústí nad Labem - výměna garážových vrat,

GFŘ - stavební úpravy v budově Lazarská 15/7.

Výdaje ÚFO na ICT (viz Tabulka č. 62)

Tabulka č. 62

(v tis. Kč)

Přehled o hospodaření ÚFO s prostředky na ICT v r. 2011 (titul 112V13)						
Výdaje	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutečné čerpání k 31. 12. 2011			
			Čerpání rozpočtu	Čerpání NNV	CELKEM	% plnění
	1	2	3	4	5=3+4	6=5/2
Běžné	366 363	416 006	402 211	0	402 211	96,7
Kapitálové	185 816	720 164	610 612	0	610 612	84,8
CELKEM	552 179	1 136 170	1 012 823	0	1 012 823	89,1

Významný podíl na celkovém rozpočtu programově financovaných výdajů mají **výdaje na výpočetní a komunikační techniku (ICT)**.

Rozpočet kapitálových výdajů (v tis. Kč) byl použit na:

servery a jejich příslušenství	94 774
vybavení serveroven	2 018
datové a současně telefonní a silové sítě (výdaje za komunikace)	17 269
PbÚ a jejich příslušenství	10 176
PC a jejich příslušenství	0
systemy EZS a EPS	9 330
projekční a prezentační technika	0
CELKEM	133 567
programové vybavení (SW)	477 045
kapitálové výdaje - CELKEM	610 612

Rozpočet běžných výdajů (v tis. Kč) byl čerpán takto:

ADIS	279 297
AVIS	29 040
VEMA	23 040
TAXTEST	14 040
Ostatní	18 429
IS CELKEM	363 846
+ komunikace	38 365
CELKEM ICT 112V130	402 211

Následující **Tabulka č. 57** ukazuje vývoj příjmů a výdajů ÚFO v letech 2007 - 2011.

Tabulka č. 63

(v tis. Kč)

Rok	PŘÍJMY CELKEM	VÝDAJE (skutečnost k 31. 12. daného roku)			
		CELKEM	Kapitálové (investiční)	Běžné (neinvestiční)	Na jednoho zaměstnance
2007	31 645	7 635 423	335 421	7 300 002	488
2008	50 363	7 928 825	488 791	7 440 034	515
2009	1 956 276	7 983 688	250 757	7 732 931	521
2010	1 855 498	7 424 143	200 359	7 223 784	503
2011	1 517 961	7 972 021	786 792	7 185 229	543

c) Vyhodnocení nákladovosti a efektivity

Interpretace ukazatelů nákladovosti a efektivity veřejné služby je obtížná. Vývoj efektivity a nákladovosti územních finančních orgánů ukazují **Tabulky č. 64 až 66**.

V **Tabulce č. 66** jsou uvedeny upravené ukazatele o nákladovosti daňové správy, které jsou plně srovnatelné s jinými zeměmi (do celkové částky upraveného daňového inkasa za daňovou správu jsou promítnuty i nadměrné odpočty a vrácení DPH a vrácení daně spotřební).

Tabulka č. 64

Základní ukazatele (v tis. Kč)					
	2007	2008	2009	2010	2011
Daňové příjmy celkem v tom:	576 506 000	606 664 861	522 237 038	547 975 947	560 922 994
kap. 398 - VPS	576 506 000	606 664 861	520 933 983	546 662 171	559 711 996
kap. 312 - MF	0	0	1 303 055	1 313 776	1 210 998
Nedaňové příjmy kap. 312 - MF	31 645	50 363	653 221	541 722	306 963
PŘÍJMY CELKEM	576 537 645	606 715 224	522 890 259	548 517 669	561 229 957
VÝDAJE CELKEM	7 635 423	7 928 825	7 983 688	7 424 143	7 972 021
z toho: běžné výdaje	7 300 002	7 440 034	7 732 931	7 223 784	7 185 229
VÝDAJE (bez tvorby RF)	7 458 474	7 928 825	7 983 688	7 424 143	7 972 021
z toho: běžné výdaje	7 269 592	7 440 034	7 732 931	7 223 784	7 185 229
POČET zaměstnanců	15 629	15 379	15 330	14 768	14 677

Tabulka č. 65

Efektivnost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Příjmy na	2007	2008	2009	2010	2011
1 Kč výdajů	77,30	76,52	65,49	73,88	70,40
1 zaměstnanec	36 888 966	39 450 889	34 108 954	37 142 312	38 238 738
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na	2007	2008	2009	2010	2011
100 Kč příjmů	1,29	1,31	1,53	1,35	1,42
1 zaměstnanec	477 220	515 562	520 789	502 718	543 164
Běžné výdaje na	2007	2008	2009	2010	2011
1 zaměstnanec	465 135	483 779	504 431	489 151	489 557

Tabulka č. 66

Základní ukazatele (v tis. Kč)					
	2007	2008	2009	2010	2011
PŘÍJMY CELKEM	576 537 645	606 715 224	522 890 259	548 517 669	561 229 957
nadměrné odpočty DPH	239 899 000	261 624 000	216 776 596	230 864 533	257 249 910
vratky daně spotřební	20 000	2 000	2 386	620	105
UPRAVENÉ PŘÍJMY	816 456 645	868 341 224	739 669 241	779 382 822	818 479 972
VÝDAJE (bez tvorby RF)	7 458 474	7 928 825	7 983 688	7 424 143	7 972 021
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na 100 Kč	2007	2008	2009	2010	2011
upravených příjmů	0,91	0,91	1,08	0,95	0,97

Pozn.: případné rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

IX. KONTROLNÍ A DOHLÍDKOVÁ ČINNOST

a) Interní audit

Činnost interního auditu byla v rámci vnitřní organizační struktury územních finančních orgánů zařazena od 1. 1. 2011 na GFŘ, které vzniklo jako správní úřad s celostátní působností a zároveň jako orgán veřejné správy podle ustanovení § 2 písm. a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů. Na finančních ředitelstvích, která byla účetními jednotkami do 31. 12. 2010, byly útvary interního auditu zrušeny, a na GFŘ bylo vytvořeno samostatné oddělení interního auditu. Tento útvar je podle ustanovení § 29 odst. 1 zákona o finanční kontrole přímo podřízen generálnímu řediteli GFŘ, který zajišťuje jeho funkční nezávislost a organizační oddělení od řídicích výkonných struktur. Organizace interního auditu a stanovení Statutu a Etického kodexu interního auditora GFŘ vycházejí z Mezinárodních standardů pro profesní praxi interního auditu v návaznosti na ustanovení § 5 zákona o finanční kontrole. V roce 2011 interní audit zajišťoval zejména konzultační služby se zaměřením na oblast tvorby a vydávání vnitřních předpisů a zavádění vnitřního kontrolního systému územních finančních orgánů.

b) Vnitřní kontrola

Útvar vnitřní kontroly na GFŘ koordinuje a provádí vnitřní kontrolu, jejíž výsledky slouží jako základ pro operativní rozhodování generálního ředitele (podávání trestních oznámení, vydání příkazů ke změně dosavadních postupů, apod.). Organizuje, koordinuje a zajišťuje vyřizování stížností, peticí a ostatních podání podle příslušných právních předpisů. Prověruje podezření z trestných činů souvisejících s výkonem státní správy a zabezpečuje protikorupční šetření.

V návaznosti na Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012 a naplnění koncepce Usnesení vlády č. 1 ze dne 5. ledna 2011 byl vydán Interní protikorupční program ÚFO aplikovaný do podmínek daňové správy. Za účelem vymezení a stanovení standardů chování zaměstnanců ÚFO a informování daňové veřejnosti o chování, které je oprávněna od zaměstnanců očekávat, byl vydán Kodex etiky a chování zaměstnanců GFŘ. Tento Kodex je morálním pravidlem pro zaměstnance ÚFO.

V průběhu roku 2011 GFŘ evidovalo 16 podání vztahujících se k činnosti územních finančních orgánů, z toho 9 anonymních. Podání byla prošetřena podle § 175 a souvisejících ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem podání občanů byly stížnosti a podněty na způsob jednání a chování pracovníků územních finančních orgánů, v některých případech i podezření z korupce. Část zmíněných podání byla šetřena oddělením Inspekce Ministerstva financí, případně pracovníky finančních ředitelství.

Přehled počtu podání směřujících proti jednotlivým územním finančním orgánům a podle věcného zaměření je uveden v následující **Tabulce č. 67**.

Tabulka č. 67

Přehled počtu podání podle věcného zaměření stížnosti				
Zaměření stížností	CELKEM vyřízené stížnosti	MF	FŘ	FÚ
Chování a jednání	13	1	2	10
Korupce	3	-		3
CELKEM	16	1	2	13

GFR mělo v roce 2011 zaevidováno celkem 13 podání vůči zaměstnancům finančních úřadů, z toho 8 bylo anonymních podnětů. 3 anonymní podání poukazovala na možné korupční jednání. Podání byla prověřována výše uvedenými orgány a ve 12 případech se skutečnosti v nich uvedené neprokázaly, v jednom případě bylo podání posouzeno jako částečně důvodné.

Útvar vnitřní kontroly provedl následné šetření v záležitosti anonymního podání poukazujícího na podezření z korupčního jednání, které bylo přijato MF a šetřeno finančním ředitelstvím. Skutečnosti uvedené v podání nebyly prokázány, ale ze strany útvaru vnitřní kontroly GFR byla navržena opatření za účelem eliminování možných korupčních jevů. Zbývající podání byla zaměřena zejména na nevhodné jednání pracovníků správců daně a špatný klientský přístup.

Ve vztahu k finančním ředitelstvím byla evidována dvě podání, z toho jedno anonymní. Na základě zjištěných skutečností bylo jedno podání posouzeno jako částečně důvodné. Druhé podání bylo posouzeno jako nedůvodné, jelikož skutečnosti uvedené v podání se neprokázaly, ale při šetření tohoto případu byly zjištěny skutečnosti, které vedly k přijetí opatření.

Ve vztahu k MF bylo evidováno jedno podání. Útvar, na který bylo podání učiněno je v současné době součástí GFR. V podání byla namítána liknavost ve vyřízení dřívějšího podání a učinění nesprávného závěru, resp. nevyhovění podání. Vzhledem k liknavosti ve vyřízení podání bylo toto posouzeno jako částečně důvodné.

Shrnutí způsobu vyřízení všech stížností zobrazuje **Tabulka č. 68.**

Tabulka č. 68

Přehled počtu podání podle způsobu vyhodnocení				
Způsob vyhodnocení	CELKEM řešených stížností	MF	FŘ	FÚ
Důvodné	-	-	-	-
Částečně důvodné	3	1	1	1
Nedůvodné	13	-	1	12
CELKEM	16	1	2	13

c) Stížnosti vyřizované na ÚFO dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

V roce 2011 bylo na územních finančních orgánech celkem přijato **57 stížností**, řešených dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb. Detailnější informace o oprávněnosti stížností jsou uvedeny v následující **Tabulce č. 69.**

Tabulka č. 69

Oprávněnost stížností vyřizovaných dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb.			
Oprávněnost stížností	CELKEM	Na činnost	
		FŘ	FÚ
		2	55
Důvodná	7	-	7
Částečně důvodná	8	-	8
Nedůvodná	42	2	40

X. ZÁVĚR

V roce 2012 čekají daňovou správu úkoly související se zabezpečením zásadních organizačních změn pro realizaci zákona o Finanční správě České republiky, která představuje přechod na dvoustupňovou soustavu daňové správy. Důležitým úkolem bude příprava a zajištění fungování důchodové reformy od roku 2013 (II. důchodový pilíř - zavedení nové agendy tzv. opt-out) a příprava realizace projektu JIM od roku 2015.

Obecným cílem změn je vybudovat moderní integrovanou finanční správu s vysokou efektivitou a produktivitou, která klade důraz na dobrovolné plnění finančních a jiných povinností vůči státu a vykazuje vysokou kvalitu služeb kompetentních a motivovaných úředníků, za existence vzájemné důvěry těchto úředníků a subjektů, vůči nimž veřejná správa vykonává své kompetence.

SEZNAM ZKRATEK POUŽITÝCH V TEXTU

ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
ČDS	Česká daňová správa
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DŘ	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
DS	Daňová správa
EPO	Elektronické podání písemností
FŘ	Finanční ředitelství
FÚ	Finanční úřad
GFŘ	Generální finanční ředitelství
JIM	Jedno inkasní místo pro příjmy veřejných rozpočtů
MF	Ministerstvo financí
OFK	Oddělení finanční kontroly
SFÚ	Specializovaný finanční úřad
ÚFO	Územní finanční orgány
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
ZMP	Změna místní příslušnosti
ZSDP	Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků